

Ñíáàèà íà ñ³í³
Ëííà äà Åääà

Ĭ'°ñà

Ĭäðäèèää ç³ñíàíñüèĭ; Ĭ. ĖÓĖÀØ

Ä²ÉĬÄ² ĬÑĬÄÈ:

Ä³ à í à — äðàðèíý ää Åäüðèíð.
Ò ä í ä í ð í — ĭ; ñäèðäðäð.
Ĭ à ð ÷ ä è è à, Ä í ð í ò ä ý, Ä í à ð ä à — ĭ; ĭĭèĭ;äèè.
Ĭ è ò à ä³ Ĭ — ĭ; èàñòäèýí.
Ô à á³ Ĭ — ĭ; èàĭäðäèĭäð.
Ä ð à ò Ô ä ä ä ð³ è Ĭ, Ä ð à ò Ė þ ä Ĭ ä³ è Ĭ,
Ĭ à ð è³ ç Ð³ è à ð ä Ĭ.
Ò ð³ ñ ò à í — èäèäè ó ÒäĭäĭðĬ.
Ė à Ĭ³ è è Ĭ, Ė ä Ĭ í³ ä Ĭ, × ä è³ Ĭ — ñèóäè.
Ô ó ð³ Ĭ, Ė³ ð à Ĭ Ĭ, Ä í ò Ĭ í ä è è Ĭ — Òð³ñòäĭä³ óĭäàðèè³.
Ĭ à æ.

Ä³°òüñý ä ĭäàĭĭè³.

Ä²ß ĬÄÐØÄ

Çäè ó äðàðèíèĭĭó ĭäèäò³.

ßÄÄ ĬÄÐØÄ

Ò ä í ä í ð í³ Ò ð³ ñ ò à í, ò³èàþòü.

Ò ä í ä í ð í

Óò³èäè ñèíð³ð, Òð³ñòäĭä!

Ò ð³ ñ ò à í

Ĭò òäè äèèàçèà ĭäääàèà!

Ò ä í ä í ð í

Ĭääĭĭ, ĭäñ äĭä äĭ³çĭäèè?

Ò ð³ ñ ò à í

Õòĭ ĭ; ĭ' çĭä... Ĭĭæèèäĭ, ĭäĭä.

ßÄÄ ÄÐÓÄÄ

Ä³ à í à.

Ä³ à í à

Ĭä ò³èäèðä, çóĭèí³òüñý!

Íó æ áĭ! Õòĭ äè, èäääèäðä?

Ûĭ öä, ñíðäää³, çà ĭäĭäðè?

ß èĭó èäæó? Ääðĭ³òüñý!

Ėþäè! Ñèóäè! Ää äè ä³èèñü?

Äñä ĭĭä äèĭäðèĭ èðóäĭĭ...

Òä æ ĭä ĭðèäèä, ĭä òäĭòĭĭ,

ĭä ää³ ñĭ³ ĭäĭ³ ĭðèñíèèñü.

Ääè! ×è äñ³ äæä ĭĭèýääèè?

— 5 —

ßÄÄ ÒÐÄÒß

Ô à á³ Ĭ, Ä³ à í à.

Ô à á³ Ĭ

Ĭäĭ³ èèèèäèè ĭäĭä?

Ä³ à í à

Çèĭ ĭäĭä ääðä ñòðäøĭä

ĭä òäèèð, ýè òè, ĭñĭäèèè.

Çàðäç æä á³æè³ äçĭäè,

ùĭ òóò áóä çà ÷ĭèĭä³è;

iðè iái³ â³í ùíéíî âò³ê
 ç öǎ; çàèè.
 Ô à á³ î
 Àé-àé-àé!
 Ô à á³ î
 Çàðàç ñâ³ðèî iðèíáñó.
 (Àèõíǎèòü).
 ßÄÀ ØÎÑÒÀ
 Ä³ à í à, î è ò à â³ î.
 Ä³ à í à
 Áóǎó çìóðǎíà iðíǎíàðè
 ŷ³ç ǎîíó àèíóâàðòŷ.
 Î è ò à â³ î
 Òǎ æ èàçàâ ààì çàâðǎ é ŷ:
 òðǎǎà áíàðè â òðè øèŷ,
 òòî íǎ âì³º øàíóâàðòñŷ.
 Ò³ëüèè æ, iái³, íǎ ó áí³â:
 — 6 —

àè ñàì³ òîíó àèíîþ,
 ùî íǎ iàºòǎ ñîíèþ;
 æǎíǎòǎ âñ³õ æǎíèõ³â
 àè, óíǎðòà áîðǎ³áíèöŷ,
 ÷è çǎ³éíàºòǎ íà ñî³õ
 ³ iðèíóðóºòǎ ;õ
 óǎǎǎàðèñŷ â äóðíèö³.
 Ä³ à í à
 Àè ùîñü çíàºòǎ, îèòààéí?
 Î è ò à â³ î
 Äñ³ áíáíðŷòù, ùî ñèíüéíðà
 óðíǎèèǎǎ, òà ñóáíðà;
 òǎ íǎ ðàç íǎ íèõ ÷óǎǎǎ ŷ;
 ùǎ é, áî òíáî, ààøǎ ãðàðñòáî
 äǎèíó äǎíðǎæèòü èðíǎ.
 ßÄÀ ÑÛÎÀ
 Ô à á³ î; ò³, ùî é áóèè.
 Ô à á³ î
 Èàíǎðòà ŷ çíàéøíǎ;
 áà÷èòǎ, ŷèǎ ïèðǎǎñòáî?
 Ä³ à í à
 Îèèàæè. Îǎ òàèèè?
 Ô à á³ î
 À ŷèèè æǎ?
 Ä³ à í à
 Òǎ òíé ñàíèè?
 — 7 —

Î è òà â³ î
 Áíæǎ!
 Ô à á³ î
 Ñòàâ áè íǎðǎâ ààìè
 ŷ áðǎðàòü.
 Î è ò à â³ î
 ßèèè áðóáíèè!
 Ä³ à í à
 Òǎé â³í èèíóâ?

Ô à á ³ î
 Òà ì³äëëàñòè
³íøíāī íā ì³ā ý āðīā³.
 Î é ò à â ³ î
 Íó ³ íāðà!
 Ô à á ³ î
 Òî áóâ çëīā³é.
 Î é ò à â ³ î
 Ā³í õìò³ā íāñ íā³ēðāñòè.
 Ā ³ à í à
 Í³, òā ìðīñòî ìāéīīā³ðīī!
 Ô à á ³ î
 Ā³ëüø ì³ýēīāī íāīà.
 Ā ³ à í à
 Āīāðā àà÷ëëà ñàīà –
 ñò³ëüëë ìāð áóëī, íāāì³ðīī!
 Āā æ āīīë òāīāð? Íāāæā...

– 8 –

Ô à á ³ î
 Êëíóâ ā³í áðëëāì ó ëpñòðó,
 òî çāāëëñü āīīë íà éóñòðó,
 íāñīāëëëëñü òà é óæā.
 Áóâ êīëëñü īīā³āīëë ñēðóò
 ó ²ëàðà-īīāīð³ëüöýl,
 ùī ñīāëëā íā ñīíó³ ēðëëüöý
³ ó ìīðā āīāā. Ā òóò
 ñīíóāì, àà÷òā, áóâ ñā³òëëüīëë,
 à ²ëàðīl – êāīāëpō,
 ùī éīāī øīóðīóâ òīé çóó –
 òà[°]īīë÷īñò³ ìðëðëëüīëë.
 Ā ³ à í à
 Āīā³, Òāā³ī, íāëëø;
 íāāīðā÷ī³ ā òāāā æāðòè.
 Î é ò à â ³ î
 Òóðāóāàðëñý íā āàðòî,
 çāīāīl āçīā[°]òā.
 Ā ³ à í à
 Êīëë æ?
 Î é ò à â ³ î
 Āæā ìīðā āāì ñīl÷ëāàòè,
 ÷āñ ðīçāāāëó ìðëīāñā;
 çāāòðā āëýñīëòā āñā.
 Ā ³ à í à
 Í³, êëýíóñü, íā ëýæó ñīàòè,
 āīëë ñīðāāë íā ç'ýñóp.
 Āñ³õ ā³ā÷àò ñpāë īīëëë÷.
 – Òāā³ī āëðīāëòü.

1. ² é à ð – çà āðāöüëë ì³ôīl, ñëī çīā÷īāī Āāāāëā; êīëë, ðýòòp÷ëñü, ò³ëāā
 ðāçīl ç āāöüël ç īñòðīāā Êð³óó íā øóó÷īëð, çë³īëāīëð āīñëīl, ēðëëāð ³
 ì³āīýāñý āëëçüël āl ñīíöý, ā³ñë ðīçòīīëāñý, ²ëàð óīāā ó ìīðā é çāāëíóā.

ΒΑΑ ΑΙΝŪĪÀ

Ā ³ à í à, î é ò à â ³ î.
 Î é òā â ³ î
 ×è äëý òīāī æ āāā áīā ì³÷?

Ä³ à í à
 Í³, îèòàâ³î, íà çàñíó ý...
 Òòîñü ÷óæèè îðííèè ó ä³î,-
 íà äàðâíà òý òðèâíàà.
 Î è ò à â³ î
 Óòò îíòð³áíà îñòîðíàà;
 çàâòðà àèâ³æèè îí÷í³î,
 à òâíâð - ñíí÷èòü äíàèòüñý.
 Ä³ à í à
 Âè çàñâíçèè íâíó
 ïóâð³ñòü: íà îíâèíà ñíó
 òóðóóâòè òà°ííèòý.
 ßÀÀ ÄÄÄ'ßÒÀ
 Ô à á³ î, Î à ð ÷ â è è à, Ä î ð î ò â ý,
 À í à ð ä à; ò³, ùí é áóèè.
 Ô à á³ î
 ß îðèâ³â èè äíèíâíèò;
 ³íø³ âæâ äââíî îíñíóèè,
 òí í³÷íâí³ íà ÷óèè -
 ìàèî òèèó áóââ ç íèò.
 Ò³èüèè ââø³ èâíâðèòèè
 ðíçââæèèñü íà äíçâ³èè³.
 - 10 -
 À í à ð ä à
 (íââ³è)
 Óíí÷³ ñòííèèèñü òâèè³;
 ìèââòü â îíð³ áóââ òèòèè!
 Ô à á³ î
 ß ââí, ìââòü, çâââæâ?
 Ä³ à í à
 Òâè, íâèâââ âèèâ³òü çâ³âñè.
 Ô à á³ î
 (òèòí âí îèòâ³î)
 Äíèò áóââ.
 Î è ò à â³ î
 Âè àèâ³òüñý!
 Ô à á³ î
 Âæâ é ìâí³ íââíâ³ðý°.
 Îèòâ³î é Òââ³î âèòíâòü.
 ßÀÀ ÄÄÄ'ßÒÀ
 Ä³ à í à, Î à ð ÷ â è è à, Ä î ð î ò â ý, À í à ð ä à.
 Ä³ à í à
 Î³â³èè-îí, Äîðíòà°.
 Ä î ð î ò â ý
 ß ââñ ñèóðâ, ñèíüèðí.
 - 11 -
 Ä³ à í à
 Òòí äóèý° èíè ââðó
 íâðíâí, òè çíà°ð òà°?
 Ä î ð î ò â ý
 Íâè÷âñò³ò ìâðè³ç ð³èâðâí,
 ÷âñíî òâèíæ äðò Ìâð³ñ.
 Ä³ à í à
 Îðâââó èâæâð? Îè àèèñü,

áî ñîèòàþ ùǎ é Àíàðǎó.
 Ä î õ î ò ǎ ý
 ß á îîñî³èà ààñ äóðèèù?
 Çðíǎó-çǎ³éó, áîæǎ îèèèé!
 Ä ³ à í à
 Ç èèì áîíè òóò ãîíîðèèè?
 Ä î õ î ò ǎ ý
 Õî÷ îǎíǎì íǎíǎ îǎ÷³òü,
 ý íǎ ÷óèà, ùíá Õî÷ ðàç
 ö³ ñèíüéíðè, ààì â³ǎîî³,
 ðîçîíǎèýèè â öüîíó ǎîî³
 ³ç èèì-íǎáóǎü, îèð³î ààñ.
 Ä ³ à í à
 ×è áóǎǎèè òóò ìǎæ³
 ³ç öèǎóèèàìè?
 Ä î õ î ò ǎ ý
 Í³èîèè.
 Ä ³ à í à
 Íǎ³éǎè òóǎè, ǎî ñòîíèó.

— 12 —

Ì à ð ÷ ǎ è è à
 (òèõî ǎî Àíàðǎè)
 Ñòðíǎèè ǎîíèò!
 Ä í à ð ǎ à
 Íǎ èǎæè.
 Ä ³ à í à
 Òè, Àíàðǎî!
 Ä í à ð ǎ à
 Ìðîðó ìǎí³.
 Ä ³ à í à
 Õòî òóò áóǎ ç ìóæ÷èí?
 Ä í à ð ǎ à
 Ç ìóæ÷èí?
 Ä ³ à í à
 Çǎ³ǎñè ùíéíî àèèøîǎ â³í;
 ý ààñ çíàþ, îèǎýíí³.
 Õòî áíóñòèà éíǎî ǎî ǎîíó,
 ùíá íǎíǎ â³í î³ǎǎèýǎǎǎ?
 Ä í à ð ǎ à
 Ìè òǎèèõ íǎ ðíǎè ñîðǎǎ,
 ³ íǎ ñîèèîñý î³èîíó.
 Ùî àè, ìǎí³! Õòî á îîñî³ǎ
 îðèǎǎñòè ñþǎè ìóæ÷èíó?
 Çà òǎèó òýæèó îðíǎèíó
 íǎñ ñèǎðǎǎ àè áîæèè ǎî³ǎ.
 Àè íǎñ èðèǎǎèòǎ ààðǎîíî.

— 13 —

Ä ³ à í à
 Õðîðè àǎè³ îǎ³éǎ³î;
 òè ùîñü çíà°ø; îîæǎ, â ǎ³î
 â³í îðèðíǎèà îîòà°íîí
 çíǎñ³î ç ³íøîþ ìǎòîþ —
 ǎî èîòîðîî; ç ǎ³ǎ÷àò?
 Ä í à ð ǎ à

Á³ëüø íǎ îlæó ý îîâ÷àòü...
 ß âañ, ïàí³, çàñîîêîþ,
 îðààäó ùèðó âàì ñèàæó
 áǎç óàèèèè, íǎèóèàâî,
 ôî÷³ ñîâ³ñîî, çé-îðàâî,
 áî ç ìàð÷ǎèîþ äðóæó.
 Ó ýêîîîñü îîèîäöý
 çàèîðàèañý íǎâîǎà;
 îò íǎ çíàþ ò³ëüèè – â êîîî.
 Ä³ à í à
 Òà äîèàçóé äî ê³îöý.
 Æèýàèæè ãîèîâî,
 í³÷îîî òàçòü äð³áíèð³!
 Ä í à ð ä à
 Íǎ îî; æ ôî òà°îèèð³,
 íàùî æ îó÷èèè îâî?
 Ñîðààè, çíà°òǎ, ä³âî÷³,
 àè, ñèîüéîðî, çðîçóî³éòǎ;
 âî ìàð÷ǎèèè òòîñü òàì îðèèää,
 ôî æǎ âàì íǎ ñîàòè íî÷³?
 Â îè òà ò³ëüèè îî÷àèîñü,
 îîèè òî ïàí³ ðîçîîèè.
 Ä³ à í à
 Äîâð³ â îâî îîèèèâ³!
 ßè îðî òǎ îî÷ó° òòîñü,
 ôî íǎàððîà í³ǎ ñèààà
 îðî äâîèèþ íà â³ààâîí³.
 ßèàè äðàò îîè³éíèè...
 Ä í à ð ä à
 Ìàí³,
 òòò æǎ çîîñ³ î³îà ñîðààà:
 ôîè, òòî òîèèèè âî ìàð÷ǎèèè,
 â öüîî äîî³ íǎ ÷óèèè,
 à, ñèàçàòè á, í³àè ñâ³é
 âî ñâî°ç ñòàæèó ñòàèà.
 Ä³ à í à
 Â³î, àèðîèèèè, î³é ñèòàà?
 Ä í à ð ä à
 Òàè.
 Ä³ à í à
 Êîððèè æǎ?
 Ä í à ð ä à
 Òâîîðî.
 Ä³ à í à
 Ñǎèðàòð?
 Ä í à ð ä à
 ß àñǎ, ñèîüéîðî,
 âàì ñèàçàèà âæǎ.
 Ä³ à í à
 Äǎà.
 Íó, äàðàçǎ, îòàì îîñò³é.
 – 15 –
 Ä í à ð ä à
 Èè ïǎ áóäüòǎ íààòî ñòðîâ³.

Ä³ à í à
 (íàá³ê)
 Çañîîêî;èàñü ý òðîðè:
 íà äî ìáíà, é íà ÷óæèé.
 Íó, ìàð÷àèèî...
 Ì à ð ÷ á è è à
 Ìàí³?
 Ä³ à í à
 Ñëóðàé.
 Ì à ð ÷ á è è à
 Ûî ìàèààòà?
 (Íàá³ê).
 Îé èàèà!
 Ä³ à í à
 Òè ñèàæè — òíá³ çà³ðýèàñü
 ý çààæàè ó ñîðàààð ÷àñò³?
 Ì à ð ÷ á è è à
 Ààì ÷îäîñü ìàäîäîðèèè
 íàðîðîðîäî ìðî ìáíà?
 ß àñýè÷àñ áóèà ààì á³ðíà.
 Ä³ à í à
 Ä³ðíà?
 Ì à ð ÷ á è è à
 Àè ó ò³ì ìà ìàáí³?
 — 16 —
 Ä³ à í à
 ßè æà ìæó ý àìàáîýðèñü,
 ýè ìíàà÷àííý òà°ìí³
 â ìáíà â äîì³ òè ñîðààèý°ø?
 Ì à ð ÷ á è è à
 Òàìäîðî ìàá³æàíèé,
 äà á íà ñòð³â ìáíà, òñðàè
 ìðààèòü ñîò³ èììèè³ìàò³â.
 Ä³ à í à
 Îðýì ñîò³? Íàììàáîì.
 Íàáîì, òðíàèèè ùàäðî
 èììèè³ìàòèè òüìäî è³òà.
 Ì à ð ÷ á è è à
 Ñàáîì, áà÷òà, ò³èüèè â àâðð³,
 òàè³çðàçó — ùî ìà äóò³,
 àñà ìàðàèèàà ìà ðà÷³.
 Ä³ à í à
 ßè òà òàè — ìàðàèèàà°?
 Ûî æ â³ì èàæà?
 Ì à ð ÷ á è è à
 Òà, òèìàðè
 àñýè³, çðàçó é íà çàààà°ø.
 Ä³ à í à
 Íó æ, çààààèé.
 Ì à ð ÷ á è è à
 Ðàç èàæà: "Ç ìáíà
 áóóò ì÷³ ö³ àèèàðòü".
 Ääðóää: "Òè — ìî° áèàæàíòàî;
 ý ìà ñíàâ ö³°; ìì÷³,

— 17 —

ò³ëüèè ìàðèâ âñâ ìðî òâââ,
ìðî èðàñó òâîþ óðî÷ó".
Ðàç ýèîñü ìðîñèâ ó ìáíâ
âíèîñèéèó, ùíá çâ'ýçàòè
ìðèèââííý ò³ øàèáí³
â ñâââ â ñâðð³. Òà ìââ³ùí
âàì çâàèèñü ò³ òâðâââí³?
Ä³ à í à
Ä òíâ³ æ âííè âí ìèñè³?
Ì à ð ÷ â è è à
Òà ì³÷íâí... Íàì³ð ÷âñíèé
ý âââ÷âþ â Òâíâíðî
³ ââââþ, ùí, ìâíââíâ,
â³í ìâððæèðñý çî ìîîþ.
Ä³ à í à
Øèðá — èìðâííý ò³ëü ñâýùâííâ.
Ùí æ, ýè òí÷âð, ý ìâàèèæó
³ òâââ, é èíâí âí ìâç.
Ì à ð ÷ â è è à
Òâ æý ìáíâ áóââ ùàñòý!
ß ìðèçíâðñü âàì ìâââððîí,
ðàç âè âíâð³³ ó âí³â³,
ðàç ó âñüííó âè øèýðâðî³,—
ý èðâèþ èíâí ââç ì³ðè,
âí â³í ñèðîííèé³ áóøââíèé,
óðíâèèèèé³, ðîçóííèé³,
³ ìââ÷èé³, ñòâðâ÷èé³,
ýè ì³ððî ó ìâð³ì ì³ñò³.
Ä³ à í à
Äóæâ çâ³âíèé³ âìðâííèé³ —
ý èíâí ìí ñèóæâ³ çíâþ.
Ì à ð ÷ â è è à
Ìââíí, çâ³âíí ç âðèèâðîì
â³í ìðíâââèèè èèñòââííý;
òà ìíñèóðâèè ìðè³í³ø,
ýè ââââ â³í èðâí-ìèèí
ìââó ìâ ñâðââ÷³³ òâìè
â ñòèè³ ì³æì³ì ðîçââæì³ì.
Ä³ à í à
Äæâ ñèâçâèâ ý, ìâð÷âèè,
ùí ý çâíâíâ ìâ ââø øèðá,
ýè ìââ³èââ ÷âñ ìâèâæíèé;
òà ââèèè ìâí³ ìââââ
³ ìí° ñèâââðîíâ èíâííý
âââèè ìðî âíâðð ñèââð âìòó —
ìâ âíâèèñý âàì ó ìáíâ
òòò â³æèèè çòñòð³÷àèèñü.
(Íââ³è).
Äí³âó âèýâèýòü ìâ òðâââ.
(Óâíèñí).
Òí÷ âìââðì³ì âñâ â³âííí,
âñâ æ èðâèèèñý òâ³ííí
áóââ âàì òèì ÷âñíí èðâùâ;

ùi æ äi iáiá — áóäüòà iáiá³,
 ý íáíi äíííííæó;
 Òáíáíðí — ðéííáöü ÷áííéé,
 æèð³ñ á³í ó iáiá â äíí³,
 à òááâ, ííý ìàð÷âééí,
 áíáðâ çíàð³, ìíâ ð³áíó,
 ùèðíp ëpáëp äóøâp.
 Ì à ð ÷ â è è à
 Ìääâp äí í³â, ñéíúéíðí.
 Ä³ à í à
 Íó³æè.
 Ì à ð ÷ â è è à
 Ñíàñéâ³ ùâ ðàç.
 Ä³ à í à
 Àè âæâ â³ëúí³.
 Ä í à ð ä à
 (ðèðí, äí ìàð÷âééè)
 Íó, ³ ýè æâ?
 Ì à ð ÷ â è è à
 ß áíýèañý äàðáííí.
 Ä í ð í ò á ý
 Çíà áííà òáí; ñæèðâðè?
 Ì à ð ÷ â è è à
 Çíà — ñæèðâðè â iáiá ÷âñí³.
 ìàð÷âéèâ, Äíðíòáý òà Áíàðââ ðíáéýòü äðàðèí³
 òðè ðáââðáíñè é æèðíäýòü.
 ßÄÄ ÍÄÉÍÄÄÖßÒÄ
 Ä³ à í à.
 Ä³ à í à
 ß ííí³÷âèâ òèñý÷ó ðàç³â —
 äðíæèèæèè³ ðíçóííéé Òáíáíðí;
 â³í áóâ æè äò³ðíp ìí[°]íó çíðó,
 ýèæè íâ íóð, ùí ñòáí í³æ íàìè çâ³â.
 Äíð — ìíäóòí³é æèâââð, áíâ áíâ³â,
 æè ñáíáí íâ çðââæó ý äíííðó:
 ñàìà ñâââ ý ñòðèìàð ñóáíðí
 â³â íäâíñòíéíèð ÷âñò³ ìí÷óòò³â.
 Òà ðáâííü³ íáí³ ááíðâæàòü äóøó
³ çàçððíü³ íà òâ áíáðí ÷óæâ,
 ùí ý íä íúíáí òò³èàðè íóøó;
³ ìèííáíè³ ý äääâp âæâ —
 ýè ç Òáíáíðí ííæâí ìè çð³áíýðèñü:
 íáí³ ñíóñòèðèñü ÷è éííó í³áíýðèñü?
 (Äèðíæèòü).
 ßÄÄ ÄÄÄÍÄÄÖßÒÄ
 Ò â í ä í ð í, Ò ð³ ñ ò à í.
 Ò â í ä í ð í
 Íâ çàñíó ý íâ òðèâíæè...
 Ò ð³ ñ ò à í
 Òà äííí é íâ æèæèà —
 ýè áííà íðí âñâ óçíà,
 æè íðííäü³, çé æâ áíâó!
 ß æ èàçââ âàí: "Çà÷âèæèòâ,
 áíèè èýæâ ñíàòü". Òæè äâ!..

Ò á î ä î ð î
 Ñêàçàíí: ëpáíâ íâ æää.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Æè íàíñë³í íâ ñòð³ëýéòâ.
 Ò á î ä î ð î
 Íàóää÷ó á'° íàñòàê.
 — 21 —
 Ò ð³ ñ ò à í
 Òíé íàñòàê, òòí àèñòðííëèíó
 àí³° àëó÷èòè òâèèèíó.
 Ò á î ä î ð î
 ×è âí³çíàèà æ?
 Ò ð³ ñ ò à í
 Í³ —³ òàê.
 Òí÷ íâ çíà° âíñòâíáííí,
 òà âçýèà âæâ íàâíâââ.
 Ò á î ä î ð î
 Ûâ æ³ Òâá³í òíé àââ!
 Ûíá â³í èèíóâñý âí íâíâ,
 ý á éíâí íà ì³ñò³ âàèâ.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Òóò ý èèíóâ èàíâëpòà
³ ñâ³òèèüíèèà çàâíóòââ.
 Ò á î ä î ð î
 Òè éíâí ííâ íñë³íèâ
³ óòðèlàâ â³â ííâíí³,
 à òí ý á éíâí ìðíòèíóâ.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Èpñòð³ çðàçó ý øâííóâ:
 "Òè ñèàæè, ùí ìè ñòíðííí³".
 À âííà íâí³: "Íâ áðâíüèâé!"
 Ðíç³çèèâñý ý³ èèíóâ
 èàíâëpòà.
 Ò á î ä î ð î
 ß çàâèíó
 ùâ ñüíâíâí³!
 Ò ð³ ñ ò à í
 Òà ÷àñòâíüèí
 òàê çàèíðàí³ âíâíðýòü,
 òí÷ í³üí çì íâ ãðíçèòü,
 Ò á î ä î ð î
 Íó, à ùí æ íâí³ ðíáèòü,
 èíèè ñíâðòü³ ñíðâââ³ ìíðýâ?
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ûí? Íæèèüòâñü íâ ìàð÷æèè
 áí â³çíà°òüñý ãðàòèíý,
 òí çà òâ° ÷íðòíâèíý
 çðíáèòü âàí æèòòý âññâè —
 ââòü³ç âííó ìðíæâíâ.
 Ò á î ä î ð î
 ßè æâ òàê — çàáóòü èíðàííý?
 Ò ð³ ñ ò à í
 ß íââ÷ó ââñ çàáóââííý,
 èèø ìíñèóðàèòâ íâíâ.

Ò á î ä î ð î
 ĩăăîî, çíîă ýêañü äóðíèöÿ?
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Òòî ñăăă çăîêàòè îîæă,
 òíé ùî òî÷ăø îăðăîîîă;
 à êpáîă äëÿ îañ — äð³áíèöÿ.
 Ò³ëüèè ñë³ă îăðăäóñ³î
 òăăðăî çăăæèðèñü — çăáóòè;
 ñëèíóòè êpáîăî³ îóòà
 ðóòîî â³ëüíèî³ ðăó÷èè.
 ² äóðèñă³òó³ îăă³;
 äăăðö³ â ñăðö³ çà÷èèèöü,
 — 23 —

íă âíóñêàòè í³ îà ìèöü;
 òóò îăă³ÿ èèòî ä³°.
 ×îî, ñêàæ³öü, íă çăáóàà
 çàêîðàíäöü ñâîp ìèèó?
 Òèî, ùî çăăæèà ìà° ñèèó,
 ùî îăă³ÿ â í³î æèàà.
 Òðăăä âçÿòè â ðóèè òî,
 çăăíóçăäöü îàèèó óÿăó,
 íà îðèäăó òó èóèäăó
 íă íóñêàòè îð³é³ äóî.
 ßè îàèðóòèîî îðóæèèéó,
 òî âîæèíèè áóăă èòè,
 à êîèè íă çăăăñòè,
 òî³ ñòàíă. ² îðî æ³íéó
 èăăèî îîæăîî çăáóòè,
 ÿè óÿăó ðîçèðóòèèöü.
 Ò á î ä î ð î
 Äèă æ ñăðöă â îañ íă ñîèöü;
 êpáèè ñîîîèî ùîðàèèèèè
 îî÷óòöÿ â í³î âîñèðăà°,
 ùî áóèî äëÿ îañ äèàæăîñòâîî.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Êðăüă îîæèè — äèàçăîñòâîî.
 ĩî÷óòöÿ — îîòâîðà çèàÿ,
 ùî íàø ðîçóî æðă äăñü â³è,
 ÿè ñèàçăă îîàò³ñîîñüèèè.
 Òà íà òăé îăăîè³è îâîñüèèè
 ° îæèî ðîðîèèè è³è.
 Ò á î ä î ð î
 Íó, ÿèèè æă?

— 24 —
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Íă ñăèðăò:
 íă îðèăăäóéòà îðèäăè,
 îàî'ÿòàéòà èèð îðî äăèè,
 ùî çó ìà° äàø îðăäîàò.
 Íàüî îàêpăäöü â äóîèäö
 òó êîðàíó äàðîî äăðàíó,
 ç îîÿñèî òóæèî êðóă ñòàíó,
 íà àèñîèè èăéèèèè?
 Òî — îèðăñà, íă èðăñà;

íáääðáííí èàæóòü ëpæè:
 íáíü óáðàòè — äàðíëé áóää...
 Ìíäà òáíðèòü ÷óääñà.
 Óÿâ³òü ñíá³ òó èðàëp,
 òó ìðèíàáíó ÷àð³áíèöp,
 ÿè íàùàñíó áè÷³áíèöp,
 ùí ìðèääçèè áí øíèòàëp;
 íá â °ääää³, íá â àòèañ³,
 à ó ñòðóíàð, â ñèíÿèàð,
 ùí é äèÿâ³òü íà íá; ñòðàð,—
 òâ, èèÿíóñü, íää³éíëé çàñ³á.
 Òàè, áóää°, ìðèääää°ø
 ùíñü òàèâ áðèèèâ íà àèà —
 ³ àòðà÷à°ø àíàòèò,
 ç ì³ñÿöü ;ñòè íá áàæà°ø.
 Áóíàp÷è çííâ ³ çííâ
 ìðí íääíè³èè òà òèáè,
 ùí èíðàíà íà° í³áè,
 àè çàáóääðâ ëpáíâ.
 Ò â í ä í ð í
 Í³, íá è³èàð òè, Òð³ñòàíá,
 à íääääòà-èíñòííðàâ;
 â³â òáí;ð íáçàðááíèò áíðàâ
 òáíðííó ùâ á³ððâ ñòàíá.
 Òà é íá àèáí — òè íáâ÷áíèé,
 òíæ³ òíèíü³â óíà
 ó òíá³ òóèàòü äàðíà.
 Ðíçóí³°ø òè, äèÿ íáíá
 æ³íèà — ÷èñòà, ìíâ èðèòòàèü,
 ³ ÿñíà, ìíâ ñèèí ìðíçíðâ.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ò³èüèè ñèèí — èàíèâ, íà áíðâ,
 à èðèòòàèü — èðèòèèé, íà æàèü.
 Âàæèí áààè óÿàèòè?
 Ùí æ, ÿ ààí áíííííæó,
 ìíæâ, äàùí ì³àèàæó;
 ÿ â ò³í ä³è³ áíáðâ áèòèé.
 È³èüèà è³ò òííó íáçàâ
 ñàí ìòðàíèà ÿ â òàèáíó,
 çàèíðààøèñÿ â òáðáíó
 ðíè³â òàè ì³â ì³ÿòääñÿò.
 Öÿ áðáðèèääÿ áàááðâ
 íàèà íóçí, ÿè áàðèèí,
 ùí â ñíá³ áí³ñòèèí á ñí³èí
 ààø³ añ³ ìò³ íàíáðè,
 áðàðñüèèé ááñü, ÿè °, àðð³â,
 ìíæâ, é á³èüðâ — áàáí°, àòðí°:
 ÿè â èííÿ íà çáóáó Òðí;
 àè³çèà á ñíòíÿ, áíÿè³â2.
 Ùâ ááñü, èàæóòü, ð³ñ áíð³ð —
 ñòíááóð â íúííó òàè ðíçð³ññÿ,
 ùí â áóíè³ ó ò³í áíð³ñ³
 æèòè áíñèòü á³èüíí ì³â
 ³ç ñ³í'°p ðáí³ñíèè;

³ ó íóç³ òí; ààìè
 _ í³ã áè çðó÷íí æèòù òàè ñàìí
 2. ßê ðíçííá³àà°òũñý á "Áíá;ä³" Áãðã³ë³ý, ãðãèè, íáéíæèâøè Òðíp,
 çíàéñòðóãàèè àãèè÷áçííáí áãðãá'ýííáí éííý, ãñãðããèí³ ýéíáí ñóíãããñý
 Íã³ññãé ç çãíííí íàéòíðíáð³øèò áí;í³ã. Òðíýíó³, çðíáèâøè íðíéíí ó
 íóð³, àðýáíóèè ÷óããñííáí éííý ó í³ñòí, ùíá ííñâyðèèè éíáí áíãàí. Áíí÷³
 ãðãòüè³ áí;íè àèèøèè íà áóèèò³ Òðí; ³ ç áíííííáíp á³éñüèà íáéíæíèè³ã, ùí
 íðííèèèí á í³ñòí, çàðííèèè íáíðèñòóííó òíðòãð.
 òèà÷, éíããèü ááí ð³çíèè.
 ß òíò³ã 'í; çàáóðè
 (òà áííí ³ ñè³ã áóéí),
 àèã íàí'ýòù, ýè íà çéí,
 ãñã ñòàðãèãñü í³ãããðíóðè
 òí è³èã; òí æãñíèí,
 òí ñð³áéí, òí è³ñòù ñèíííáó,
 òí íðèíããèèãó íáííáó –
 á³èíñí³æíèè èðèííè³í...
 ß ñòðãããã – èðèè íàðè áíæà!
 Òà, ùíá ñèãã³ñòù ííáíèàðè,
 ñòãã ý ðã÷³ óýãèýðè,
 íà ýè³ áííà ííðíæà:
³ ááóèè, ³ ÷óããèè,
³ íà ããðáóçè éíðçéíè,
³ çããðèíáí³ íãðèíè,
 áã áéíüèò³ íí÷óããèè;
 ó áóíèãð ý ííè³÷èà,
 ùí á òã ñãéí, á éíæíó áããíéó,
 ýè ó áíáðóð éíãããíéó,
 æè³çéí á è³èüèà òíãè÷³ã...
 Òèò íã æéí³ñøè æéóíè³íü,
 íí÷óòòý çàçíãéí èðãðó,
³ çããóã ý ÷ãðãããðó
 íà á³èè á³èã, àí³íü!
 Ò á í ä í ð í
 Í³, á Ìãð÷ãèèè í³é óðíã³
 ý çíáéðè íã ííæó ããã,
 íã çããóãó, ðãã íã ðãã...
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Áíæãã³èüíèè àè òà é ãíã³!
 Ò á í ä í ð í
 ×íðí³ í÷³ á òííó àèíí³.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Íó æã é í÷³ – ñí³ð ³ ãð³ð..
 Íé æèýã³òù – àè ÷ãðãç íèò
 èãñéó àððãðèòã á ãðãðéí³.
 ßÀÀ ÒÐÈÍÁÄÖßÒÀ
 Ä ³ à í à; ò³, ùí é áóèè.
 Ä ³ à í à
 Òãíãíðí...
 Ò á í ä í ð í
 (íãã³è)
 Öã áííà!
 Ä ³ à í à
 Ñèóðãé.

Ò á î ä î ð î
 Æáó îä ään íàèàçó.
 Ò ð³ ñ ò à í
 (íàá³ê)
 ßê ä³çíà°òüñý — îäðàçó
 áóää íàì äñ³ì òðüîî òàíà.
 Ä³ à í à
 Òòò îäíà îíý äðóäëíý,
 ùî ó ñä³é íä ä³ðèòü òèñò,
 îîîðîäèä, ùíá ý èèñò
 îîîîäèä çé ñèèàñòè. Äì³ííý
 ä íäíä íäíðä, í³æ äàæàííý;
 îðî÷èòàé éíäí é îîîðää —
 ý òàèèò íä òýìèð ñîðää:
 òòò³ääòüñý îðî éîðàííý.
 Îñü, ä³çüìè.
 Ò á î ä î ð î
 Äè íàìèñàèè —
 òàé çàèèèèòüñý, ýè °;
 äíäääàòè ùîñü ñäí° —
 íàì³ð íääòî äæä çòòäèèè.
 Ä³ä³ðè³òü éíäí ääç çì³í —
 ÷è äí ään íäí³ ð³äíýòüñý?
 Ä³ à í à
 Îðî÷èòàé.
 Ò á î ä î ð î
 Ääðäííà îðàöý;
 òà íäí³ ò³èääèè ä³í
 ýè çðàçîè íäíäí ñòèèð —
 çðíäó ùä èðáíäíèò ñè³ä
 ý íä íè³ä.
 Ä³ à í à
 Õ³äà?
 Ò á î ä î ð î
 Íä ñì³ä
 îîòòðàòè äíæää³èèð.
 ß íäñì³èè íä îðèðíäè.
 Ä³ à í à
 Îäáóòü, ñàíä ÷äðäç òä
 çàèðèää°ø òè èèòä,
 ýè³ääø øóèàòü îðèäíäè?
 Ò á î ä î ð î
 ß, ñèíüéíðî? Ää, èíèè?
 — 29 —
 Ä³ à í à
 Êäñòäèýííä³ íä î÷³
 òè îîíääñý òäç íî÷³,—
 òàè íäí³ äíííä³èè.
 Ò á î ä î ð î
 Õî èè ç Õää³î ýèñü
 îî ää÷äð³ æäðòòäèèè;
 òàè íä ðäç óæä áóääèí.
 Ä³ à í à
 Íó, ÷èòàé óæä.

Ò á î ä î ð î

Öå öòîñü

³íòðèãó°, ááçóìîîâîî.

Ä ³ à í à

À îîæèèâî, ùî é ðåâíó°.

Íó, ÷èðàé æå.

Ò á î ä î ð î

Íå çæèáóp,

ÿèùî æèèøèî èðàñîîîîâîî.

(×èðà°).

"×óæèî èîðåíîÿî ñåððå çàíàèèèñü,

ùå íå èðáèèøè, ñòàèà ÿ ðåâíèèà;

ðå ð³÷, çåà°òüñý, îðîñòî îâîîæèèà,

òà á³ä Àíóðà òàè îâî³ ñóæèèñü.

Íå ðåâíîù³å èðáîî îîÿ áðîæèèñü,

âî æèè îâî³, ùî ÿ òàèà áðîæèèà,

à òà çà îâîî á³ððà, òà ùàñèèà,

âî î³æîîâî èîðåíîÿî ñîîâîæèèñü.

— 30 —

Áåíóðæèèòü áóðó æèâîî ðæèèèðåîîÿ,

³ ðå íå ò³èèèè çàçåðîù³, ÿ çîàð —

èðáèèè ðî÷ó, îðåâíó îèèðåîîîÿ.

Íå ñèèóp ³ íå çåâîðîîÿ,

íå ààî îåå³; ³ íå çååæèè òð³; —

íåðàé îâîî, òòî âî³°, çðîçóî³°".

Ä ³ à í à

Ûî òè ñèææåð?

Ò á î ä î ð î

Ûî ñèàçàòè?

ßèùî ò³èèèè áóîèà á³ðîà —

èèñò îàîèñàîî æèèñèó÷å;

ò³èèèè ÿ íå ðîçóî³ð,

ÿè òî îîæîà, ùî èîðåíîÿ

òà ³ç ðåâíîñò³ ðîæèèñü?

ðåâí³ñòü îîñòà° ç èîðåíîÿ.

Ä ³ à í à

ðîçóî³ø òè, îîæèèâî,

ùî ò³é ààî³ á³î îîâîååñü,

òà âîîà ùå íå èðáèèè;

à èèèè âîîà á³çîæèèñü,

ùî þîæè èîðà° ³íóó,—

ç çàçåðîù³å ñàîà ó îüîâî

çàèîðæèèñü.

Ò á î ä î ð î

Öå èîîå³ðîî;

òà ³ çàçåðîù³, îàîåâîî,

íåñîðîñòà ñîâ³ ç'ÿèèèñü —

æèèèèèèè ÿè èîðåíîÿ;

âî íå ðåçóèèòàò îðè÷èó

ñòåîð³°, à îåâîæè.

Ä ³ à í à

ß íå çîàð; âîîîðèè

òà îîððåâà, ùî ñîî÷àòèó

áóå çè îðîñòî ñèîàòè÷èè

òlé píàê, ³ ò³ëüèè çãîäîî,
 ýê îíáà÷èèà, ùî ³íøó
 îîëpáèâ â³í, â íâ; â ñãðö³
 òâæ áàæàííý çàãîð³ëîñü,
 çáàèàíóðèèî ÿé äóøó
³ îðèíóñèèî îîèèíóòü
 ñòâæéó çàè÷íî; ÷ãñííòè.
 Ò á î ä î ð î
 Èèñò ààø àèèøîâ íàîðîäèâî –
 ý íâ çîîæó èðàùâ ñèèàñòè.
 Ä ³ à í à
 À òè ñîðîáóé.
 Ò á î ä î ð î
 Íâ íàñî³ëpñü.
 Ä ³ à í à
 Äóæâ îðîðó, íàèèèè.
 Ò á î ä î ð î
 Îîæâ, òî÷â ààøà ìèèññòü
 àèýâèòü îîp í³è÷âíí³ñòü?
 Ä ³ à í à
 Íàèèèè é îðèíñü, òà øàèàøâ.
 Ò á î ä î ð î
 ß ³äó.
 (Äèðîäèòü).
 – 32 –
 Ä ³ à í à
 Äíó, Òð³ñòàíâ.
 ßÄÄ ×ÎÈÐÍÁÄÖßÒÄ
 Ä ³ à í à, Ò ð ³ ñ ò à í.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Äàî âî îîñèóâ, ààøà ñâ³òè³ñòü,
 òî÷ òòàíè ó íàíâ é òâ°...
 Çîññ³î, áà÷èòâ, áàçãð³ðíèé
 ñàèðâòâð ààø, à ì³é íàí.
 À âæâ æ íàíó íâ âîäèòüñý
 òàè äãðæàòü ñàíâî èàèâý,
 áî èàèâé àèý íüîâî – í³àè
 äçãðèè, ³ ñâ÷èà, é çîíòèè.
 Îáãðèè èâæâ äóæâ â³ðíî,
 ùî ýê íàí íàø ççàèòü äãðèè,
 ìè àèý íüîâî – îîâ ì³âí³æèè,
 áî íà íàñ òñ³ ñòóîàðòü,
 ùíâ âî íàíâ âîñòóèèèèñü.
 Ä îîâî íàíâ òòâî ç ãð³èè.
 Ä ³ à í à
 Ùî æ â³í – äðà°?
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Òà ýèàè æ òî!
 Ó äð÷³â ° çààøâ äðîð³ –
 ðàç îðîäðââ, à äãððâ âèäðââ.
 Ä äàâèèó òð³, òàè èàøòü,
 â÷èèèñý ýèîîñü ä³èà,
 ùíâ, èèèè òòðàòüòü òðñòâî
 íà â³éí³ ÷è ³íèè ÷èíîî,

çàðíáëÿòè íà ìðíæèòíê.

— 33 —

Îõ, ÿêêê æå òíé ùàñêêêêêê,
òòí íàâ÷èàñÿ çìàêêó äðàòè!
ßê á³àà êíêê ìðèòèñíá,
çðàçó ìà°ø íàâíêê çàñ³á
÷àñíí é èàäè çàðíáèòè.
Îò áóàà°, ùí òóâíæíêê
³ç ääèèèè, ñíðàâæí³ òèñòíí
íàìàèð°, ÿê æèáó,
ííâíáèçíó ÷è èàðòèíó,
à íàâ³æèàñ êííó ñèàæå,
ùí ò³íà ¿é — ì'ÿòù êíí³éíê.
À äðà÷ó ÿê ì³àââçå —
çðàçó á³çùíà ñòí ÷àðá³íö³á.
Ä³ à í à
Çíà÷èòù, á³í íà äðà?
Ò ð³ ñ ò à í
Áí¿òññÿ.

Ä³ à í à
Òí, íàíàâíá, æå çàâ³á á³í
ääñü êíðáíéó.
Ò ð³ ñ ò à í
Ä³í — êíðáíéó?
Ä íúíáí ñàðòå — ÷èñòà èðèàà.
Ä³ à í à
Ä³í äðíàèèèè³ èðá'ÿçíéé,
íàæííàòèé, òíæ íà àèáí,
ÿèàè æ³íèð ÿèðññü
á³í³ ñíðàââ³ çàðííèèññÿ.

— 34 —

Ò ð³ ñ ò à í
Çíàð ÿ íàâñ òà ñ³íí,
çðíáó íà ííèèà çàíèñíê...
Ä³í æå ò³èèè äáíü íà ñèóæá³,
òí êíêê êííó èðàèòèññü?
Ä³ à í à
À áíí÷³ á³í íà àèðíàèòù?
Ò ð³ ñ ò à í
Ç íèì ÿ íà òíæó — ñèàè³÷èà
ñíá³ ííáó.
Ä³ à í à
ßè òå ñòàèíññü?
Ò ð³ ñ ò à í
ß ààì ííæó á³âííá³ñòè,
ÿê æ³íêê á³âííá³àðòù,
êíêê ç òáâííü³á ¿ì íèéó
ðíçíàèð° ÷íèíá³è:
"Äíàâ íà ñðíààð³ çàáèèññÿ".
Ä³ à í à
Äíàâ íà ñðíààð?
Ò ð³ ñ ò à í
Òàè, ñèíüéíðí,
ÿ íí ñðíààð áíèç ñèíòèèññÿ,

ñõ³äö³ ðääðàìè çë³÷èâ.

Ä³ à í à

Òà áííí³ çðíçóì³ëì —

á³ã òè ìííí÷³ ìì ñõíààð,

ÿë áðëëÿ íà ëþñòðó èëíóâ.

— 35 —

Ò ð³ ñ ò à í

(íàá³ê)

Îò òàë ðòóèà! Íó, íâ áóíàâ!

Çíà° âæâ áííà âñâ ÷èñòì.

Ä³ à í à

Ûì æ ìíâ÷èø òè?

Ò ð³ ñ ò à í

Äàéòâ, ìàí³,

ìðèääààðè... Çíàþ, â³ðíí.

Ôâ; ìí÷³ èàæàíè

â ä³ì çíàääâíðó çàèâð³èè,

ÿ äàíÿâ ;ð èàíâëþòíì.

Î³äèâð³â ìäèí âí ñâ³ðèà,

ÿ — æàèðäèöü! —³ ñâ³ðèí çääñèí;

òóò ÿ íà ííààð íâ âððèìàâñü

³ âæâ ìííí÷³ ìì ñõíààð

ìíèìèèâñÿ, ÿè ó ìð³ðâó.

Ä³ à í à

Äèääàèà òâíÿ âíðâííà.

Çíà°ø, ó è³÷ääí³é èíèç³

ñèàçàíí, ùì èðíâ³ç íèð,

ç èàæàí³â, òí âíáð³ è³èè,

ùíâ àèâíâèðè âíèíññÿ;

óòí÷ó ò³ç èð³âð³,

ùíâ, ÿè áóââð òè òííóðè,

íâ ðàíàâñü çà âíèíñèíèó.

Ò ð³ ñ ò à í

(íàá³ê)

Îò á³ââ! Îâ âèèâíàâñÿ!

Ûâ â òþðíó íâíâ óèèâ

çà íâùâñíèè òíè èèâíè!

Ä³ à í à

(íàá³ê)

ß³ ñíðääâ³ ðíçãóáèèâñü...

ßÂÀ Î'ßÒÍÄÄßÒÀ

Ô à á³ í, çâíâíì ì à ð è³ ç ð³ è à ð ä í é × â è³ í; Ä³ à í à.

Ô à á³ í

Òàì ìðèéðíâ ìàðè³ç ð³èàðâí.

Ä³ à í à

Çàðàç æâ ìíñòâà òóò èð³ñèà.

Äõíäÿòü ð³ è à ð ä í é × â è³ í; Ôää³í ç Òð³ñòâííì àèðíäÿòü.

ð³ è à ð ä í

²çííâó ÿ ìðèéðíâ âí ââñ, Ä³âíí,

³ç ñâððâí ðíçððèâíæâíèì ìí;ì,

ùì èè ìâííâí ìðââíâ ìíèóì'ÿíí,

íâ çóíèíÿþ÷èñü í³ ìâðââ ÷èì,

òí÷, ìíæâ, ì³é ñóíâðíèè ââñòü âíââíó

ìí;ì ÷óðòÿì³ ùèðèì,³ ìàèèè;

íà ñò³ëüèè â³í â ñâî¿ì êîðàíí³ ðããíèé,
 ýê ó ñíá³ íããèîðããããíí íããíèé.
 Àè áðíäîð èèøà°òã ýñíîð,
 à ããã â³ãíà ð³÷, ùí ó æ³ííê
 çãíðíã'ý çããøã â íàð³ éãã ç êðãñîð;
 ããñãèèè àèã ó ããñ, èããèèè ààø êðíê -
 áóèí á èèøã áàíàèüí³ñòð íóñòîð,
 íçíàèîð óáíããñòãã áóííê
 íèòàòè àãñ òãíãð íðí ñòãí çãíðíã'ý,
 òà³ íã ç òèí, àè çíà°òã, íðèèøíã ý.
 Òàè èãã³ãíí ñ³ýðòü ààø³ çíðè,
 ùí ý ó ããñ íñí³èððñü ñíèòàòü,
 - 37 -

÷è ñèíðí ãã³éãã â ñãðòã íí° ðãíðã
 æèãóùà³ ò³èðùà áèããíãàòü?
 Ä³ à í à
 Ñãèý°òã íãçí³íí àè, ñèíüèíðã,
 øèýðãðí³ñòü áóíèè, òííèí³ íííýòü;
 ããèãíðíèè ñòèèü íãíó° â ààø³é ííã³,
 ³ áíãðèè ñíàè ííí³òíèè â êíãí³í ñèíã³.
 Àèã ò³ãã â³ã íãíã òã çàèãæèòü,
 íðí ùí òãíãð íèòàèè àè íãíã?
 Ð³ è à ð ä í
 Õñý ííý³ñòíòã ààí íàèãæèòü,
 èðãíã ííý, ñòãíð³ííý íãçãííã!
 Ààø ð³ã íãí³ íðèèèèèèèèèè,³ áãíðãæèòü
 íãíã áãñü ÷ãñ íèòãííý èèò íãíã -
 èíèè íã ããñ íí÷óð ñèíãí çãíàè,
 ùíã çàè³í÷èèèñü ãñ³ íí¿ çíããíàè?
 Ñèãè êð³í òíãí, ÷èí ý áíèíã³ð,
 ý íãã³òü ò³èèí ñã³òíí áíèíã³ã,
 â³ã í³èü, áã ñííòã ííèóí'ýí æàð³°,
 áí²íã¿ èàçèíàèð áãðãã³ã,
 ùíã íãã ý çèíòí - ñíãðòíèè èðãó íð³ð,
 ³ íãðèè - ñèüíçè ðãã³ñí³ áíã³ã,
 ³ á³ãíãíòè, é íèòí³ ñãííòã³òè,
 çãííð³ý èãããíããðííãí íðèã³òè,-
 ý ãñ³ ñèãðãè íãããã áè ààí, íããíííí,
 ý ãñ³ ñã³òè íðíèøíã áè çããèý ããñ,
 ý á íãíãðóããã íããòíííí³ áãçñíííí
 â êðãýð, áã í³÷ íãíó° ííãñýè÷ãñ,
 ý á íãðãèèíòã ííðý ñèíü áãçãíííó,
 ùí â ààèã÷ íãíçíðí íðíñòýãèãñü,
 ùíã áíñýãòè íãçíãíí¿ êðã¿íè,
 áã íã ñòóíàèà ùã ííã èðãèèè.

Ä³ à í à
 Ñ â³ðð ààí³ àèñíèí ò³íóð
 òã íí÷òòòý, ùí íèí àè ãíðèòã;
 íðí íãøó ñíðããó ý ùã ííí³ðèóð,
 íò ýè èèø áðãò ííãèèèèèý íã òã?
 Ð³ è à ð ä í
 Áðãò Òãããð³èí êðóòèòü³ òèòðó°,
 àèã êíðãííý ÷èñòã³ ñãýòã -
 íãí³ òã í÷³ ààø³ ýñíí èàæòü -

éíāī ēóēāāñòāī é òèòð³ñòù íāðāāāæèòù.
 ßÄÄ Ø²ÑÒÍÄÄÖßÒÄ
 Ò ā ī ä ī ð ī, Ä³ à í à, Ð³ ē à ð ä ī, × ā è³ ī.
 Ò ā ī ä ī ð ī
 Äæā íàìèñàā.
 Ð³ ē à ð ä ī
 Ĩōīùàéòā, ēpáèé ēā³òā,
 ó āāñ ° ièèüí³ ñīðāāè,³ íāí³
 íā àèíāā° āīāøā āāñ áàðèèè.
 Ä³ à í à
 Ĩèøó èèñòè ó Ðèì.
 Ð³ ē à ð ä ī
 Ä īīøòíā³ äí³
 āīāīāèòüñý ñēīðī÷óāàòù ā³çèèè.
 Ä³ à í à
 Àè äóæā ÷āíí³.
 — 39 —
 Ð³ ē à ð ä ī
 Ç āàìè — óāā³éí³.
 (Òèðī āī ×āè³ī).
 ßē òè āāāā°ø, ×āè³ī?
 × ā è³ ī
 Äāāāþ,
 ùī çàì³ð āàø ùāñèèāī ā³éāā ēðāþ.
 Ð³ēāðāī³ ×āè³ī àèðīāýòù.
 ßÄÄ Ñ²ĬÍÄÄÖßÒÄ
 Ä³ à í à, Ò ā ī ä ī ð ī.
 Ä³ à í à
 Ñēèāā èèñòà?
 Ò ā ī ä ī ð ī
 Òà í³àè ñēèāā.
 Çðāçó ýēīñü íā āāāāēīñü,
 āī³ç iðèìóñó ièñàēīñü.
 Ä³ à í à
 Äàé.
 Ò ā ī ä ī ð ī
 Ĩñü.
 Ä³ à í à
 Ûī æ òè íàìèñàā?
 (×èòà°).
 "ßē òòīñü éíāīñü, çāā°òüñý, īīēpáèē,
 īīāā÷èāøè ç äðóāīþ æāíèðāííý,—

— 40 —
 öā — çàçäðīù³, à çīāñ³ì íā ēīðāííý,
 ýēùī é āī òīāī āīāíèè íā āīð³ā.
 Òà ýē³ íāðøā ā ñāðð³ áóā īīðèā —
 öā — āæā ēpāīā, ùī iðāāíā íāèāāāííý,
 ùī íā òñòà æāíā ñēīāā æāāāííý,
 ýē ēðīā æāíā ā íāèè÷ý ñòèā ÷è āí³ā.
 Í³÷īāī á³èüøā íā ñèàæó ēīìóñü,
 ùīā çíèçüèā íā íāðàçèèè àèñīèā;
 iðèéìó ý āíè³ àèðīèè æīðñòìè³,
 íāā³; íā áèāæāíñòāī ý çðā÷óñü,
 àæ īīèè íā óíāāīþñý, ùī ñì³þ

â äø³ æææèèè öp áâçóííó îð³p".

Ăóæă äîáðă.

Ò á î ä î ð î

Ăè íà ñî³ö?

Ă ³ à í à

Ñîðăăă³.

Ò á î ä î ð î

Ûî æè?

Ă ³ à í à

Ăăç äîêîðó

ìóó áèçíàòü, Òăîäîðîî:

òè â çíàăäîî³ îäðăî³ă.

Ò á î ä î ð î

Îò öüîäî á ý é íă ôîò³ă,

ôă äëÿ îäîä îăăäçîä÷îî;

ñëóäàî, èàæóòü, îăäîðă÷îî

çíàòè á³ëüøă çà îäî³ă.

Ðàç ñîèòàâ îäèî êîðîëü

â â³ðîîäî ñăîäî ääëüîîæ³,

÷è íà ñăăă â³î íă îîæă

âçÿòè ñăèðăòàðñüëó ðîëü:

"Íàîèñăä îîñëäîîÿ ý,

ò³ëüèè ÿëîñü îăîóäðÿùă;

ÿè ó òăăă âèèăă êðàùă,

î³ăă ääðñ³ÿ ôâîÿ".

Ñëèèââ ôîäî èèñòà îðèèâîðîèè,

³ êîðîëü éîäî ñòăèèè,

à îðèèâîðîèè âî ñèî³ă

âðàç îîä³ă, îä âîðÿ ÷îðîèè:

"Óò³èèèîî øæèæă ç òàðñòàà,

ùîä îă òðàîèèè â òððîî".

Ò³ îèòàðòü: "À ÷îîó?"

"Ăî ³ç îîäî ñăèðăòàðñòàà

íàø êîðîëü îäðăèîäîñÿ,

ùî ó îäîä á³ëüèè òèò".

Îò ôîîó çà ôäè ñă³è èèòò

ÿ, îðèçíàòèñÿ, çëÿèîñÿ.

Ă ³ à í à

Í³, ôîä³ ÿ çèà íă îèñèð,

îîðăèèèèè çà ôäè èèòò;

îðîñòîî â îüîîó ääîèè çî³ñò

íà° á³ëüø ôăèèèè æèñè³ă.

ß éîäî îàçâèè êðàùè,

âî ö³îp ÷óæă äîäðî,

æă ÿ é ñăî° îäðî

íă äăæàð îăäîäÿùè.

Îðăăăă, ³ â ôâîî èèòò³,

ÿè íà î³è æ³îî÷èè îîäëÿ,

ÿ çíàèèè îäè îăîîäëÿ –

ôî ñèîäâ îò³ îóòò³,

ăă âîîðñÿ òè, ùîä çîèçüèà

íă îäðàçèè æèñèè.

Òàæ êîðăîîÿ íă æîðñòîèè,

ÿè íà îüîäî äëÿîä çăèèçüèà:

³ íáð³áíp ílëpáè,
 òí ëpáíâ íâ íáðàæà°;
 íáðàæà, òòí íâ ââàæà°.
 Ò á í ä î ð î
 Æñâ æ ³ç äâáíüî; äíàè
 çíà°ì ìè ìðí Òàâðííà
³ çóðââèíâí ²èàðà;
 çð íáíð ñííñòèèèè èàðà:
 òíé íà äíðè äíàâ ç ðíçäííó,
 à òííó, íâíâ íà çèí,
 ñííðâ èðèèè ðíçòíìèèí.
 Ä ³ à í à
 Ñííðâ òàè áè íâ çðíáèèí,
 ýèáè æ³íèíp áóèí.
 Çàèíðââøèñü â çíàðí³é äàí³,
 áóäü ìíñò³éíèì, äíâðòèì, ñí³èèì,
 â³ð, ùí çé òè ñòàíâø ìèèèì:
 ñâððâ æ³íèè — òí æ íâ èàí³íü.
 ß èèñòà òáíâí â³çüíó,
 ðí÷ó ùâ íâðâ÷èòàðè.
 Ò á í ä î ð î
 Í³ñâí³ðíèöü â í³ ì äââàòí.
 Ä ³ à í à
 Ìàáóöü, íâíð, í³æ â ìéííó.
 Ò á í ä î ð î
 Òí äíçâíèüðâ æ ³ íâí³
 âçýòè äâðíâí.
 Ä ³ à í à
 Áâðè.
 Òí÷ ñðíââé, òí÷ ðíçââðè —
 âñâ íâíí.
 Ò á í ä î ð î
 Ðíçââðòè? Í³!
 Ä ³ à í à
 Íâââèèèè áóââ øèíââ,
 ÷àñíì á³èüðâ ìè âòðâ÷à°ì.
 (Æèðíâèöü).
 ßÀÀ Ä²Ñ²ÍÍÀÀÖßÒÀ
 Ò á í ä î ð î ñàì.
 Ò á í ä î ð î
 Áíæâ! Ùí òâ íçíà÷à°?
 Íâ äââââ, íâ äóíââ çðíâó,
 àæ íâ â³ðèòüñý ÷íâíñü,
 ùíâ íâí³ äâèüíîíâ ìâí³
 òàè ìñâ³â÷èèñü â èíðáíí³;
 ÷è ìâí³ èèðâ çââèñü?
 Í³, òâ ìðââââ, áí â³æ³èü æâ
 ó ìâí³ áðèíýòü ñèíââ:
 "Òí í³÷íâí, à áóââ,
 ÷àñíì ìè âòðâ÷à°ì á³èüðâ"?
 Ö³ ñèíââ íâ éâóöü ç óíà.
 Òòí òâ "ìè"? ßèañü ìíâðóââ?
 Í³, ìðèðíâó° òèòðpâà —
 òí æ ³ ° áííà ñàìà.

Çíîâ æå í³ — àääæã ãðàòèíÿ
 íáãðåæíà³ ðíçåàæíà,
 íàçàèåæíà, íääîñÿæíà,
 çíàíà àñ³ì ¿¿ ãíðæíÿ.
 Áàçóñí³øíî èíèí íà¿
 â'pòuñÿ ð³çí³ ìæííæèää³;
 ÷è íáí³ æ äí íèð ð³áíÿòuñÿ?
 Íà ãíæóñü ÿ ¿é â èàè¿!
 Îðíñòîí àñòèæèà âæå ä³çíàòèñü
 îðí îí¿ îò³ çàèüíðè,
 ³ âçÿèà ¿¿ îðíà
 íää³ îíî íñí³ÿòèñü...
 Àèå í³ — ÿèè â³à÷à³
 ò³ ñèíà ¿¿ áðè³èè
 (ÿè ñèçàèè — ñíàèáí³è):
 "×àñíîí á³èüøà íè àòðà÷à³".
 Òàè òðíÿíà ðàíí-âðàí³
 áääèòü àíæî èðàñî,
 òí÷ ðíñà áèèèòü ñèíçî
 íà òñ³ðíáí³ áääðÿí³;
 òàè òè³³ ñòèæèà àèíÿ,
 ñíèíáíàèè íàèèà,
 íàèèòü, í³æíà é ñíèíæèà,
 ÿè öÿ àðíà àíðáí-íèèà.
 À ÿ ñèóòàð, æèèèñÿ:
 çàæÿ æàðóó — çàááááòîí,
 çàæÿ îðááè — íàèóááòîí;
 ùí òòò áóíàòè, áóèèñÿ...
 Íè ñíè³òuñÿ, áóíè-íð³¿,
 íà è³òàèòà â àèñíèñò³,
 áí îðíèÿòü ñàðóòà íèñò³,
 áí âæå ðíçóí í³é øàè³°,
 áí áóøà óæå ñí'ÿí³èà
 íà èðáíà³ àí Á³àíè...
 ÐÀÀ ÁÀÀ'ÐÒÍÀÖÐÒÀ
 Ì à ð ÷ á è è à, Ò á î ä î ð í.
 Ì à ð ÷ á è è à
 Òè íàèí òòò, í³é èíðàíèé?
 — 45 —
 Ò á î ä î ð í
 Òàè, òå ÿ, Ìàð÷èè íèè;
 ùíà ííà÷èòuñÿ ç òíáî,
 íà çèÿèñü ÿ³ ñíàðò³.
 Ì à ð ÷ á è è à
 Ð èàíà ñòî ðàç óíàðè
 ðàè òááá, í³é ááðî!
 Í³÷ íà íàèà ÿ ñíèíî,
 ò³èè è áóíàèà îðí òááá;
 ÿè áóèèè âæå èðè íááá
 Òááá çíèòà Àðíà,
 ÿ øáíàèà: "Çóñòð³÷ ñèíðí,
 Òáíáðí, í³é òè Òááá!"
 Á÷íà òòò òàèè áóá áàèñ!
 Íáí³ ñíàòè íà èÿè

é íàì çàñíóòè íà ààèà,
 ììèè àñùìāī íà ä³çíàèèñü;
 à ä³â÷àòà ìñòàòðàèèñü
 íàñ ìðíààòè ñìòàìíý –
 ìāāīī, çàçäð³ñòü ¿ø øìèíý.
 Ìðāāāó èàæóòü, ùì íà ñèóæá³
 òè íà ä³ð í³ýè³é äðóæá³:
 āñā ììàíà, āñā áðāðíý.
 Āīā³ íàì ç èpáíā'p èðèòüñý,
 ðàç óñā ä³āìì ìàì³,
 áì èìíó æ, ýè íà Ā³àí³,
 ì³ñý÷ìèð ìì÷āé òàðèð³,
 çíàòè ì³æí³ òà°ììèð³?
 Àèā āñā ñè³ì÷èèñü ìèðíì:
 ý ñàìà íāèèðāì³ðíì
 ¿é ìðèçíàèèñü, ³ íà èàpñü,
 ùì ç òíāìp çóñòð³÷àpñü,
 ùì òāāā èpáèp áāçì³ðíì.
 Īāðāā íāp ý ðìçèðèèà
 íāðàç òā³é íà ììāāí çð³ñò:
 āðíāó, āā÷ó, ðìçóì, òèñò,
 ó òíā³ ý āñā òāàèèèà;
 ³ āðàðèíý íàøà ìèèà
 ā āìðā³é āāèè÷³ ñāì¿é
 òāæ ñòāàèèèà àèá³ð ì³é;
 íā³öýèà, í³àè ìàòè,
 øèpá íàø øāèāøā àèàøòóāàòè,
 çíāāøè ÷āñìèé íàì³ð òā³é.
 ß áíýèāñý ñìì÷àòèó,
 ùì çà òā é òāāā, é ìāíā
 ìàì³ ç āìíó ìðìæāíā,
 ììèàðāāøè äèý ììðýāèó
 ³ìèè ñèóā; òà ā ò³ì àèìāāèó
 ç áèāāìðíāìèì ñì³â÷òòòýì
 ìàì³ ùāñòý çè÷èòü íàì –
 ìò ììāà÷èø, íàñ ìāðóæèòü!
 Ī, ùāñèèāèé òìé, òòì ñèóæèòü
 áèāāììèñý÷èì ìàìàì!
 Ò ā ì ä ì ð ì
 Īā³öýèà, èàæāø, ìàì³
 ìāðóæèòè ìāñ?
 Ì à ð ÷ ā è è à
 Àāæāæ.
 ×è òè ä³ðè ¿é íà éìāø?
 Ò ā ì ä ì ð ì
 (íāā³è)
 ßè ì³āāāāñý ý ììàì³,
 í³àè ìàì³ ó èìðāíì³
 ìðèçíāāāèèñý ìàì³?
 Āīā³, ìāáóòü, ìāý÷í³!
 Ùíā òàèó ā³ðñüèó ìðèèèp
 íà äð³áíó òýāíóèì ìèèèp?
 Ìð³¿ äèè³ ³ ñì³ðí³!
 Ì à ð ÷ ā è è à

Ûî òè ìèìðèø òàì òèõõàì?
 Ò å î ä î ð î
 Áà÷èø, ìàí³ äèèèèèèèè
 ³ ìáíá, òà íá ñèàçàèè
 àí³ ñèíàà, ùî á³ãõàì
 ³ ç çàèóòàíèè èèõàì
 â÷íðà ÿ ò³èàâ ç ìèèî;â.
 Ì à ð ÷ å è è à
 Áî çà òå, ùî òè ìàèî;â,
 õí÷å ñòðàøíî ìèèàðàòò —
 ³çî ìíð ìáá³í÷àòò.
 Ùå ìèè ðíçñóæó ìðíÿ:
 ÷è áóâà° çà èðáíà
 á³èøà èàðà, ÿè â³í÷àííÿ?
 Ûî òè ñèææø?
 Ò å î ä î ð î
 Áàç ààààííÿ
 èàðó ÿ ìðèèÿòò àíòíà.
 Ì à ð ÷ å è è à
 Ìðàààà?
 Ò å î ä î ð î
 Çííà ñèæó ³ çííà.
 Ì à ð ÷ å è è à
 Çàáíæñü!
 Ò å î ä î ð î
 ² çàáíæñü!
 Òà ìá³ðó÷ ðíçèèðñü
 ÿ ñíí÷àòèó, ùå é ìá÷àòèó,
 — 48 —
 àíðíàà ìí° ä³â÷àòèí,
 ìðèèèèèèè àí ìíàíèõ óñò.
 ßÀÀ ÄÄÄÄÖÒÒ
 Ä ³ à í à; ò³, ùî é áóèè.
 Ä ³ à í à
 Áðàà! Ä³èí èàà ìà èàà.
 Ùî æ, ìáðàé, ÿ äóæå ðààà,
 áà÷ó, ùî ìíÿ ìàóèà
 çàààððáíí ìà ìðíàèà.
 Ìà óóðáóéòàñü, ìà õàèèèèèèè.
 Ò å î ä î ð î
 Áà÷èòà, èàñèèèè ìàí³,
 ÿ èàçàà ìòà ìàð÷àèè³,
 ÿè ÿ ìó÷èèñÿ é èàðàññÿ
 ç ó÷ðàòèííî ìðèèèèè,
 áíÿ÷èñÿ, ùíà àè ÷àñíí
 ìà àçÿèè ìàí³ çà çèà
 ìòàèèíàí æàíèèèèèè,—
 ìàè ç æàèÿ ÿ ìà àíàð;
 òà èèèè àíà ñèàçàèè,
 ùî àè, ç ìèèíò³ ñàííî;
 ìà ìíçàèèèèè ìàðàòòèñü,
 ÿ ìáíÿ ç. Áààæàèèè,
 ìà ààðñü ÿ àí ìàíè,
 õí÷ ³ ì³à àè â³æðòòòòèñü,—

áî âîîî òàèè íàééðàùà
 ãîãîðèè ðîçóííèì ëþäýì
 çàãøã îðàããó, ùèðó îðàããó.
 Ä³ à í à
 Òãîãîðî, òã³é ó÷èíè
 çàñèóãîãó° äîãàíè —
 äî øýðãðîíî; äîñîíèè
 äòðàòèà òè ÷óòòý îíàããè;
 òà îíàèàæèèãñòó îíý
 íà äà° íáîì äàì îðàããà
 íà çóðàãèó îíàãã³íèó,
 ³ èíèè óæã èíðàííý
 îððãðîíèèòó ä äãñîðîííí³ñòó,
 òî éíãî ÷ãèè° èàðà.
 Ìíèè äè íà îððæèèèñü,
 äèý îððãèèè áóãã èðàùà,
 ýè îíèèèèòó î³ã çàíèíí,
 ùíá íà äà÷èèè ó îðð³
 äàñ äñ³³íð³ ÷äèýäèíð³,
 áî óñ³ì ä³ã÷àòàì çàì³æ
 îððãã÷àñîí çàèíðèèòó...
 Äîðîòã°!
 ÑÀÀ ÄÄÄÄÖÖÖÜ ÌÐÐÀ
 Ä î ð î ò á ý; ò³, ùí é áóèè.
 Ä î ð î ò á ý
 Ìðîó íàí³?
 Ä³ à í à
 Íà, ä³çóíèè öüíãî èëþ÷à
 ³ ä îí;é îíí÷èèèèüí³
 íà òðè äí³ çàíèíèè îððãèèó
 òðããã çè îííðàöþààòè.
 (Äî îððãèèè).
 Òè íà áóíàé, ùí ý ç ñãððý.
 Ä î ð î ò á ý
 (Äî îððãèèè)
 Ä ÷ííó ð³÷?
 Ì à ð ÷ ä è è à
 Ìíý òèðàíèà
 îñòèèòó íàí³ çà Òãîãîðî...
 Äíèäíèè îíý íàùàñíà,
 çà ùí òè íàíà èàðà°ø?
 Ä î ð î ò á ý
 Íà îííðã ä òþðî³ èíðàííý —
 ä³ä³íèíà çàíèè ðããíèè³
 ÷àð³äèè÷èè èëþ÷àíè.
 îððãèèè³ Äîðîòãý äèðîíýòó.
 ÑÀÀ ÄÄÄÄÖÖÖÜ ÄÐÐÄÄ
 Ä³ à í à, Ò á î ä î ð î.
 Ä³ à í à
 Òàè òè òí÷ãø îæãèèèèñü?
 Ò á î ä î ð î
 Õî÷ó ý, èàñèèèè íàí³,
 äàì ó äñüííó äîãîíèèè;
 òà é îíý îðíàèíà, çíàéòã,

íà òàèà óæá é ââèèèà.
 Íáààðíà æ ìàèppòù çàçäð³ñòù
 çàâææè ç æàèìì ñèìðì³ííà;
 ýéàè çíàâ íâ³ä³é3 ñèàáíèé,
 ùì òì ñèóæàà, â³í áè, íâáíí,
 3. Í â ³ ä ³ é — íóáè³é íâ³ä³é íàçíí (43 ð. áí í. á.— 17 ð. í. á.),
 çíàìáíèèèè
 ðèìñüèèè ííàò, ç òàìð³â ýèìáí â áìíóó Â³äðíäæáííý ìñíáèèèáí ñèààèèèàñý
 ííáíà "Íâðáòáìðáííý" ("Íâðàìíððíçè"), ää áóèè æèèèèäðáí³ èäðáíáè ìðì
 ÷óáðñíá íâðáòáìðáííý èpðáé ç áìè³ áíä³â ó òààðèí, â ðíñèèèè, ì³íâðàèè
 ³ ò. í. Õý ííáíà ñèóæèèà íáàè÷äðííèì äæððáèìì ííàðè÷íèð ìð³áíýíü,
 íâðàðìð, òèðàð æý ííàð³â ì³çíüíáí Ñâðááíüíâ³÷÷ý ³ Â³äðíäæáííý, â
 òííó ÷èñè³ ³ æý Èííà ää Âááà. Íâðèèè íâðáèèèà "Íâðàìíððíç" Íâ³ä³ý
 íà ³ñíàìñüèò ííàò çä³éñíèà Õðáìñ³ñèì Àèäððá (íâðáèèèà íàððóèíáíèè
 1494 ð.).
 íà ó òàùàð íâìðíèàçíèð
 çíàèpðàà ç; äì³âèó:
 ñèð³çü, ää ñèóæàà, òàì ³ çààèñòù.
 Ä ³ à í à
 Õì Ìàð÷áèèè òè íà èpáèø?
 Õá áðáðíý?
 Ò á í ä í ð í
 Ñèàçààèè ìðáàáó,
 íá³éáðñü ý é áâç Ìàð÷áèèè.
 Ä ³ à í à
 À áííà æ ñàíà èàçàèà,
 ùì òè áóð çà íâp ðííèð.
 Ò á í ä í ð í
 Òà áííí áóèí á íà æàèèí,
 ò³èüèè, â³ðèòà, ñèíüèíðì,
 ðí÷ òíáí Ìàð÷áèèà é ààðòà,
 ùíá ç; èíðàèè ì³æíí,—
 áñá æ ç; ý íà èíðàp.
 Ä ³ à í à
 Àèá æ òè çàððòàáñü áí íâç
 ³ç èpáíáíèèè ðá÷àèè,
 ùì ³ èðáùò ñííèóñèèè á.
 Ò á í ä í ð í
 Ó ðá÷àð òèð ìðáààè ìàèí.
 Ä ³ à í à
 Íó, à ùì æ òè òàì èàçàà çé?
 Èè áíáíðýòù ìðì èíðáííý
 èàààèáðè ³ç æ³íèàèè?
 — 52 —
 Ò á í ä í ð í
 Èè? Òà òàè — ùíá ìàðè èàñèó,
 ìðèèè³ðàpòù ñíòí³ áðáðáíü
 áí íáííç ì³áèè ìðáààè.
 Ä ³ à í à
 À ýèèèè æ òì ñèíáàèè?
 Ò á í ä í ð í
 Íáí³ áñá òá òí÷á çíàðè?
 Òàè, ìðèè³ðíí: "Ààø³ ì÷³
 æèððí³íppòù ñ³ýííý,

ùî îî; ç³íèö³ ñë³íèòü".
 Àáî òàè: "ßðë³ êîðàèè
 é ìáðëè ààøèö óñò íáááñíèèö.
 Ä³ à í à
 Óñò íáááñíèèö?
 Ò á î ä î ð î
 À òî ýè æá?
 Òá òàèà, ñèíüéíðîî ëþáà,
 ó çàèíðàíèèö äðàíàðèèà.
 Ä³ à í à
 Òè óíàá á îî;ð î÷àð —
 áà÷ó, á òááá ñíàè ìíàáíèé;
 ùíá òè çíáá, òâîý ìàð÷áèèà
 òî÷³ç ñááá í³áè é áàðíà,
 à ýè çáèèçüèà ìðèèèèèèèñü,
 íáíðè³í³ íà° áààè.
 ß æóðþ ;: ÷àñòáíüèî
 ùá é çà òá, ùî íáíðàéíà...
 ß íá òî÷ó, Òáíáíðîî,
 ùíá òè á í³é ðîç÷àðóáááñý,
 à ìíàèà á òíá³ ìðî íá;
 ùá ááüî ðîçèàçàðè.
 Òà ýèà áííà íá°,
 ý òíá³ áàæàþ ùàñòý —
 íæáíèñü íà í³é, ýè òî÷áø.
 ßèüî æ ñíðàáá³ íà êîðàíí³
 ðîçóí³°ñý òè áíáðá,
 òî áá³èè íáí³ ìðààè —
 ùî ðíàèèè ò³é çíàéíí³é,
 ùî ñòðáæáá°, çàèíðàáøèñü
 ó ìðîñòíáí ÷íèíá³èà?
 ßè êîðàðèíá³ áàè³,
 òî ñáíþ ìðèèèèèè ã³áí³ñòü;
 ýè êîðàèè ìáðáñòàíá,
 çáíæááíè³° ç ðîçíóèè.
 Àèá á³í òíáí íá çíà°
 ùíáíàèèèñý íáñí³èí,
 òî÷ ðîçóííèè æ çáíááòî.
 Ò á î ä î ð î
 Íá ìðàáíèè ý á ö³í á³è³;
 ùî ý çíàþ ìðî êîðàííý?
 Ä³ à í à
 Òàè íá ëþáèè òè ìàð÷áèèè,
 íá èàçáá ;é ñë³á èàñèèèèè?
 Íé æýäè, ýèáè ö³ áááð³
 ýçèèè, ýè ñèóáè, íàèè,
 òî áííè á ìáðèèèèèè...
 Ò á î ä î ð î
 Ùíñü íóáíá³ íáö³èááá.
 Ä³ à í à
 À ÷ííó æ ìí÷áðáíí³á òè?
 Ùî òè òî÷áø ìðèèèèèèèè,
 òá æèèèè³° ðóí'ýíáöü.
 Ò á î ä î ð î

Òí áííà íàáíèñíá, íàáóòü,
íàííèíèà ààí äóðíèöü.

Đàç ¿¿ çà ðóéó âçÿâ ÿ
³ íäðàçó íäíóñòèâ;

òóò æà çèí÷èíó íàíà°?

Ä ³ à í à

Í³, àèâ æ áóâàðòü ðóèè,
ÿè òðâñòè,— ¿ö íäíóñèàðòü
ò³èüèè í³ñèÿ ò³éóâáííÿ.

Ò á í ä í ð í

Òà Ìàð÷âèèà äóðíóâàòà...

Ìðàâââ, ðàç òàèè äíçâíèèà

ÿ ñíá³ ÿèíñü ìðèàñòè

äí è³èâé ìèèö ³ ñí³âó

âàðÿ÷èíàèíè òñòàíè.

Ä ³ à í à

Çíà÷èòü, ñí³â òíé ³ è³èâ¿ —

òí æèÿ ñâðöÿ í³âè ìèàñòèð?

Ûíñü ííââ ó íââèèè³.

Íó, ÿèà æ òâíÿ ìðàâââ?

Ò á í ä í ð í

Èíèè òàè óæâ ñóâèèíñü

ò³é âèñíèíðíáí³é ààí³

ó ìðíñòíâí ÷íèíâ³èà,

ó íâð³âíð çàèíðàòèññü —

ðàé áííà ³ç íèí ç³èââòñÿ

òàéíí, ââââðèññü äí ííàíè,

íâðââðââðèññü çà ³íó.

— 55 —

Ä ³ à í à

À ÿè â³í ¿¿ âí³çíà°?

Ìíæâ, èðàùâ éíâí ââèèè?

Ò á í ä í ð í

Ìàðè Àððâè³é4 ÿèíñü, èàæóòü,

íàíí¿â ñâíð äðóæèíó

Òàóñò³íó æèÿ ìíèàðè

èðíâ'ð âèââ³àòíðà;

òà ò³ çàè÷à¿ ìíââíñüè³

âàðí³ ò³èüèè â âââí³í ðèí³.

Ä ³ à í à

Ìðàâââ, âæâ íàíà Òíðèââò³â5,

³ Ä³ðâ³í³é6, ³ Èóèðâð³é7,

à èíèèññü òàèè áóââèè

Òàóñò³íè, é Ìâññàè³íè8,

³ Ìíííâ¿9, é Èèâííàòðè.

Íàíèèè ìðí òâ èèñòà

³ ñâí¿ ââè ì³ðèóâáííÿ.

Äí ìíââ÷âííÿ.

4. Ì à ð è Ä â ð â è ³ é — ðèíñüèèè ³ííâðàòíð (ç 161 ìí 180 ð. í. â.),
ðíâíí

ç ²ñíâí³¿, âèââòíèè ìðââñòââíèè ò³èíñíð³¿ ñòí¿ðèçíó.

5. Ò í ð è â à ò — Ìàíè³é Òíðèââò, ðèíñüèèè ìíèèâíââòü IV â. äí í. â.,

â³âííèè ñâí¿ ìèðòèè ìíðíâíí. Ä³í íàèàçââ ñèàðàòè íà ñíâðòü ñâíâí ñèíà

çà òâ, ùí òíè âñòíèèà ó àèòâó, ìíðòèèèè éíâí çââíðííó.

6. Ā ³ ō ā ³ í ³ é — Ēpö³é Ā³ōā³í³é, ðeĩñüēēē āðĩāāyĩēí, yēēē ááēā nāĩp
āĩ÷ēó Ā³ōā³í³p, ñēðēāāæāíó é āēēðāāāíó àðēñòĩēðāòĩ Āĩĩ³°ĩ Ēēāāā³°ĩ.
²ñòĩð³y Ā³ōā³í³; ĩĩñēóæēēā ñpæāòĩ äēy òðāāāā³; ĩāĩāĩ ç ĩĩāðāāĩēē³ā
Ēĩĩā āā Āāāā ³ñĩāĩñüēĩāĩ āðāĩàòóðāā Ōóāĩā āā ēā Ēóāāā (1550? –1610?)
"Ñĩāðòü Ā³ōā³í³;".

7. Ē ó ē ō ā ö ³ y — āðóæēĩā ðeĩñüēĩāĩ ēĩĩñóēā Òāðēā³í³y Ēĩēēāò³ĩā,
çāāç÷āüāĩā ñēĩĩĩ òāðy Òāðēā³í³y Āĩðāĩāĩ Ñāēñòĩ Òāðēā³í³°ĩ. Ðĩçĩĩā³āøē
÷ĩēĩā³ēĩā³ ĩðĩ nāĩp āāĩüáó ³ ĩĩĩðĩñēāøē ēĩāĩ ā³āĩñòēòē çā ñāāā, āĩā
çāĩĩā³yēā ñĩā³ ñĩāðòü. ĩā ðāç ö³āóðó° ā ē³āðāòóð³ Ā³āðĩāæāĩĩy yē çðāçĩē
æ³ĩĩ÷ĩ; ÷āñĩĩòē.

8. M e c c a ē ³ ĩā — Āāēāð³y ĩāññāē³ĩā, āðóæēĩā ðeĩñüēĩāĩ ³ĩāðāòĩðā
Ēēāāā³y (òāðpāāā ó 41–54 ðð. ĩ. ā.), áóēā āēðāē ðĩçĩóñĩĩp, æāā³āĩp ³
æĩðñòĩēĩp. çā āāē³ĩĩy ĩĩāðāòĩðā, ĩāēēāēā ĩā ñāāā ðóēē.

9. Ĩ ĩ ĩ ĩ ā y — Ĩĩĩĩāy Ñāā³ĩā, ēĩðāĩēā ³ ĩ³çĩ³ðā āðóæēĩā ³ĩāðāòĩðā
ĩāðĩā. Ðĩçĩóñĩā æ³ĩēā.
(Ĩāāā°).

Ĩō, āĩæā!

Ūĩ æ òē āēāēøñy? ß āĩāēā.

Āāē æā ðóēó.

Ò ā ĩ ā ĩ ð ĩ

²ç ĩĩāāē

y ðóēē ĩā ñĩ³ā ĩĩāàðē.

Ā ³ ā ĩ ā

×āðāç ĩēāü āā° òē ðóēó?

Āðóá³ñòü āóæā āāē³ēāðĩā!

Ò ā ĩ ā ĩ ð ĩ

Āāñ ĩðĩāĩāy÷ē āĩ òāðēāē,

ðóēó òāē āā° ĩēòāāēĩ.

Ā ³ ā ĩ ā

Òā çç æ y ĩā ĩðĩðó;

òā ðóēā āæā ñ³ĩ āāñyòē³ā

ðĩē³ā ĩā ðóēā, ĩā āēāĩĩ,

ũĩ çç āāĩðòā° ñāāāĩ.

Ūĩā òĩāĩ, òòĩ āĩāā, ĩ³āòðēĩāòü,

ðóēó ĩ³÷ĩāĩ āāĩðòāðē;

yē ĩĩĩāā òā³ē āðóā ā çāñāāó,

ĩāĩöēð ĩ³÷ĩāĩ āāyāāðē,—

ĩĩēē ĩðēēāāø, ēĩāĩ āā'pòü.

², ēð³ĩ òĩāĩ, y āāāæāp,

ũĩ ĩāāĩāðā òĩ ĩāĩāðā

ðóēó øĩāēĩ ĩāāēāāðē:

yē ðóēā ³ ñĩðāāā³ ÷āñĩā,

ðāē ĩāēē÷y ĩā òĩāā°.

Ò ā ĩ ā ĩ ð ĩ

ß ö³ĩóp āāðó ēāñēó.

— 57 —

Ā ³ ā ĩ ā

ßēāē áóā òē çĩāòĩ³ē āāĩ³

ĩðĩāĩæāðēĩ, çē āē ðóēó,

yē ĩēòāāēĩ, ĩĩāāāā òē.

Āēā òē ĩ³ē ñāēðāòāð,

³ òðēĩāòü ā ñāēðāò³ ĩóñēø

òē ĩōā ĩĩ° ĩāā³ĩĩy,

ēĩēē òĩ÷āø ñāĩ ĩ³āĩyòēñü.

(Ãèõíäèòù) .
 БАА ААААÖБÓÙ ÒÐÀÒБ
 Ò á î ä î õ î ñàì.
 Ò á î ä î õ î
 Íáâæá òá òàè? ×è òá íáí³ íá ñíèòùñý?
 Í³, ñíðààá³, ðóéó äàòè ììíðíñèèà,
 ³ èè÷èì ¿é ðóì'ýíöýìè ñèðàñèèà
 íàì³âðíçèðèòà í³æíà òà°ííèöý.
 Íáâæá æ ìý ñííä³âáíèà çä³éñíèòùñý?
 ² á³ðþ ý, ³ á³ðèòè íáñèèà...
 Ùì æ ä³ýòè? Ã³ääàìñý äíè³ ñì³èì —
 Íáíááí³ñòù íóñèòù ñèìðì ìðíýñíèòùñý.
 À ýè Ìàð÷áèèà? Òá æ äèý íá¿ çðààà...
 Æ³íèè íà íàñ íàä³¿ ìíèèääàðòù,
 à ìè... Òà í³, ç íèð èíæíà çì³í³ ðààà,
 áííè íóæ÷èì ÷àñò³øá ìíèèääàðòù,
 äàè çíàéøèàñù ííàà ýèàñù ìðèíààà;
 à èíèè òàè — íáòàé ñàì³ ñòðàæàðòù!
 Ä²Б ÄÐÓÄÄ
 Áóèèöý.
 БАА ÍÄÐØÄ
 Äðàò Ò á ä á ð ³ è î, È á î í í ³ ä î.
 Ò á ä á ð ³ è î
 Äá äíà, ñèàæè?
 È á î í í ³ ä î
 Ó òðàì³.
 Òóò íáààáíì ìñù ìðíèøèà,
 ííà ýñíà çíðý ç³éøèà
 íàä èá³ò÷àñòèèè éóààìè.
 Ùá òàèèèèéó ì³áíæá³òù,
 áèèää ñèìðì áæá Ä³áíà;
 áíáðá çíàð èàíáèàíà —
 á³í íá çàèè ìèðýí òííèòù.
 Ò á ä á ð ³ è î
 Äõ, ìíáíáíðèòù áè ç íàð...
 È á î í í ³ ä î
 Äè æ éóçáí ¿é, áñ³ì á³äíìì;
 ìðíáàá³òù ¿¿ äíáíìó.
 Ò á ä á ð ³ è î
 —é äíáíáæóñù ý ð³áíàð,
 òà á³æèèè ìíèìðàà,
 ñòàà éóçáí ¿é ì³áíçð³èè;
 í³, ðàí³ø òàèèè íáñì³èè
 ý ì³èèèè íá áóààà.
 Ìíæíà á³èüíì èòè äì äàìè
 ìðíñòì ðíàè÷àì, çíàèíèè,
 — 59 —
 íá òóðááð÷èñù ìðèèíììì;
 à ìíèðáèø äì íáñòýìè,
 íààáðáðñý áðàç á³àè:
 ìðááíáø çóñòð³÷³ é ñòðàøèòñý,
 áíáíðèòè — é òì áí¿øñý,
 á áíñò³ òì÷³ íá òíàè.
 Ìò³ á íáíá á ñáðð³ í³æ,

çàêlôâñý ý â éóçéíó
³ áâç íâ; â'ýíó, ãéíó,
òà íâ îíæó, ýê ðàí³ø,
â³ëüíí áà÷èòèñý ç íâþ;
âòðàòà öý íáí³ ñòðàðíà.

ßÀÀ ÄÐÓÃÀ

Ãõlâyòù Ð³ è à ð ä î é × á è³ î³ ñlèíýpòùñý â³ääàè³ê
â³ä Ôääâð³êí é Ěâíí³âí.

× á è³ î

Ī³øèè â òâðèâó éøèà âííà

ðàçlì ç ÷âëýââþ ñâí°þ.

Ð³ è à ð ä î

Ôâðèâà áèèçüêí, é èpáèòü íàâà

ííèàçàòü ñâíþ òíâó –

õí÷â áóòè íà âèâó.

× á è³ î

ßê óðàíó³ äâèè÷ââí

â îðlìâíèñò³ì îðâíè³

çèlòíñýéíâ ñlíoâ ñòíâèòü,

â³è³ áàðàíó³ çlèlòèòü,

ùí íàñòòùñý â ñèí³ì ííè³

(òàè íèñââ íâèí í³;ò

ìðí ðlæââ³ ðâíí³ òíàðè), –

òàè ñâí; ýâëý° ÷àðè

³ âèâó° íèíè ñâ³ò

öý áíæâñòââííà Ä³âíà,

öý äðàòèíý ââ Äâëüðèíð.

Ð³ è à ð ä î

Äíàðâ ñlè³â òè ñè³â óçlð,

çé òàèà³ èè÷èòü øàíà.

Īðlèýââ° ñlíoý íóòü

ìèlì çíàè³â çlâ³âèó, 10

ùí ÷âñòòü éíâí âñ³èýèí

³ éíâí æââó÷â æâóòü.

Äà÷èø, ííââ Ôääâð³êí

òâæ ÷âèà° îðlì³íöý.

× á è³ î

×è íà òíâí æ áàðàíöý

âëýíâ ñlíoâ ñýéííèèèâ?

Ð³ è à ð ä î

Ä³í æâ ðlâè÷, îíæâ é òàè,

òà é îðèèðíâ ñpâè ðàí³øâ,

íó, à ý ç'ýâèâñü í³çí³øâ:

èââ íâðàé í³é áóââ çíàèl1.

Ô â ä á ð³ è î

Òí Ð³èâðâí?

Ě â í í³ ä î

– Òàè, íàðè³ç.

10. Çíàèè çlâ³âèó – îíçíà÷âííý í³ñýö³â ðlèó çà âèâèèè ðóõlì ñlíoý
â³âíñlì ñóç³ð'çâ. Íàçââ "çlâ³âè" îlðíâèòü â³â òíâí, ùí á³èüø³ñòü ç éíâí
ñóç³ð'çâ, ýê âââæâòü, íàçââíí áóèí âââí³íè òàèââýíè³ °âèòöýíàèè³ ÷í'ýì
òââðèí.

11. Çíàè èâââ – ñóç³ð'ý Ěâââ; çíàè çlâ³âèó òóò â³âííâ³ââ° í³ñýöþ èèíþ.

Ô â ä å ö ³ è î
Öä í³éîäî íå çäëäó°,
ùî ³ ä³í îòóó äàððóó°.
Ë â î í ³ ä î
Ä³í äðîäëëäëé, ýê íàðð³ñ.
Ô â ä å ö ³ è î
Òäê ñëàçàâ òè, Ëäîí³äî,
ìîâ ðääíó°ø, íå ³íàèøå.
Ë â î í ³ ä î
Äè ðääíó°òå?
Ô â ä å ö ³ è î
Àýêæå!

Ä³í äðîäëëäëé — ä³òèñü í³äå.
Ë â î í ³ ä î
Òà äîíà æ éîäî íå èðäèòü,
íääîðä÷íà äàðä ðääí³ñòü.
Ô â ä å ö ³ è î
Çä³äèè ä òäää òàý íääí³ñòü?
Ë â î í ³ ä î
Öý èðàñóíý äñ³ð äàñ äóáèòü,
äî ääèäóæà ³ äîðäëëää,
³ í³éîäî ¿é íå øéîää.
Ô â ä å ö ³ è î
Äîðäîäèèè çäææè äðîää.
Ë â î í ³ ä î
Òà æîððòîèè³ñòü íääðîäëëää.

— 62 —

× â è ³ î
Äæå ³äå.
Ð ³ è à ð ä î
Ìîâ ñå³ò ñå³òà°.
× â è ³ î
Äè í³ä³éääòå, ñèíüéîðä?
Ð ³ è à ð ä î
Ì³ä³éäó, äèä, íà äîðä,
í³é ñóíäðèèè òæ ÷äèè°.
ßÄÄ ÒÐÄÒß
Ä³ à í à, î è ò à ä³ î, Ò à á³ î, çà íèèè Ì à ð ÷ ä è è à,
Ä î ð î ò ä ý òà Ä í à ð ä à, ä íàèèèèäð; ò³, ùî é áóèè.
Ô â ä å ö ³ è î

(Ä³äí³)
ß óóó ÷äèèää, ä íää³¿ äàñ çóñòð³òè.
Ä³ à í à
Ìäí³ îðè°ííí äà÷èèè äàñ, äðäðä.
Ð ³ è à ð ä î
² ý, ñèíüéîðð, äèäèääð äàñ,
ý ìîññýè÷àñ äî ìîññó ääì äîððäèè.
Ä³ à í à
ß äóæå ðäää, äîððäèèè ìäðè³çä,
ñîäñèä³ ääì.
Ð ³ è à ð ä î
Òäðèèè ìîäî ñäððý,
ý ääì äî äððäó ä³äääèèè.
Ô â ä å ö ³ è î

(äi Ėäií³äi)
Çäà°òüñý,
íá áà÷èòè íáí³ á³ä íä; èañêè...
Ė ä í í³ ä í
Ñi³ë³øă, íàíă, ä³éòă áăç íiàñêè!
Ô ä ä ä õ³ è í
Í³, Ėäií³äi, ìàõía öý íiðàää:
ý áà÷ó âæă — âííà íáí³ íă ðàää.
Ăèõíăýòù.

ßĂĂ ×ĂŎĂĐŎĂ
Çăë ó äðàòèíèíiíó ìàèàö³.
Ô ä í ä í õ í ñài.
Ô ä í ä í õ í
Î íîý áăçóíià ìõ³°,
èèíăø òè èðèèàòîi ââèñü...
Çóíèíèñý, çóíèíèñü!
ß äèäèþñü,³ ñăðòă ìè³°:
ă³òăðăöü òăăă õíçă³°...
×è äîñýæíà òà ìăòà?
Ûí òè ñèàæăø, çíèíòà?
Îíæă, áðàòè òă, ùí áèèçüèí,
ùíá íă äíăă, áóăă°, ìèçüèí
òíé, õòî æèñíèí è³òà?
ß òăăă íă âèíóăă÷ó,
ìõ³° äíðăăý íîý,

— 64 —

õí÷ áè é ñòàèíñý, ùí ý
÷ăðăç òăăă âñă òòðà÷ó.
Òè çàèíðàíà, ý áà÷ó,
öüíiíó ÷óäíă³ ý ðăă,
òà ÷è áóăă ç òíäí èää?
Ėíèè í³ — ñèàæè ñ³ðíi³,
ðăé íă ñòààèòü ìà ñíèíi³
ă³àíàíòíăèõ ìàèàò.
ßèüí ý äíăăó â á³ăó,
áóăăí âèíi³ ìè íáí°;
ùí æ íàí ä³ýòè ç òíäíþ?
Ñi³èí ý äíăðăă í³ăó,
çăèíó â òăăă ìà âèăó,
³ íáí³ íă ñèàæăø òè,
ùí áíþñü ý âèñíòè,
ùí íăă³äíèé ý èíðàííý,
ùí íă ðăóñý áăç âăăäííý
äí æăăäíí; ìăòè.
Òíé, ìà èíäí ìàíăăóòü,
ìà° ìðăäí ìăäèààòèñü;
ìăøă äăñèí: íă çăăăàòèñü,
çíăăăæăòè äíè³ èþòü
³ ñăíþ äăðñòàòè íóòü.
ßè íăäíè³ íă çóíèíèí,
òî íáí° ìè çăäèíăí:
òè — çà äíðăèè ñă³é ííè³ò,
ý — çà òă, ùí ðăăăñý âñè³ă,
èüíòîí çăăăéäíèé ìðèèíèí.

Òàé èáòè æ, áâçñòðàøíà íð³°,
 èèíù íà çèí òñ³í ñíàðòýì!
 Ààæíí ñì³èèáí æèòòýì
 çà íàòó, ùí ñàðòà ãð³°,
 ùí áâñâèíþ ýñèð³°!
 Èèíùíí ðàçìí íàâíàííý,
 òàé í³ùí íàñ íà ñíèíý,
 à ñóàèèíñý ìðííàñòè –
 áóäü, ùí áóää! ßè óíàñòè,
 òí âæà ç áíáðíáí èííý!
 ßÀÀ Ì'ßÒÀ
 Ò ð³ ñ ò à í, Ò á í ä í ð í.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ààì ìíñèàííý øèà Ìàð÷àèèà.
 Èääääà àèéøèà³ ç â'ýçíèð³ –
 ìðàáíà ç ààìè çííà çòñòð³òüñý
 ààøà á³ðíà ìàðà÷àíà.
 ß àðó÷ó èèñòà áâç ìèàòè...
 ×è, çèàð³âøè â áíí³ðâç,
 àè çàáóèè âæà ìðí íâç,
 íà áàæà°òà³ çíàòè?
 Òà âæà çàè÷àç ñóáíð³,
 í³àè ñìðàää³ ìðè àâíð³:
 òòí, ýè èàæòòü, óáíð³,
 òòí, ýè àè ìò, ó òàâíð³,
 â òíáí çàâæàè í³à áàâðíè
 ìíáíí èðáó, òàé³ ñóíà;
 à íàâðíàòüñý Òìðòóíà¹² –
 áñýè ò³èà, ìíà ìà ÷óìè.
 Ùíà çàðàçè íà áóèí,
 ìíæà, èèñò ìíàðèçèàòü ìòòíí?
 Ò á í ä í ð í
 Íó òàáà ç òáíçì þðíàñòáíí!
 Ààé èíáí ñþàè, ìóðèí,
 òí÷ çàðàçí³ â òàáà ðóèè.
 Íó³ íó!

12. Ò í ð ò ó í à – áíâèíý àèíàæó³ àìè³ (àíò. ì³ò.), àìèý, àèíàâíè,
 óàà÷à.

Ñèíàíèíí Òìðòóíè áóèí èíèáñí, ùí â³÷íí èðóòèòüñý. Â ñáíçè ðáìè³ð³ áðàò
 Èðáíà³èí, ùíà ìðíáíâèèè ñíá³ ùàñòý, ìðíñèòü Òìðòóíó çóìèèèèè èíèáñí
 àìè³.

(×èòà°).

"Ìí°íó ìóæó

Òáíáíðí". Ìóæó? Äóæà

òè øàèèèà ìà ò³ç òòóèè!

Ìò áóðíà!

Ò ð³ ñ ò à í

Àâæàæ, áóðíà.

Ò á í ä í ð í

Ç àèñìòè ìíáí ìíèüìòó

íà òàèó áð³áíó³ ñòìòó

ý é íà àèýíó, ð³÷ ýñíà.

Ò ð³ ñ ò à í

Áà÷, áíí'ýáñü óæà áí íáàà

āīōāēē ēðāñāíü Āāí³īāā!
 Áóäü òè é íàēñīēīāøēē īāā,
 Çīāāāæàòè íóō íā òðāāā.
 Ūā ó÷īðā, íā ñāēðāò,
 ā āāñ áóēā Ìàð÷āēēā ìòàøēā,
 à òāīāð óæā ēīīàøēā.
 Ò ā ī ä ī ð ī
 Ñīðÿíóāāāøē ñì³ēēē ēāò
 àæ āī ñīíöÿ çīēīòīāī,
 ŷ æāāðñü âçāāāē³,
 ŷē ùīñü áà÷ó íà çāīē³.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ñīāðā÷àðēñü í³ āī ÷īāī.
 Ūī æ ç ēēñòīī ðīāèèè?
 Ò ā ī ä ī ð ī
 Çīēùó
 (ðāā ēēñòà).

— 67 —

Ò ð³ ñ ò à í
 Àè īīðāāēē?
 Ò ā ī ä ī ð ī
 Òàè, īīðāāā.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Íàùí?
 Ò ā ī ä ī ð ī
 Ā³āīīā³äü ŷ āāā
 íàēēīðìòó³ íàéøâēäøó.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Àè æīðñòīē³ â ä³ē³ é ñēīā³.
 Ò ā ī ä ī ð ī
 ß çì³īēāñü çà ö³ āāā āí³.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Îð, ēīðāíö³ íāā³ñí³,
 àè — àìðāēàð³ â ēpāīā³!
 Àè íàīēçó°òā āðÿā
 ò³ ēēñòè, íāīīā ðāòāìòè:
 recipe13 (īðēēíÿòè ñāáòī)
 çàçāðīü³â íàēð÷ēē ÿā
³ ô³âēēīāēē íàñò³é;
 recipe, ŷē ñòāà òè ðāīðēì,
 ùā é ēāāñāíòòñ áóðÿēīðòī,—
 çañīīē³ēēēâēē íàì³é.
 Recipe ðīçéóēó-çēpēó
 é ÷āéíó ēīæéó çāáóòòÿ;
 īīīāāāā ôā īèòòÿ
 āāāìóāàòè ñāðÿ íóéó.
 — Recipe çāēīīīēē øēpā,
 13. Recipe (èàò.) — īðēēīè (īāāè÷īēē òāðì³í, ŷēēē âæēâ°òüñÿ, ēīēē
 īðēīēñòpòü ē³èè).
 ñīēīāāíüéó òp òēīēòóðó,
 ùīā īīēāāøèèè íàòóðó
³ ñīāāó īðīāīàòè ç āóá.
 Recipe íāāāñīēē Signum14
 Êīçāðīā³óñ — çāíā,

iàö³°iòà mors15 iîðñiá,
 ýê ³ç ë³èàlè íà ãñòèãíàì.
 Recipe iëàòòý é èàìlòè,
 ãðíø³ ãñ³ â³ääàé éóìöþ,
 äâ³ òàáèàðèè äàìàìöþ,
 ùiá íà òãíð³â íà ñóðìòè.
 Ö³èèé ð³è ðãóðìòè ö³
 çáãð³ãàþòüñý çâè÷àéíí;
 ýê iîèàòýòü ¿ö, íããàéíí
 ðãóòü íà èèàìò³ iàì³ðö³,
 ÷è æèãã ñèããèé, ÷è âiãð...
 Ĩ³ääãèè ³ âè òó ðèñéó
 ³ iîããðèè öþ çàìèñéó,-
 íà äi íà¿ äàì òãíãð.
 Ò á í ä í ð í
 Âèãíí, áíãðã àèìèà òè,
 ùi iîãíãèèñý òàè ñì³èì.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 í³, òã äãñ, iããóòü, ñì'ýìèè
 iðããíãíý äì àèñìòè.
 Ò á í ä í ð í
 Êìãáí íóñèòü iàòè àìèþ,
 àèã ñìðããã³ àìèþ iãã
 ò³èüèè òìé, òòì ðìçì³çíãã
 â áíãðèè ÷ãñ ¿ ñãããìèþ.
 Äáí çãèíó, äáí ñòãíó
 _ ñèìðì ãðãòìì, äã Äãèüòèìð.
 Signum (èàò.) - çíãè.
 Mors (èàò.) - ñíãðòü.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Æèã èìèèñü iãèì ñèìüéìð,
 Öãçãð Áìðãæ³ã16, ì³é iãíã,
 ³ ó iüiãí áóã äãã³ç:
 "Öãçãð ÷è ì³üì"; òà ñèìðì
 äìðãíãèòìì ñèìüéìðã
 â³ç ÷ìðò çíã èóãè çãã³ç.
 Öòìñü iðì iüiãí iàìèñãã:
 "Òã³é äãã³ç â³ãìèèé ãñ³ì -
 áóã òè Öãçãð, ñòãã ì³÷èì,
 áóã òè iãíìì ³ iðìiãã".
 Ò á í ä í ð í
 ß ð³øèãñü áãç âìðìòòý,
 ðàé òãíãð ð³øãã àìèý -
 òàè ÷è òàè!
 ßÄÄ ØÎÑÒÄ
 Äöiãýòü Ĩ à ð ÷ á è è à ³ Ä í ð í ò á ý; àììè íã â³ãðãçó
 iîì³÷àþòü Öãíãíðì òà Öð³ñòãíã.
 Ä í ð í ò á ý
 Öãíý íããìèý
 íãèüèð³øã ñì³ã÷óòòý
 ç-iîì³æ ÷ãèýã³ ãñ³°¿
 ñãíã â íãíã àèèèèèè.
 Ĩ à ð ÷ á è è à
 Çããæèè òè áóèà ÷óòèà,

ìîÿ ëpáà Āīōīōā°,
 òà ùā á³ëüøā íañ çăōóæëèà
 _ öÿ íāāīēÿ íāā³ñià;
 16 Ö ā ç à ð Ā ī ð ä æ³ à — āāōōīā³ èàōāēiāē, iōāāñōāāīēē íāíī; ç
 íàéçíàōì³øēō ðēiñüēēō ðīāēī, ñēī iāīē īēāēñāiāōà VI, i³āñōóīīēē
 īīē³òēē, ùī ā÷ēiēā ö³ēó iēçēó i³āēēō çēī÷ēī³ā. Īīiāō 1507 ð.
 äōóāā ā íañ ōāīāō i³ōiā,
 ðīç³ōāàòü ;: íāñēēà.
 Ö³ëüēē æ á³ñīāī; ò³í³
 òà Āiāōāā, ùī ñāiā
 ëpāēòü Ōāāēī āāç óiā,
 iōīāāēā-ōāēē āōàōēī³
 Ōāīāīōī³ íāiā.
 Ā ī ð ī ò ā ŷ
 Āëÿiü, ā³í òòò.
 Ī à ð ÷ ā ē ē à
 Ī, i³é ōīōīøēē!
 Ō ā ī ä ī ð ī
 Íā i³āōīāü āī iāiā, iōīōó.
 Ī à ð ÷ ā ē ē à
 ßē, i³é ióæ iāiā æāiā?
 ß æ ëpāëp ōāāā òāē ùēōī!
 Ō ā ī ä ī ð ī
 Īðēiēiē ñāī; ðēiāðē;
 ó iāēàōāō³ øiāēāðē
 iàpòü āóōā; çíāé æā i³ðó!
 Òē íā çíā°ø, ÷īi íà iēō
 i³ñōā āāiī òēi ö³āóðāi?
 Āī çà iēiē īīi³ā ióðīi
 āāñü i³āñēóōōāā÷ iðēòēō.
 ßē òāðāāē÷ i³ā í³iēē
 çāēðē÷àòü, ùī āàòüēā āāēòī,
 òāē çóì³pòü āīāīðēòē
 é ö³ ö³āóðē ā ÷āñ ēēðēē.
 Ī à ð ÷ ā ē ē à
 Òē ÷ēòāā īī° īīñēāiíÿ?
 — 71 —
 Ō ā ī ä ī ð ī
 Íā ÷ēòāāøē, ðīç³ōāāā.
 Īðē òāēiīó ñòāi³ ñīðāā
 ióñēā ŷ īīðāàòü ēiōāiíÿ.
 Ī à ð ÷ ā ē ē à
 Òī ēāæàòü ā³ā íüiāī ēēāiò³?
 Ō ā ī ä ī ð ī
 Òāē.
 Ī à ð ÷ ā ē ē à
 Òī òē īīðāāā ëpāiā?
 Ō ā ī ä ī ð ī
 Īīæó īīāōiðēòē çíiā.
 Òē ñēāæē iāi³, áóēā á òē
 ùāñēēā³øā, ŷēāē iē
 çà ö³ ëpāiü³ òā æāðēòē,
 ðī÷ āiīē ÷iāiñü³ āāðō³,
 īiēiēēēñü çà āāāðīē

öüîãî äîîó?
Ì à ð ÷ á è è à
Ûî ý ÷óp?
Ò á î ä î ð î
Çíàé, ìàð÷áèèî, ùî á³äíè¹
ÿ ó äñ³î êîðñü äðàòè¹.
Ì à ð ÷ á è è à
Çðàäó áà÷èèà èèòóp
ÿ íà ðàç á òâî;õ î÷àõ.
— 72 —

Ò á î ä î ð î
Ûî æ, ìàð÷áèèî, áóäü çäîðîà!
Õî÷ ìðèèðîá è³íäü èðáíá³,
íàì äî äðóæàè á³èüíèè øèÿõ.
Ì à ð ÷ á è è à
Ûî òè èàæð, Òäîäîðî?
ß íà á³òð!
Ò á î ä î ð î
ß èàæó,
ùî ó äî¹³, ää ñèóæó,
ÿ íà õî÷-ó íäîäîðó;
òòò ÿ àèð³ñ. Äàé æä ñîèè³é!
Ì à ð ÷ á è è à
Òäîäîðî, ñòäîäîèñ!
Òè æàðòòó°ø?
Ò á î ä î ð î
îä÷äèèñ!
Ì à ð ÷ á è è à
Áíæä ìèèèè!
Ò á î ä î ð î
îò ìðîèè!
(Äèðîäèòü).
ßÄÄ ÑÛîîÄ
Ì à ð ÷ á è è à, Ä î ð î ò á ÿ, Ò ð ³ ñ ò à í.
Ì à ð ÷ á è è à
îõ, Òð³ñòàíá! Òè æä òàè?

— 73 —
Ò ð ³ ñ ò à í
Î,
òä ìðèðèèèäîñ³ çðàçîè;
ìðèèèää á³í áäðä ç æ³íèè.
Ì à ð ÷ á è è à
²ç ÿèèð?
Ò ð ³ ñ ò à í
²ç òèð, ùî ì'ÿèî
ñòäèÿòü.
Ì à ð ÷ á è è à
ì³ä áè òè ñèàçàòü...
Ò ð ³ ñ ò à í
Äîäîðèòü ìðî ìüîäî äð³ð äàì;
ÿ ò³°; øíäàè ì³ðàà,
ÿ öüîäî èèñòà ìä÷àòü,
ÿ öüîäî ìäíäð³äÿ èîñòòð,
ÿ öüîäî áóñàðà è³íü,

ý ö³; ô³ăóðè ò³íü,
 ý ö³; ð³ăíëíè ïðîñò³ð,
 ý öüîăî â³ëîîöý øéáèà,
 ý öüîăî îëàòàíà èèñò,
 ý ö³; êîîăòè ðă³ñò,
 ý öüîăî îóçèèè ñèðèîèà,
 ý öüîăî òàîöððè ñè³è,
 ý öüîăî ï³çèîöý ï³ăîòü,—
 íàî ðàçîî òîăèòü³ á³ăàòü,
 íăðîçèó÷ï³ îè îîă³è.
 (Ăèöîîăèòü).

— 74 —

ΒΑΑ ΑÎÑÛÎÀ

Ì à ð ÷ â è è à, Ă î ð î ò â ý.
 Ì à ð ÷ â è è à
 Ûî òè ñèàæăø?
 Ă î ð î ò â ý
 Òà ï³÷îăî.
 Ì à ð ÷ â è è à
 ßè ï³÷îăî?
 Ă î ð î ò â ý
 Ìðîñòîî òàè.
 Ì à ð ÷ â è è à
 Íó, òî ý ñèàæó.
 Ă î ð î ò â ý
 Îăîăè
 âñă òă áóăă ï³ âî ÷îăî.
 Íă çăăóèà ý òèð ñè³ă
 îðî øîăèăðè ó îăèàò³.
 Ì à ð ÷ â è è à
 Í³÷îăî îăî³ âîýòüñý,
 â ñăðò³ ðăăîîü³³ âî³ă!
 Ăîăðă çîàð, ùî ãðàòèîý
 âî çăèüîòèèè³ă ñóâîðà,
 òà, çăà°òüñý, Òăîîîðî
 ï³ăè æăă áèăăîîîè³îîý,
 èàñèè òî÷ă çăñýăòè.
 Ă î ð î ò â ý
 Îé îîă÷è, òă òè ç âîñăèè.

— 75 —

Ì à ð ÷ â è è à
 Íă îðîüó òàèî; çðăèè;
 âîðîăî çàîèàòèè òè
 Çà ä³èà ñăî; èóèàä³!
 ΒΑΑ ΑΑΑ'ΒΟΑ
 Ô à á³ î; ò³, ùî é áóèè.
 Ô à á³ î
 Òóò, ä³ă÷àòà, ñăèðăòàð?
 Ì à ð ÷ â è è à
 Òè æàðòó°ø? Îò øóóèàð!
 Ô à á³ î
 Íó, ï³ăó æ éîăî øóèàòè...
 Õèòðà öý ëðáîâ, âî èàòà!
 Òàè, áóăà°, èèñò íăñóòü

àäðãñàòó Òàíàíðí,
 à íàíà éíàí — àðó÷èòü
 ìîæíà é Òàáéí. Ûí æ ðíáèòü?
 ß ìðèéíàð áàç äíêíðó
 â³à ìàð÷áèèè çèí é äíáðí.
 (Àèðíáèòü).
 ßÀÀ ÄÄÑßÒÀ
 Ì à ð ÷ á è è à, Ä í ð í ò á ý.
 Ä í ð í ò á ý
 Ûí òè êí¿?
 Ì à ð ÷ á è è à
 ²ç â³ä÷àð
 ùí ðíáèð — ñàíà íà çíàð:
 ãñà äíðèòü à ìáí³ íóòðí.
 Òàê Äíàðàà èðáèòü Òàáéí?
 Ä í ð í ò á ý
 Èðáèòü.
 Ì à ð ÷ á è è à
 Ä³äíìóó íáíí
 ý çà çèí äáíêðàòíèè çèíí!
 Ûà é íà òà çðíáèòü ìíàèà á ý.
 ßÀÀ ÎÄÊÍÄÄßÒÀ
 Ä ³ à í à, Ä í à ð ä à; ò³, ùí é áóèè.
 Ä ³ à í à
 (Äíóðä³)
 ß æ èàæó, ùí òàê äíàèèññü;
 íà òáíý ó ò³í àèíà.
 Ä í à ð ä à
 Ñíðààà öý òàèà ÷óáíà,
 ùí ý çíàñ³í ðíçãóáèèèññü.
 Î, ìàð÷áèèè óóó, àèà³òññý,
 Ç Äíðíòà°ð äíáíðèòü.
 Ä ³ à í à
 Îð, äíà íáíà çàííðèòü...
 Òè, ìàð÷áèèè, àèèèè çà³àñè!
 Ì à ð ÷ á è è à
 Íó, ðíä³íí, Äíðíòà°.

— 77 —

(Òèðí).
 Äà÷èø, ýè äíà èðóó°,
 ùí é ì³é àèà ¿ äðàòó°.
 Ûí òà ñòàèíñý ³ç íàð?
 ìàð÷áèèè é Äíðíòàý àèðíäýòü.
 ßÀÀ ÄÄÄÍÄÄßÒÀ
 Ä ³ à í à, Ä í à ð ä à.
 Ä í à ð ä à
 Ìîæíà ùíñü ñèàçàòü?
 Ä ³ à í à
 Íó, ìîæíà.
 Ä í à ð ä à
 Îññü ùí, ìàí³, íà ó äí³à:
 àè íàùàñíèè æáíèð³à
 çííáó íó÷èòà áàçáíêíí.
 Àè ÷ãðñà³, ýè Äíàèñàðòà17,

ÿê Ēóēōāō³ÿ, āīōāēēā³;
āē āī iēō iāñīōāāāāēēā³...

Ä³ à í à

Ääē³ é ñēōōāōē iā āāōōī.

Ä í à ō ä à

Äài çà ēīāīñü ōōāāā éōē.

×ēī iā iāōā āài Ð³ēāōāī?

Ä³ à í à

_ Çīīā iōī iūīāī òē, Äīāōāī!

17 Ä í à é ñ à ō ò à — āōāōüēā ä³ā÷ēīā, ùī ä³āēēīóēā ēpāīā pīāēā ²ō³ñā.

Ó ä³ā÷ā; ōēīīāōü iīā³ñēāñÿ iā āāāōÿō ;; āīīó. Çà òā, ÿē ōāāōāēōü ēāāāīāā,

ùī āīīā āāēāóāīī ñīōēēīÿēā ēīāī ñīāōōü, ;; áóēī iāōāōāīōāīī ā ēài³iü.

Ä í à ō ä à

Īīæīā é ēōāùīāī çīāēōē.

Īāāīī, ùāñōÿ á āài iōēī³ñ

āēāāīōīāīēē Ōāāāō³ēī.

Ä³ à í à

Ōīé iāçāōāāā é iāāīō³ēā?

Ä í à ō ä à

Īāēī — āōāō, āōóāēē — iāōē³ç"

÷īī æā ;i ōāēā çīāāāāā?

ß iā òÿlēp, ōī÷ óāēē!

Ä³ à í à

Ōīé ñēāæāīēē, òīé áóōīēē,—

òī çà ēēī æā iāōāāāāā?

Ōē æ, áóōīā, iā çōīçóī³ēā:

ÿ iāīō ;ō iā ōāōlēp,

āī ēpāēp ēīāīñü, ēpāēp

āāç iāā³;...

Ä í à ō ä à

Áīæā iēēēē!

Äē — ³ ēpāēōā?

Ä³ à í à

ß æ³īēā.

Ä í à ō ä à

Æ³īēā ç ñāōōāī i³āē ē³ā.

Ñīīōÿ æāō iā ñīōī³ ē³ō

çāīīōīçēōü öÿ ēōēæēīēā.

Ä³ à í à

Ōó ēōēæēió, iāáóōü, ēēió

ÿ āāçō³āīīió āī i³ā.

— 79 —

Ä í à ō ä à

Áīæā! Ōōī á ōā áóōē i³ā?

Ä³ à í à

ß ä³ā ñīōīīó çāāēió,

ÿē ōīā³ ēīāī iāçāó;

÷āñōü iēÿió° ōā ēīōāīīÿ.

Īō, iā çīāp, ÷ē ñōōāæāāīīÿ

ÿ ōāēā iāōāæēāó.

Ä í à ō ä à

Ûī æ, ēīēēñü Ñāī³ōāī³āā

çāēīōāēāñü ā ēīøāēā,

Īāñ³ōāÿ — ó áēēā;

òî áóâ ñîðîì, ä³òèñü í³ää.
 ×îëîá³èà æ îîëþáèèü,
 õî÷ ýèîáî, òî íà ñîðîì.
 Ä³ à í à
 Ä ñàð³ ìðèðòðàñòü ìè îîáîðàì,
 òðààà ò³èüèè çàðîò³òü.
 Îò á³çüîó³ ðîçèþáèþ.
 Ä í à ð ä à
 ßè æà òàè? ×è ñàð³à îîæà...
 Ä³ à í à
 Îîæà. Äîëý îàðàîîæà,
 áî íà çíà áîîà æàèþ.
 Ç ñóñ³áüîì; è³îáàðè ÷òèè îóçèèó³ ñî³à.
 Õòî òàì?
 Ä í à ð ä à
 Õàá³î³ Èèàðà.
 — 80 —
 Ä³ à í à
 Íàààñàèà ;ðîý ì³ñîý.
 Ä í à ð ä à
 Õà³ ì³ñîý æ, ýè íààìèñíà,
 îðî èîðàîîý æèá³ ÷àðè.
 Ñî³à çà èàðòòîèèèè:
 Èþáîá îàñ áóáèèü, æàèññý, ìèèèè áîæà,
 ýè ñàð³à èþáèèü, ðîçèþáèèü îà îîæà.
 Î ìèèèè áîæà, îàñ èîðàîîý áóáèèü,
 ýè ñàð³à èþáèèü, çðîáó íà ðîçèþáèèü...
 Ä í à ð ä à
 Íó, ñèîüèðîì, ÷èèè ñî³à?
 Íà îî-ààðîî áèðîáèèü.
 Ä³ à í à
 Ä èîáî ðîçòî áàððîáîáèèü,
 òîè áîèîáàð îî÷òò³à.
 Çíàþ ý — ààè ñîò³èà,
 çðàçó îîæó ðîçèþáèèü.
 Ä í à ð ä à
 Õòî çàìèà° òà çðîáèèü,
 á òîáî áàññü îàèþàññèà ñèèà.
 ÑÀÀ ÕÐÈÍÀÄÕÒÀ
 Õ à î ä î ð î; ò³, ùî é áóèè.
 Õ à î ä î ð î
 Õàá³î³ îáî³ ñèàçàà,
 ùî îáîá àè àèèèèèèèè.
 Ä³ à í à
 ß ÷àèþ áà³ áîèèèè.
 Õ à î ä î ð î
 Î ñèîüèðîì, àè îðîáà÷òà;
 ý áîòîáèè ààì áî îîñèèà.
 Ä³ à í à
 Õè íà ðàç, íàòàáîá, áà÷èà
 ñààòà÷³à îî;ð îáîð.
 Õ à î ä î ð î
 Õàè, ñèîüèðîì.
 Ä³ à í à

Īōāāāā æ, āāōī³?
 Ūī òè ñēàæåø?
 Ò å ī ä ī ō ī
 Āāōī³, īōāāāā.
 Ä³ à í à
 Ā òāāā ŷ īōīøó īīōāāē,
 āāæēī āēō³øèòü ñàì³é.
 Çà ēīōōīāī āēēòè çàì³æ?
 Ò å ī ä ī ō ī
 Ūī æ ŷ īīæó āàì īīōāāèòü
 ā āāē³ēàōī³ī ö³ī īèòàíí³?
 Ōāé āēō³øó° āàø ñīāē.
 Ōīé, ēīāī īāí³ çà īāīā
 āē āāñòā,³ áóāā ēōāùèé.

— 82 —

Ä³ à í à
 Òè íā ñīōāāāēā ñīīā³āàííŷ,
 íā ñēàçāā ñāī°; áóīèè
 īōī òāēó āāæēēāó ñīōāāó.
 Ò å ī ä ī ō ī
 Ūī òòò āāæèòü īīŷ áóīèà?
 Ōāé īīōāāèòü āàì òòīñü ñòàōøèé
 Āē ñīèòāēòā ó īēòāāēī,
 ó ñòàōīāī ēāñòāēŷīā;
 ā³ī ÷ēīāèèé īà° āīñā³ā.
 Ä³ à í à
 Ōī÷ó, ùīā īīāèé òāçŷçí
 ³ òīā³ áóā āī āīīāīāè.
 ßē īī-òāī°íó, Ð³ēāōāī
 çà īīāī ēóçāīā ēōāùèé?
 Ò å ī ä ī ō ī
 Òāē.
 Ä³ à í à
 Çà íüīāī é āēēāó çàì³æ.
 Īīā³āīī īōī òā īāōē³çà.
 Āōāōēīŷ é Āīāōāā āēōīāŷòü.
 ßĀĀ ×ĪŌÈĪĀĀÖßŌĀ
 Ò å ī ä ī ō ī ñàì.
 Ò å ī ä ī ō ī
 Íāñīīā³āāīā īāùāñòŷ!
 Íāçāē÷āéīā īāōāì³īā!
 Íāīāāóīāīā óōāāèà!
 Īō³ç, āīōā³³ āāèè÷í³,

— 83 —

ìò òāīāō īōīīāā ŷ ç āàìè!
 Ñīīōā ēōèèā īīāèèēī
 īōīīāīāī ñāīçì āāçææüíèì,
 ùīā íā ōāāāñŷ ŷ çóōāāēī
 āī áēēñēó÷īç īīāìè.
 Öŷ īīāīā... Īō, Ä³āíí!
 ßē ŷ ī³ā ñēīāāī ēāñēāāēī
 āāçīāēŷāíī òāē īīā³ōèòü?
 Āò, ŷēā āæā òàì ēīōāííŷ,
 āā īāō³āí³ñòü ī³æ ēpāüìè!

Ûî æ, ýê í÷³ ò³ ëóëää³
 òàê íðìàðëëë ì³é ðíçóì...
 Î, âííë íðë÷àðóâàëë á
 ² ñàìíâí îä³ññâý!18
 Òà íää³ûî âñ³ ö³ ñëàððë?
 Ñàì ý âëíâí. Íó, í³÷íâí.
 Ûî ý, çðâøòìþ, âòðà÷àþ?
 Ñëàæâí òàë: ý áóâ íääóæëé,
 íó, ò³íàëà ëëðíìàíëà;
 ìàëí ùí ëííó ââðçàðòñý,
 ýê ëâæëòù â³í ó ââðý÷÷³?
 À òâíâð ý çíâ çâíðíâëé;
 ââòù æâ âñ³ äóíëë íðí âðàðñòâí!
 Çàââðíó ý ñâíâí ÷íâíà
 âí çíàëííâí íðë÷àëó,—
 áóââ ç íâíâ ³ ìàð÷àëëë,
 íóíí çíâ ¿; ëíðàðë!
 Ñë ëðáëòù, òí ò³ëüëë ð³âíëð,
 çíàëòâñý ìàíë ç ìàíàíë!
 Òà òâíðàç³ý íâíâíâ,
 ýê â íâ³ðð³ æëí, ðíçòàëà;
 ýê íâíâ âí ëüíóó òëñòó,
 — â òìàðë í³÷íâí ë³ðàðë.
 18 Î â ³ ñ ñ â é — òàð í-âà ²òàëë, ìàëí ç ââðí¿â òðíýíñüëí¿ â³éíë, ýëëë
 ì³ññý
 ¿¿ çàë³÷âíý, ìâââðòâþ÷ëñü ìà áàòüë³âüëíó, çà³ëñíëâ âíââó ³ íâââçíâ÷íó
 ìàíâð³âëó. Íðí ëíâí íðëâíâë ðíçíâ³âà°òñý â íâí³ Æíâðà "îä³ññâý".
 ÑÅÀ Î'ÐÒÍÀÄÖÒÀ
 Ô à á ³ î, Ò à î ä î ð î.
 Ô à á ³ î
 Òë áóâ óæâ â ñëíüëíðë, Òâíâíðí?
 Ò à î ä î ð î
 Ñ áóâ ó íâ¿ ³ òíâ³ ìðëí³ñ
 òíðíðó ìâëíó: ìë áóââí ñëíðí
 äóëýòë ìà ââñ³ëë³. Îò ñþðíðëç!
 Íà ðëá íàðâò³ çââæëëâñü ñëíüëíðà.
 Æðàò ñââòââñý âí íâ¿ ³ ìàðë³ç,
 âíâ ìàðë³çà âëàðàëà.
 Ô à á ³ î
 Íà æâí
 ðíçóííëë âëà³ð.
 Ò à î ä î ð î
 Çâ³ñòëó òþ ùâñëëáó
 ìââ ý ìàðë³çíâ³ îâ íâñòë,
 æâ çâââââ íðí òâââ, ëðáëë äðóæâ.
 Á³æ âí íüíâí, Òââ³î, ëàòë —
 ä³ñòâíâð ìââíðíâó!
 Ô à á ³ î
 Äóæâ é äóæâ
 òíâ³ ý ââý÷íëë. Ñë³ëüëë âíâðíòë!
 Á³æ. Íâí³ òâ ä³ëí íâ áâëäóæâ,
 ìàðë³çíâ³ òëí ìà÷â. Òðâââ âí³òù
 äðàòëþ íâíðëñòóíó í³âëíðëòù.
 (Æëðíâëòù).

ΒΆΑ Ø²ÑÒÍÄÄÖΒÒÀ

Ò ð³ ñ ò à í, Ò á î ä î ð î.

Ò ð³ ñ ò à í

×è òî ïðààää, ùî ÿ ÷óâ?

Êîèè òàè, ïíääíá ä³èî!

Ò á î ä î ð î

Ĭääíî, ïðààää, ÿè òíá³

ïðî ïíâ ñèàçàèè èèõî.

Ò ð³ ñ ò à í

Çíàð ÿ ïëîðîèè³â,

ùî äðàðèð, ïíâ êîèèð,

ïëîðèèè á äää ò³èè,

à êîððèè³ç äâîð ùàñèèâèèè,

ÿ òíâî ïá çíàð é äîñ³.

Ò á î ä î ð î

Âæâ âííà çðíáèèè àèá³ð,

öÿ êðòò³èèà, öÿ äâðò³èèà,

öÿ äîó÷èà, àèòèà òíâèèíà,

ääðâçíáää öÿ ïíâíâà,

íâðâî³ííà ùîðèèèèèèè,

öÿ ïðèððòèèèèèè ð³÷èà,

ùî òâ÷â òâîðò ç àèðèà,

öÿ òèíâðèèöÿ, ùî â íâ;

íî ñ³î ï'ÿòèèèè ïà° òèæââíü,

öÿ Ä³âíà ïðèðòó ààòà,

ùî ïà àèòî ïâíâ ïâíèèèà,

ùâ é ïà ñî³ð ïâíâ ñèèòàèà,

òòî ç òèð äâîð ïâí³ ïèè³èèè,

ùíá çà ïüîâî àèèèè çàî³æ...

Β ñòîÿâ, íâííâ ïðèèèèèèè,

ùîñü òàèâ ïðíáâèèèèò³â çé,

ííâ ó òèð³î áíæââ³èè³,

à âííà ïâí³ ñèàçàèèà,

ùî éââ çàî³æ çà ïâðè³çà

³ ïâíâ äî ïüîâî èèâ

Ç òâð â³ñòð.

Ò ð³ ñ ò à í

Òî äðàðèíÿ

ìòæâ âæâ çíàèèèè?

Ò á î ä î ð î

Βè àà÷èø.

Ò ð³ ñ ò à í

Áà÷ó ÿ, ùî âàò ïâ ñî³èèè...

Äî ïâ÷âííâî âîâîð

ïðèèèèèèèèè ïâ âíâèèññÿ,

à òî ÿ á âàò ïââââââ

ìð³; âîðâ³ òà ââèè÷í³,

ùî ïââââíî ïâèèòàèè

âàøâ ñâðòâ.

Ò á î ä î ð î

Îð, ò³ ïð³;

âèèèòâð ÿ òâíâð...

Ò ð³ ñ ò à í

Àè ñàì³ ó añüiìó àèíí³.

Ò á î ä î ð î

Àèíáí, áí î÷àì æ³íí÷èì

íáðîçâàæíî ý îíâ³ðèâ.

Ò ð³ ñ ò à í

À äëý íàøèð îí÷óòò³â

òí îòðóòà íàéñòðàðí³øà –

ò³ æ³íí÷³ î÷³, ìàíâ...

– 87 –

Ò á î ä î ð î

À íáí³ òâíâðà ñòèáíí,

ðí÷ òè á³ð, òí÷ í³, Òð³ñòàíâ,

ñòèáíí äëýíóòò òðäýì á á³÷³.

Íó, òà áíâ ç íèì. Ùì áóèì,

òâ ìðíèè. ªàèíèè àèð³â –

òó òðáíâ íóñòèòò á íâíàì'ýòò.

Ò ð³ ñ ò à í

Áóäüòâ ñèèðíèì³ ìíè³ðíèì,

ìíââðí³òüñý áì ìàð÷âèèè.

Ò á î ä î ð î

Òà ÷è áíâáí æ íàì ç³éòèñý?

ßÂ² Ñ²ÌÍÄÄÖßÒÀ

âðíàèòò ì à ð ÷ á è è à; áíâ ñíâððó íâ ìí³÷à°

Òâíâðí òà Òð³ñòàíâ.

Ì à ð ÷ á è è à

×è ìíâíâ àèañíâ ñâððâ ì³àìáíóèè?

Çàèíðàíèì òàè ââæèì ìðèèèââòüñý...

Ãñòà°³üâ æèâ³òìð ó çâââð³

òðáíâ, ùì ìè áâæâáíì çâáóèè.

Áóøà íâ ìíââ ñèè á ñíâ³ áíáóòè

òðáíâ'ð á³â òðáíâ³ è³éóââòüñý;

ý íàíâââèñü, òà ââðâííâ ìðâðý –

ò³ è³èè, áâ÷ó, ã³ðð³ á³â ìòðóòè.

Õìò³èà ý çà çðââó á³âííñòèè,

òà ò³èüèè áóæ÷â ðàíó ðîç'ýòðèèà,

õìò³èà á ñâðð³ ìèì³íü ìíââñèè,

– 88 –

àèâ éíâì ùâ á³èüøâ ðîçíàèèèâ...

×è ° ýèañü íââ³ý, áíââ-ñâ³òâ?

Ãâðíè òíâì, áâç éíâì æèòò íâñèèâ.

Ò á î ä î ð î

0 ìàð÷âèèì...

Ì à ð ÷ á è è à

Õòí òâ?

Ò á î ä î ð î

ß.

Çíâñ³ì òè íâíâ çâáóèâ...

Ì à ð ÷ á è è à

À àèíâ ó ò³ì ÷èý?

ß áóøâð ìíâ çàñíóèâ

1. Õíâæó ýè íâ ñâìý.

ßèáè çííâ ìðèèèèâ áì ñâââ,

âñâ á ý áóíàèâ ìðí òâââ,

à ùíâ öüíâì íâ áóèì,

³ ñlía³, é òlía³ íà çēī,
íà iðīēēíónŷ, íà òðāāā.
Ālā³, òēīī÷ā, ēēōāī³ðēòü,
ùī áóēī, íà áóāā çíīā.

Ò ā ī ä ī ð ī
ß òlò³ā ēēø íāðāā³ðēòü,
÷ē í³ōià òāīŷ ēpáīā.
Ōī÷ íā òī÷ó, ìóøó ā³ðēòü,
ùī ēīðāííŷ é íà áóēī:
ēàæóòü ēpāē, íà ñā³æēíēó
òāāā çðàçó iīòŷāēī.

— 89 —

Ì à ð ÷ ā ē ē à
Īāðāā³ð, ÷ē ā³ðíà æ³íēà,
iāðāā³ð, ÷ē á'°òũñŷ ñēēī...
Òāē, òē iāēñòāð ēðāñíēð ñē³ā,
ñēēāāīī òē áðāðāíuēó ñīē³ā!
ß íā ā³ðp ā iāðāā³ðēó,
çíāp: çīēīðó āēā³ðēó
òē ñī³ēiàòü ñlía³ òlò³ā.
Íó, òī ŷē æā iīēpāāēīñü?
Ñiðāāā íā òāēā iðīñòà,
ŷē ó áóìò³ iāēpāāēīñü?
Īīēàçāā çā³ðīē òāīñòà?
Íā òāē ñòāēīñü, ŷē æāāāēīñü?
Ùī òē ñēāæāð, òāīāiðī?
Ùīñü íā áóæā-òī āāāüiðī
ñòāā æēāēðēñü òē íà ñā³ò...
Çíīā āāðíóāñü āī òēð āið³ò,
íà ŷēēð ò³ēāā ó÷iðā?
Īðēçíāpñü: ŷ íāā³òü ðāāā,
ùī òāē øāēāēī íà òlía³
iēīøēēāñü òāīŷ çðāāā.
Ò ā ī ä ī ð ī
Íā ðāā³é iīçé æóðā³,
ēpāā, iāüī iāi öŷ çāāāā?
Īīñòà³ ēpáīā, çàì³òü,
ā³ē iðīðēāi³ íāiā íāi³é:
ēīēē ēpāēø — āi³é iðīñòēòü.
Īāðāiīæāöü áēāāiðīāiēē
iāðāiīæāiēi íā iñòēòü.
Çāēāñü íà ðāēēüēó ŷ ç ióòòŷ,
iēi³, iīāāi ēāŷòòŷ,
çíīā òlía³, iīŷ òiðīøà,
ā ñāðö³ çáóāæāi³i iðēiīøó
uā ñēēüi³øā iī÷óòòŷ.
Íā òiìó, ùī ŷ íā iāā
òāi í³ŷēiç íāā³ç,
à òiìó, ùī çðŷ÷ēi ñòāā;
ā ö³é øāēāi³é āāðāi³ç
iàø³ ið³ç ŷ çāāāāā.
Ā³ðp ŷ — ā áóø³ ñāiçé
òāæ ēiðāííŷ çāāðāāēà òē.
Ì à ð ÷ ā ē ē à

Б іа õî÷ó — áîæå èðèé! —
 ŷ íа õî÷ó ðóéíóâàòè
 âîðäèé çàííè òâî;õ ìð³é.
 Ùа íàä³ŷ, èàæåø, °?
 Ùî æ, ñî³è³ø ðíàè ñâî° —
 аña çàâçŷòíî óâàñòüñŷ!
 Òè ñâî° ùа çíàèääø ùàñòŷ,
 ŷ çíàèèèà óæå ìî°.
 Òàè, ŷ Òàáéî ìèèðáèèà,
 ŷè ìèèèíóâ òè ìâíâ;
 â³í — íа òè, òа íа â ò³ì ñèèà,
 òàé â³í â³ðèèé,— âìèíâíâ,
 ùî çà çðàäó â³âìñòèèà.
 Áóäü çâìðíâ, ìàèáóòí³é ìâíâ,
 ŷ âæå éäó.
 Ò â í â í ð í
 Ìñò³é! ×íî æ...
 Ì à ð ÷ â è è à
 Ùа íàñ Òàá³í çàñòâíâ,
 à ìâí³ â³í — ìàèæå ìóæ.
 Ò â í â í ð í
 Çóìèèè ;;, Òð³ñòâíâ!
 — 91 —
 Ò ð³ ñ ò à í
 Çâ³æè â âàñ, ñèíèèðîí, çèí?
 Ùî áóè, òâ çàäóè!
 Çíâó â³í âî âàñ ââðíóâñŷ,
 ùèðè ñâðçâì ìðèâìðíóâñŷ —
 Çíà÷èòü, çðàè íа áóè.
 Â³í íа âèâí, àà÷èòü âíâ!
 Ì à ð ÷ â è è à
 Ìâ÷âìèñŷ!
 Ò ð³ ñ ò à í
 Òà ììñèóðæè...
 БАА А²Ñ²ÌÍÄÖВÒÀ
 Âðíâŷòü Ä³ à í à òа Ä í à ð ä à;
 Òâíâìðí, Ìâð÷æèà òа Òð³ñòâí ;õ íа ìì³÷âðòü.
 Ä³ à í à
 (íâá³è)
 Çíâó òòò âíèè óââìð!
 Ä í à ð ä à
 (èèðî Ä³âí³)
 Â³â ðìçíâ òèð â'ŷíóòü áóðà...
 Ââì âìñââí çà íâìð?
 Àà÷ó ŷ, óâ âàñ òàèèè°.
 Ä³ à í à
 Òèðî! Òòò ç³ ììè ñòâíü.
 (íâá³è).
 Çíâ ðââíóè, çíâ èèáèè ŷ.
 Â³âíâ é Âíâðâ òíââðòüñŷ çà ììðòü°ðèè.
 — 92 —
 Ì à ð ÷ â è è à
 (Òð³ñòâíâ³)
 Б èæó òíâ³, ìâñòâíü.

[illegible]

Ûíá ièðèañý ý ç òàèìþ...
 Ì à ð ÷ á è è à
 Āð³ì iáíá iáðàé óá'°,
 ýê ³ç ièì ý ììèðþñý!
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Íá áìæèñü.
 Ì à ð ÷ á è è à
 (òèðì Òð³ñòàííâ³)
 Ûå øàð – ³ iàò.
 Ā³ä÷óâþ, ùì çäþñý.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Òì ääðæèñü!
 Ā³ à í à
 (íàá³ê)
 Íó é æèìììàò
 òâé èàèâé, ýê ììæèæþñý!
 Ì à ð ÷ á è è à
 Íó, iónòè.
 Ò á í ä í ð í
 Íónèâé.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Ā³æè
 òì÷ i³ä òðè â³òðè, iðì iáíá.
 Ò á í ä í ð í
 Òà éóâè æ òè? Ñò³é! Āððæè!
 – 95 –

Ì à ð ÷ á è è à
 ß í³éóâè.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Îò ñèàæáí³!
 Ò á í ä í ð í
 Èþáà!
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Áìæä ììììæè.
 Ì à ð ÷ á è è à
 ×è ììæèà æ ý òàè ì³òè,
 èþáèé ì³é?
 Ò á í ä í ð í
 ² ý, ýê òè.
 Áóäüìì ðàçìì, òàâðâì ñò³éìì!
 Ì à ð ÷ á è è à
 Óìäâè á ììç íá³éìè!
 Ò á í ä í ð í
 Íá³éìè iáíá é ìðìñòè!
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Āððóââ ðâé çð èèðì ièðèòü...
 Íàùì æ áóâ ääñü òàðàðàì?
 À í à ð ä à
 (òèðì Ā³áí³)
 ßè ììáíáà°òüñý ààì
 òâé êììððð?
 – 96 –
 Ā³ à í à
 Íá ììæíà â³ðèòü

í³ íóæ÷èíàì, í³ æ³íèàì.
 Ò á î ä î ð î
 Á³ëüø íáíá íá áóääø íó÷èòü?
 Ò ð³ ñ ò à í
 Î, óñá í³øëí íà èää,
 âæá í³ùí ¿õ íá ðíçëó÷èòü.
 Ôàèòíð, áà÷òá, çàâøá ðàä,
 ýê éóíöþ òíààð óñó÷èòü.
 Ì à ð ÷ á è è à
 ßê òááá ý íðíí³íýþ
 ÷è íà Ôàáéí, ÷è íà êíäí,
 òàé íà ñíàðòü íáíá ñèàðàä
 òâíý èðèääà!
 Ò á î ä î ð î
 ß í³êíäí,
 íêð³í òááá, çíàòü íá çíàþ!
 ßêùí ý òááá çàáóäó,
 íááíí íðíèëýðèé òàé áóäó,
 òàé íà çðàäè ñàí çàäèíó!
 Ì à ð ÷ á è è à
 Õí÷âø çìèòü ñâíþ íðíàèíó?
 Ò á î ä î ð î
 Æáó ííè³ðíí òâíäí ñóäó.
 Ì à ð ÷ á è è à
 Íó, ñèàæè, ùí âñ³ æ³íèè
 íàèðàñèá³.
 Ò á î ä î ð î
 Ăñ³, êð³í òááá;
 âèçíàþ òá çàèþáèè.
 Ì à ð ÷ á è è à
 Òàè. ² âñá æ òàèè, í³é Ôááá,
 ý ðááíóþ. Õ³ äóíèè
 æèýæèýðè íà âíàèòüñý
 òòò, íðè èþäýð...
 Ò ð³ ñ ò à í
 Íá àèá³òüñý,
 ùí ý òòò, èàæó çàðáí³.
 Ì à ð ÷ á è è à
 Íó, ñèàæè íáí³, ùí íáí³
 ííâáíþ÷à.
 Ò á î ä î ð î
 ßê ÷íðòèèý.
 Ì à ð ÷ á è è à
 ² äóðíà?
 Ò á î ä î ð î
 Ăóðíà, ýê äóñèà.
 Ì à ð ÷ á è è à
 ² ñóðà?
 Ò á î ä î ð î
 Íáííà òàðáíý.
 Ă³ à í à
 (òèðí Ăíàðá³)
 — 98 —
 ×ó°ø, ùí â³í òàí áèýäóçèà?

Íáîîâîáíáã æéóçóâàííý!
 Ûã ³ òàý òðýñîãóçèà...
 ß ¿ì çàðàç...
 À íà ð ä à
 ìàé òãðî³ííý,
 òã æ íãçðó÷íî.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Ìðî ãðàðèþ,
 êîèè òî÷ãòã, ý ààì
 ðîçîîã³ì ùã äãùî.
 Ä ³ à í à
 Õàì!
 Ìóøó ñéóðàòù òã æéóìè³ííý?
 Óø!
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Îî-îãðøã...
 Ä ³ à í à
 Ìããóòù, äîã³,
 áî îî-ãðóãã áóãã ã³ðøã.
 Ì à ð ÷ ä è è à
 ß î³ãó äæã, Õãîãîðî.
 Ä³ãíà é Äíãðã æéóîãýòù ³ç ñãî°¿ èðè¿âèè;
 Ìàð÷ãèè ðíãèòù ãðàðè¹ ðãããðãîñ ³ æéóîãèòù.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Îé, ãðàðèý!
 Ò ä î ä î ð î
 (íãã³è)
 Îé, ãðàðèý!
 Ä ³ à í à
 Õãîãîðî...
 Ò ä î ä î ð î
 ß, ñèîüéîðî...
 Ò ð ³ ñ ò à í
 (íãã³è)
 Õòã÷ó, îîèè íã î³çîî,
 áóãã òóó ³ ãðîîó, é áèèñéó!
 (Æéóîãèòù).
 ßÀÀ ÄÄÄ'ßÒÍÄÄßÒÀ
 Ä ³ à í à, Ò ä î ä î ð î, Ä í à ð ä à.
 Ä ³ à í à
 Îðèíãè, Äíãðã, øæèäø
 äãî ñòîèèè, äãî áððè;
 îðîãèèòóþ ý çàèèñéó
 ñãîèîó ñãèðãòãðãã³.
 Ò ä î ä î ð î
 (íãã³è)
 Äñý áóøà ó îãíã ìè³°...
 Ûî, ýè ÷óèà äîíà äñã?
 Ä ³ à í à
 (íãã³è)
 Çîîä èþáîä îíý øæ³°,
 áî ¿ çãóãèè ðããî³ñòù.
 Ä³ êîðã° îîè¿æèó,
 òî÷, çãã°òüñý, íà èîðãíý

iðãâ ý ìàþ çíà÷íî á³ëüøå!
 Ûå âîíè é æéóçópòù ç ìáíå!
 Ò å î ä î ð î
 (íàá³ê)
 Øåí÷å ùîñü ñíå³ ñåðæèíí...
 ß æ èàçàå, ùî ó ìèèä³
 òðååå áóèè áåç'ýçèèè,
 áî øìèèåðè ìàþòù áóðà,
 ñò³èè ìæóòù äîîðèèè.
 À í à ð ä à
 Íàòå äàì ìèèäíèèèè ñòèèèè
 ³ ìèèèèèèè.
 Ä ³ à í à
 Íó-áî, øæèèèè,
 Òåííèðîí, ìèèèèèèèè.
 Ò å î ä î ð î
 (íàá³ê)
 ß ìðîíåå, ìðîíåå ìåå³èè.
 Ä ³ à í à
 Íó, ìèèè.
 Ò å î ä î ð î
 Äèèèèèèè.
 Ä ³ à í à
 Ñò³è,
 òæ ìåçðó÷íí — ìå èíè³ìè.
 (Àìèèè³).
 Ì³äîííèè èííó ìèèèèè.
 — 101 —
 Ò å î ä î ð î
 Òå ì³÷ííí.
 Ä ³ à í à
 Òæ çðó÷í³èè.
 Ò å î ä î ð î
 (íàá³ê)
 Åñå ðàçíè — ³ äí³å ³ èèèèè...
 Ñðåååå äóæå ì³äîçð³èè:
 ì³å èíè³ìå ì³èè ñòåè
 é ìèèè äèèèèè ìèð³çàòù.
 (Óäèèèí).
 ß äîòèèèè.
 Ä ³ à í à
 Íó, ìèèè.
 Ò å î ä î ð î
 (íàá³ê)
 Äííííèè, ñíèèè é ìèèèèèè!
 Ä³åìå ñ³èè° å èèèèè èð³èè é æèèèè°, Òåííèðîí ìèèè.
 Ä ³ à í à
 "Èíèè äèèèèèè ìííåå ìíå³å÷èèèè ìðîííòííó ÷èèè³-
 èíè³, òì äóæå ìèèèèèèè ç èííí áèè çàèèèèèèè äî
 ³ííí; òå òòì ìå àì³° øåííèèè ñííí ùèèè, ìèèèè è-
 °òñññ å äóðí³".
 Ò å î ä î ð î
 Õå³ äññ?
 Ä ³ à í à

Îöă ³ añă.
 Çàîă÷àòàé öp çàîèñéó.
 — 102 —
 À í à ð ä à
 (òèõî Ä³àí³)
 Ûî âè ðîáèòà, ñèíúéíðî?
 Ä ³ à í à
 Öâ òàé³ ëpáîáî³ îðèìðè.
 À í à ð ä à
 Òà êîáî æ âè îîëpáèèè?
 Ä ³ à í à
 Ûâ é îèòà°ø! Äóæâ àèâîî.
 Îðî ëpáîâ îîp â ö³î áîî³
 âæâ áîáîðèòü ³ èàî³ííý.
 Ò â î ä î ð î
 Çàîă÷àòàâ ý òèäóééó,
 îò ³ùâ ààðâñó ò³èüèè.
 Ä ³ à í à
 Èèñò — òîá³. Èèðâ Ìàð÷âèè³
 íâ îîèàçóé; íâ áîáèòüñý.
 Îðî÷èòàé éîáî óââæîî,
 îîæâ, ââüî çðîçóî³°ø.
 Ä³àîà é Äîàðâà âèðîäýòü.
 ÐÂÂ ÄÂÂÂÖÐÒÀ
 Ò â î ä î ð î, çâîáîî Ì à ð ÷ â è è à.
 Ò â î ä î ð î
 ×óââñ³ý, ùî é èàçàòè!
 Í³àè ëpáèòü, ò³èüèè àèâîî:
 ðàç íà òèæââîü èðîâ îóñèà°.
 Ûîñü çàîââòî âæâ íâð³âîî
 á'°òüñý òîé ëpáîáîèé æèâ÷èè.
 Äðîáèòü Ì à ð ÷ â è è à.
 Ì à ð ÷ â è è à
 Èpáèè! Ûî áîâà òîò³èà?
 Ð ñòîýèà çà âââðèà
 ³ íâ èýéó âñý òðâîò³èà.
 Ò â î ä î ð î
 Òà ñèàçàèà, ùî òâââ
 òî÷â ç Òââéî íâðóæèè;
 íàîèñââ ý òâ èèñòà,
 ùîâ îðèñèèèè âàî íà â³íí
 äðîðâé ³ç íà°èèó.
 Ì à ð ÷ â è è à
 Áîæâ!
 Ûî òè èâæâø?
 Ò â î ä î ð î
 Áóâü ùàñèèèââ.
 Àèâ òè âèðîáèè çàî³æ,
 îàî'ýòàé æâ, ùî â³âîéí³
 íàî íâ èè÷èòü çóñòð³÷àòèñü.
 Ì à ð ÷ â è è à
 Ñèóðâé!
 Ò â î ä î ð î
 Î³çîî âæâ æèè³èè.

(Âèõîäèòù) .

— 104 —

ΒÃÀ ÃÃÃÃÕΒÕÙ ÌÃÐØÀ

Ì à ð ÷ à ë ë à ñàìà.

Ì à ð ÷ à ë ë à

Í³, öüîãî íà ìîæå áóòè,

ÿ í³ëíëë íà ìîã³ðþ!

Çíîâ éíãî ãî ñååå íàäèòü

öÿ ñèíüéíðà áîæåå³ëüíà.

Ã³í ÿë òå à³äðî à èðèëèó³:

ñíóñòèòüñÿ óíèç — ìî à³íü

èàñèþ íàëè° èóèååå,

í³åå äãîðó — çðàçó àëëè°...

Îð, íåäÿ÷íèé Òãîðîðî!

Ãàë äèÿíóèà äðàòèÿ,

æå ìàð÷àëèó çàáååå°!

Βè ìîíèèòü — ìåíè èèíè,

íðîæåíè — òè çíîâ ãî ìåíè...

Ãíëë æ íóëë ò³ òððîðè?

ΒÃÀ ÃÃÃÃÕΒÕÙ ÃÐÕÃÀ

Ð³ è à ð ä î, Õ à á³ î, Ì à ð ÷ à ë ë à.

Ð³ è à ð ä î

Òè æ áà÷èòü, Õååí, ìèòü ÿ ìèåå³å,

üíà çà òþ èàñèó çè ìåÿéó ñèèàñè,

íðèíàñè çè ãñîð³åååíí ãî í³å.

Õ à á³ î

Ñèàæè, ìàð÷àëè, ìåí³...

Ì à ð ÷ à ë ë à

(íåå³è)

Ãå äçÿèàñü òè,

íåååüíà ðååííèà, ãñ³ð ìð³é ìîçü

åóåèðåüè? Β ó öÿæ³é íàíàñ³...

— 105 —

Õ à á³ î

Òè éåå÷è í³?

Ì à ð ÷ à ë ë à

²åó æå.

Õ à á³ î

Ñèàæå çè,

üî æåå çç ãñííååð íàð ííåé.

ΒÃÀ ÃÃÃÃÕΒÕÙ ÕÐÃÕΒ

Ð³ è à ð ä î, Õ à á³ î.

Ð³ è à ð ä î

Çåéè ÿèñü ãî íàðîç ãñííåè,

óíà³ ÿ òèñü÷ó ãñèóáî àà

³üå é èíÿ íàéèðàñü ìðîèè.

Õ à á³ î

Β ãî ìíåèè áóåå äÿ÷íèé àà.

Ð³ è à ð ä î

Õå áóåå èè÷èàñè íåíðîè;

òè íåñåå, à ððå íåí³, çàðü.

Õ à á³ î

Ñíàñèå³.

Ð³ è à ð ä î

Çà öp iĩñéóăó âăëëéó
òíá³ ý íă â³ăăý÷óný âíă³éó.

— 106 —

ßÂÀ ÂÄÄÄÖßÖÛ ×ÄÖÂÄÐÒÀ

Ä³ à í à; ò³, ùí é áóëè.

Ä³ à í à

Âè òóò, ìàðë³çă?

Ð³ é à ð ä î

Äă æ îăí³ ùă áóòü,

ýè àè âí îăíă Ôää³î îðēñēàèè

³ç â³ñòēîþ, ùí îñ³ýèà íóòü:

îăíă çà íóæà é çà ñéóăó íáðàèè

âè, îí÷óòò³ă îî;ö íăçî³íîà ñóòü,

îíăí æèòòý òæèèèè³ăăàèă!

Ä³ă òèö ñăýòèö, äääíî æääàìèö ñè³ă

ý äăñü ñî'ýí³ă, çăăçóí³ă, îðæ³ă...

Äîçâîèüòă æ í³æèè äàì îîö³éóăàèè,

âîèîäàðèî âíă³÷îäý îîý!

Ä³ à í à

Ñèíüéîðă, ý é íă áóìàèà äăñ çăàòè,

Òă æàðò, ÷è ùí? Íă ðîçóî³þ ý.

Ð³ é à ð ä î

Òî ùí æ òă, Ôääéî?

Ô à á³ î

Çă³ăèè ìàþ çíàòè?

ß àèèíîäâ íàèàç ñăèðăòàðý.

Ö³ăà á ý ñàì íàââæèăñý, ñèíüéîðî?...
Ä³ à í à

Âèðîäèòü, â öüîîó àèíîî Òâîîðîî.

Ó íăñ, ìàðë³çă, çíà°òă, ýèîñü

áóèà îðî äăñ³ Ôääâð³èî îîâ;

ý äăñ òâàèèèèà, îò éîîó é çăàèîñü,

ùí ðóéó ý â³ăăàòè äàì âîòîâ;

— 107 —

â³î Ôää³î îĩñèââ âî äăñ íàùîñü.

İðîñò³òü îîèèèèó áóðîýì.

Ð³ é à ð ä î

Âàøă ñèîîî —

çàèîî äèý îăíă. Òà ýèàè íă òóò,

ă³ñòââ àè ÷îñó â³ñîèè-âàèàìóò.

İðîüàéòă. İàþ â ñăðö³ ùă íăă³þ

ă³æăàòèñý â³âîèàòè çà èþâîâ.

(Âèðîäèòü).

Ä³ à í à

Îò àà÷èø, ùí òè íàðîäèà, òþðò³þ.

Ô à á³ î

Òà òî æ íă ý, à àè íà îăíă çíîâ...

Ä³ à í à

İîèèè÷ ñăèðăòàðý.

(Íăă³è).

ß øàèâî³þ

³ç ðăâîîü³ă, à òóò³ ùă îðèèèîî

òăé ððâîò, òăé òèòóèîâîèèè ìăñéóââ.

Ô à á³ î

(íàá³ê)
 Ĩđĩĩàà ì³é ê³iü ³ òèñÿ÷à ãñéóãĩ!
 (Ãèõĩãèòü).
 ßÀÀ ÃÃÃÃÕßÕÜ Ĩ'ßÒÀ
 Ä ³ à í à ñàìà.
 — 108 —
 Ä ³ à í à
 Ēpáíãã, ãĩã³! Õã ñòðàøíà çàáããã!
 Ĩĩãëÿiü, ÿè æãðòãã ìó÷èòüñÿ òãĩÿ.
 Ĩãĩ³ òè, iããĩĩ, ñèàæø: "Õã íã ÿ,
 òã ò³iü iĩÿ, ¿¿ òã ÷ĩðíà ñĩðããã".
 Ĩ ðããĩĩñòã, iĩðããĩèõã éóèããã,
 òðóòèçió èè°ø òè à ñãðòã, iĩã çì³ÿ;
 çããèíà ÷ãðãç òããã ÷ãñòü iĩÿ,
 ¿¿ çàì³ièòü ã³÷iãÿ iãñèããã...
 Ēpáëp éĩãĩ, õĩ÷ çíãp, ùĩ ÿ — iĩðã,
 à ã³i èèø ÷iãíèè, ÷iãíè÷iè òèñòèèè.
 Ēĩíó æ ³ç iãñ ñòðàøí³øéé áóðãã³é?
 Ēpáíã ÷è ãĩĩĩð — òòĩ éĩãĩ iĩáĩðã?
 Õãé òóãĩ òÿðèãó ÿ iãĩ'ÿèà,
 ùĩ òð³ñíã éóé ³ æèĩèòüñÿ ñòð³èà.
 ßÀÀ ÃÃÃÃÕßÕÜ ØĨÑÒÀ
 Õ à í à í ð í, Õ à á ³ í, Ä ³ à í à.
 Õ à á ³ í
 (òèõĩ ãĩ Õãĩãĩðĩ)
 Ēããü iã áãèã iãíã iãðé³ç;
 òà iãéã³èüøã ÿ æãè³p,
 ùĩ ò³ ãðĩøèèè iðĩiãèè.
 Õ à í à í ð í
 Õè ¿õ iĩæãø ã³ãðĩãèèè.
 Õ à á ³ í
 Íó?
 Õ à í à í ð í
 Õè æ çíã°ø, Õãããð³èĩ
 Ç ãĩðÿ iãèĩ iã ñèàçèãñÿ,
 — 109 —
 ÿè iĩ÷óã, ùĩ iã° óñĩ³õ
 òóò iãðé³ç. Á³æè ñèĩð³øã
 ³ ñèàæè, ùĩ øëpã ðĩçèããèãñü.
 Ãðãò çà òã òíã³ ÷ãðã³iõ³ã
 ö³éó òĩðãó ããñòü.
 Õ à á ³ í
 Á³æó!
 (Ãèõĩãèòü).
 ßÀÀ ÃÃÃÃÕßÕÜ ÑŮİİÀ
 Ä ³ à í à, Õ à í à í ð í.
 Õ à í à í ð í
 ß ç'ÿãèãñÿ iã ààø àèèèèè.
 Ä ³ à í à
 Ąĩãðã, ùĩ i³øĩã òíé éĩèĩĩ.
 Õ à í à í ð í
 ß ÷èòãã, iãáóòü, ç ãĩãéíó
 òíé ààø èèñò ³ çðĩçóì³ã,
 ùĩ àè ièĩ ñèàçãòü õìò³èè.

Ėėø ç âėñîēî; îîâââè
áóâ ³ç âàîè ý îāñî³ēēē,
ÿē áóđîēē, æēæēāñÿ îîâ÷ēē
îā âāēēēó âàó íēē³ñòü;
ÿ çāāāíóā ñāîþ îđîāēíó
³ îāñî³ēþþñü îæēđēðē,
ùî ēþáēþ âāñ — íā āí³ā³òüñÿ!
ùî ēþáēþ âāñ øàíîāēēâî.
Çđîçóî³éòā òāē í³é òđāîāò...
— 110 —

Ä ³ à í à
ß òîá³ îđî÷ā â³đþ.
ßē áē í³ā òē íā ēþáēðē
ñāîþ îāî³ é āîñîîæēîþ,
ùî āîāđā òîá³ áāæà°
³ òāāā ò³íó° á³ēüøā
íāā óñþ āîîāðîþ ÷āēÿäü?
Ò ā î ā î đ î
Çíîā ÿ āāñ íā đîçóî³þ.
Ä ³ à í à
Āñā òóò ÿñîî, Òāîāîđî:
āāđāæēñü îāđāñòóîēðē
îò îāñò³ēüēē îāāí³ îāæ³
³ ñāî; îîđēāē ñòđēîóé.
Îā āāēüîîæîî; îñîāē
íāçîā÷îîó ÷îēîā³ēó
āîñēòü îàðē íāāāāàòî
òî; îēēîñò³ — òî÷ ēđēðòó,
ùîā ā³ā÷óòü āî ñāāā øāíó,
Ûîā āîā³ēó áóòü ùāñēēāēî.
Ò ā î ā î đ î
Îóóó ÿ ñēàçàòü, ñēîüēîđî
(āēāā÷òā îāî³ çà ùēđ³ñòü),
ùî ó āàøēð í³đēóāāîîÿō
÷āñîî ñā³ðē³ ° îđîî³æēē,
à ó îîāēÿāāō — íā çîāþ.
Íāùî āàî áóēî æēāēðē
ó áóø³ îîçé āāîðāæî³é
ò³ îđēîāāēēā³ íāā³¿?
Ī³ā āāāîþ òîāî ùāñòÿ
ÿ íāçāóæāā ò³ēēē í³ñÿöü...
Ā³đēî āā÷ēðē òþ āîēþ,
òÿæēî çîîñēðē ò³ îđēîðē:
ÿē ÿ òđîðē îđîēîîó,
ā āāñ ēþāîā îāîāî æāđ³°,
ÿē ÿ çîîāó đîçîāēþñÿ —
Çđāçó đîēîāîî îîā³°.
Çîāā áē ÿ îāîî, òāē āē æ
îîā ñîāāēā òā íā ñ³í³
ó ā³āîî³é îđēîîā³ä³:
îā îāđ÷āēē³ îæāîēðēñü
Ç đāāîîü³ā íā āà°òā,
à ÿē ÿ ¿¿ îîēēíó,
āē ēēø îó÷ēòā îāîā,

iîçáàâëÿâøè íàä³¿.
 Òàè ÿ ààë³ æèòü íà ìîó!
 Àáí ¿æòâ, àáí èèíüòâ,
 ÿ ââðíóñÿ âí ò³º¿,
 éìòðà ëpáèòü íáíâ ùèðí...
 Æðàòè â í³æíóðèè äíâíë³!
 Ä³ à í à
 Äí Ìàð÷âèèè? Íâíîèèèâí.
 ß èàæó: öüíâí íâ áóââ!
 Ìîæâø òè ëpáèòè³íó,
 áóäü-èíâí, èèø íâ Ìàð÷âèèó.
 Çðíçóí³èí?
 Ò â í ä í ð í
 Çðíçóí³èí.
 Äà÷ó, òí÷â ààøà ìèè³ñòü
 ñèèí³öòp ðíçèó÷èòè
 ââíð, ùí ëpáèÿòüñÿ âçà°ííí.
 Òà íââæâ æ áí ÿ ìîèíâí,
 í³æíðèèèèèè ààø³é âíë³,
 òâ ëpáèòè, ùí íâ ìèèâ?
 Ìè èíðà°ííñÿ ç íâp,
 ³ èíðâííÿ íâðâ ÷èñòâ,
 ÷èñòâ é ÷âñíâ.
 Ä³ à í à
 Ì³æèèè òâíâ!
 Èââíà ÿ òâââ óáèòè!
 Ò â í ä í ð í
 Ùí àè ðíâèòâ, ñèíüéíðí?
 Ä³ à í à
 Á'p íââ³âíèèâ ìí ìèö³.
 Ìà°ø! Ìà°ø!
 ßÀÀ ÄÄÄÄÖÒÜ ÄÎÑÜÌÀ
 Ô â ä â ð³ è í, Ô à á³ í; ò³, ùí é áóèè.
 Ô à á³ í
 (òèðí âí Ôâââð³èí)
 Çà÷âèèèòâ.
 Ô â ä â ð³ è í
 Ìðââââ, àæ íâçðó÷íí í³áè...
 Í³, óñâ-òâèè ââ³éâ³íí.
 Ùí óóò ä³°òüñÿ, éóçèíí?
 Ä³ à í à
 ×âñíí ñâðâèòüñÿ âíñííââð,
 ÿè ñèóââ â ÷³í ìðíâèèèòüñÿ.
 Ô â ä â ð³ è í
 ß âââââ, ìíÿ ñèíüéíðí,
 ùí, ìîèèèâí, àè òíò³èè...
 Ä³ à í à
 Õí÷ó ââüí ââí ñèâçàòè.
 — 113 —
 Ô â ä â ð³ è í
 ×è çàèòè âí ââñ í³çí³øâ?
 ß, ìââóòü, íââ÷âñíí âòðâíèâ.
 Ä³ à í à
 Ñâíâ â÷âñíí, Ôâââð³èí;

íǎ çâææéòǎ, òî äð³áíèö³.
 ß âàì äǎùî ìðî ìàðè³çà
 ðîçîîǎ³î. Çàèǎ³òù äî ìǎíǎ.
 (Ǽèðîǎèòù).
 ßǼǼ ǼǼǼǼÖßÖÛ ǼǼǼ'ßÒǼ
 Ô á ä á ð³ è î, Ô à á³ î, Ô á î ä î ð î.
 Ô á ä á ð³ è î
 (òèðî äî Ôǎǎ³î)
 Ôǎǎéî...
 Ô à á³ î
 Íó?
 Ô á ä á ð³ è î
 Ûîñü ì³ǎîçð³éǎ.
 ×è íǎ èðè°òüñý çà ǎí³ǎîî
 òóò ýèǎñü òà°îǎ àò³òà?
 Ô à á³ î
 —é æǎ áíǎó, ý íǎ çíàð.
 Ǽóæǎ, ìǎíǎ, ìǎí³ æèǎîî,
 ùî ǎîǎ èíǎî ìǎèèè;
 íǎ áóèî öüíǎî ðǎí³øǎ
 ³ç ñèîüéîðîð ì³èîèè.

— 114 —

Ô á ä á ð³ è î
 Áà÷, ó èðîǎ³ ǎñý òóñòèèǎ.
 Ôǎǎǎð³èî é Ôǎǎ³î æèðîǎýòù.
 ßǼǼ ÒÐÈǼǼÖßÒǼ
 Ô á î ä î ð î ñàì.
 Ô á î ä î ð î
 ßèǎ æ³ì'ý ö³é ǎð³çî³é òóð³-áóð³,
 ýè íǎ èðǎíǎ? Òà ýè ǎǎèüîǎí³ ìǎí³
 óñ³ òàè³ ìîðèñèèèè³ á èîðǎí³,
 òî ÷è íǎ èðǎùǎ ìǎì èðǎèòè òóð³é?
 Íǎðǎè øèýðǎòñòǎ èíǎǎèñè ìîðîð³
 óó³ð íǎ æèçíàðòù, ùî ð³ǎîî ǎǎí³
 èðǎè³ èíǎí³é á áóǎü-ýèîî ñòǎí³,—
 òà ìǎùî æ ìîòóðǎòù ñǎîçé ìǎòóð³?
 Î ðó÷èî ìèèè, ùî ìǎíǎ ìǎèèè,
 ðîð³ǎ àè ý òǎǎǎ ìîð³éóǎàòè,
 ðî÷³òè á ìǎí³³ ùǎ é íǎ òǎ çðîǎèèè...
 Íǎ áóíǎǎ ý, ùî òè òàèè çǎǎçýòà!
 Ǽèǎ ýè òè òàè³ óçîðè ìèøǎø,
 òî ìǎ èðǎíǎ'ð — ðǎǎîîüǎèè æèøǎø.
 ßǼǼ ÒÐÈǼǼÖßÖÛ ÌǼÐØǼ

Ô ð³ ñ ò à í, Ô á î ä î ð î.
 Ô ð³ ñ ò à í
 Áîýǎóç ìǎ ìèèǎ áîð
 ìîððǎîèý° ì³ñèý æèòàè...
 ß ìðèèèîǎ, ýè ǎñǎ ñè³í÷èèñü.

— 115 —

Ô á î ä î ð î
 Íé Òð³ñòǎíǎ...
 Ô ð³ ñ ò à í
 Ûî çà èèðî?
 Òóñòèè á èðîǎ³... Ǽèýíü!

Ò á î ä î õ î
 Íà ìàì'ÿòù
 ÷àñòì ìàì ëpáîâ ðââîéâà
 êõîâ'p ìèøâ.
 Ò õ ³ ñ ò à í
 Äîáðà ìàì'ÿòù!
 Îò òàé ðââîíü³! Æ ñì³øíî.
 Ò á î ä î õ î
 Íà æèáóéñý! Öý ñèàæâîà
 â³ä áàæàííý òèèáí³°,
 òà ââîèèèè òâ áàæàííý
 óâàæà° çà íââ³âîâ.
 Îò âîîà ìâîâ é ìîáèèà,
 ¿é ñòðàøîâ ìî° ìáèè÷÷ý:
 â í³ì, ÿé â æçâðèèè³, â³âáèèèññü
 âñý áóðîà ¿¿ âîðâèíý.
 Ò õ ³ ñ ò à í
 Íà æèáòpñü ý, ñèíóéîðâ,
 ÿé Äæîââîîà ÷è Èp÷³ý
 Ç ðââîíü³â ìâîâ èóîòp°,
 ðââ ààðîââîó òòñòèèó,
 ÷è ðîçâðýîó° âñp ìèèó,
 ÷è âîèî÷èòü çà ÷óððèèó,
 ÿé óçîà, ùî â äðâ÷èó ñèî÷èà;
 ùî òè òî÷âø ìâ ìóæè÷èè,
 ÿé ââèîâ³ â ìèð ìâí÷îèè
³ ÿèîâ³ ÷âðââèèè?
 Òà èíèè òàé ñàîî ÷èèèòü
 ââèâîîæîâý äðàòèèý,—
 òâ âæâ, âèââ÷èèòâ, ñâèíñòâî.
 Ò á î ä î õ î
 Îîæâ, é òàé; òà ùî ý ââ³p?
 Òî âîîà ìâîâ ìîâ ëpâèòü,
 òî âîðîâà ç ëpò³ çíèèèòü;
 â³â ìâð÷âèèè â³âââèý°,
 à âî ñâââ ìâ ìââèèèèèòü;
 ÿé ìâ ìâ¿ ìâ æèèèññý,
 çîîâó áóâî÷èó çàèèèâ...
 Ñì³õ ³ âîðâ! Íâîâ ñèîâî —
 ìîâ ñîââèèè òîé ìâ ñ³í³:
 ñàî ìâ ââî ³ ââî ìâ ââî.
 ß ìâ çîâp, ùî ðîáèèè.
 Ò õ ³ ñ ò à í
 Ðîçèèæó ââî, ìâîâ, ìðèè÷ó.
 Áóâ èíèèññü ó÷âîèè è³èèð,
 ùî ìâ ìââ ñîîèèp â âîì³,
 âî âññü ÷àñ ñââðèèèññü-âðèèèèññü
 èîâî èèp÷èèý ç ñèóâîp:
 Çà ñì³ââîèè, çà ìâ³âîì,
 ââîü ³ í³÷ èîîó í³ ñîâèè
 ìâ ââââèè, í³ òðóâèèèññü.
 Ðàç ÿèîññü òîé è³èèð ç èâèè³é
 ó ñâ³é â³ì çàâ³â ìâ ðâèèèèè
 (èèèèèèè æçòü, ÷è ùî,— ìâ çîâp)

³ iíáà÷èâ äèâî äèâíâ:
 éíâî êëþ÷íèöÿ ç ñëóâîþ
 ñîî÷èääèà ó íá³éíàð.
 "Ñèääà áíâó! — ííâèâ è³èàð.—
 Ôî÷ òâíâð ó âîî³ òèõî!"
 Òàè ³ â ààñ, íàíââíâ, áóää
 ì³ñëÿ ñâàðíè èèõ ìíò³éíèð.
 ßÂÂ ÒÐÈÃÕßÕÛ ÆÐÓÃÃ
 Ä ³ à í à; ò³, ùî é áóèè.
 Ä ³ à í à
 Òâíâîðîî...
 Ò â î ä î ð î
 Ûî?
 (Íââ³è).
 Ìðèèèèè àæâ,
 óíèðèèöÿ.
 Ä ³ à í à
 ß õîò³èà
 èèø ä³çíàðèññù, ùî ç òíâîþ.
 Ò â î ä î ð î
 Òà í³÷íâî, ìñù äèâ³òùñÿ.
 Ä ³ à í à
 Òíâ³ âíâðâ?
 Ò â î ä î ð î
 Òàè.
 Ä ³ à í à
 À ââ
 "ìðîðó ìâí³"?
 Ò â î ä î ð î
 Ûî æ ìðîñèèèè,
 ÿè ìâ ààñ ìâîî ÿ áà÷ó —
 èðèääó, èðèääó é ùâ ðàç èðèääó.
 — 118 —
 Ä ³ à í à
 Ûî òè çíà°ø!
 Ò â î ä î ð î
 Òà í³÷íâî.
 Ââèè ñè³â íâ ðîçóîì³þ,
 à óââðè â³ä÷óââþ;
 ìââóòù, èèø íâ òâ ÿ çâ³áíèè.
 Íâ èþáèþ ààñ — àâî âíñââîî,
 à èþáèþ — âè çíâ ó âí³â³,
 ÿè çââóâó — àâî íâèâîî,
 à çââââþ — âè ñâðâèò³,
 ÿè ÿ ñèðîîíèèè — íâðîçóîíèèè,
 à ÿè ñì³èèè — âíæââ³èüíèè...
 Âíèè æ òàè ìâí³ èâðàðèññù?
 Ââèèòâ ââî äâèòâ æèèè!
 Ä ³ à í à
 Èðîâ ³èèà?
 Ò â î ä î ð î
 À òî íâ èèèà?
 Ä ³ à í à
 Ââè-ìî òóñòî÷÷èó.

Ò á î ä î ð î
 Íàâ³ùí?
 Ä³ à í à
 ß á³çüíó öþ éðíâ íà ñíííèí.
 Òàì òíá³ íèòàâéí âèààñòü
 äðàç äâ³ òèñý÷³ åñéóâí;
 ý óæå ðíçííðýäèèàñü.
 Ò á î ä î ð î
 Öå æ íàâ³ùí?
 Ä³ à í à
 Ûíá òè ì³ã
 öóñòí÷éó ííáo éóíèèè.
 (Äèðíäèèü).
 ßÄÄ ÒÐÈÄÕßÕÛ ÒÐÄÕß
 Ò á î ä î ð î, Ò ð³ ñ ò à í.
 Ò á î ä î ð î
 Äâ òè áà÷èâ ùíñü ííá³áíá?
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ñíðàââ³³, íàíá, äèâíâèæà!
 Ò á î ä î ð î
 Äæ äâ³ òèñý÷³ åñéóâí...
 Ò ð³ ñ ò à í
 Çà òàéó ðíðíðó ö³íó
 ìíæíà èýíàñè òàíàèè.
 Ò á î ä î ð î
 Óçýèà ìþ öóñòèéíó,
 à òí, èàæå, íà ííáo.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Öå çà éðíâ áííà íèàèèè;
 çíà÷èèü, ÷åñíà ìíèíà
 ààøà í³çäðý.
 — 120 —
 Ò á î ä î ð î
 Óéóñèèà
 é èàùèèñý òàíáð, ñíáàèè.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Äñå öå, íàáóèü, òàè ñè³í÷èèñý,
 ýè ó èèþ÷èèö³ ö³°ç
 °ç ñèóâíþ.
 Ò á î ä î ð î
 Òà ýèáè æ òí!
 Ä²ß ÒÐÄÕß
 Äóèèöý.
 ßÄÄ ÍÄÐØÄ
 Ô á ä á ð³ è í, Ð³ è à ð ä í; òðíðè ä³äääè³è × á è³ í.
 Ð³ è à ð ä í
 Áèèà, èàæåòå?
 Ô á ä á ð³ è í
 Ñàì áà÷èâ.
 Ð³ è à ð ä í
 Íò òàè äèâí! Ä ÷ííó æ áè?
 Ô á ä á ð³ è í
 Íðíâèèèñü, ìíæýâ, ìí ñèóæá³...
 Òà á æ³ííè òàèíç äää÷³,

ÿê Ä³àíà, áèòü ìóæ÷èíó...
Ûĩñü òóò, çíà°òå, íå òå.
Ñĩðååê ñëóæåè — òì ìóñòå,
³íóó ñë³ä òóèàòü ìðè÷èíó.
Íåååðìà òåé Òåìåìðì
ñòåå òåìåð òåèè á³åìåè.
Ð³ è à ð ä î

Ãñÿëì ñëóæàòü ñëóæè äåìåè.
Ô ä ä ä ð³ è î

Íå áìÿòüñÿ é ììåìåìðó!
×è ìììæå çì òòåèè?
Æèÿæÿòüñÿ åñ³ äð³èè...
Òóò ìåì³ ìðì ååå ãìðèè
ìðèåååèññü åååìÿ ååèè.
— 122 —

Êè ìì ð³÷ó³ éøìå ìèååóí
íåååññ³, å ÷åñ åìåìì³èèÿ,
æèíåèè ìå ååðåå òåèèÿ
åìðèè ç æèèè³ ÷ååóí.
Òìé, ùì ç æèèèè, ìåå ååññü òìèè
³, ÿè ò³èèè-ìì ì÷óìÿññü,
ìå ÷ååóíìåì ìåñóíåññü,
ùìå éìåì å³í ìå ìòìåè.
Îò ÿèå å ò³é ååó³ ñèèè:
³ç çàè³çà ÷èèå³è,
æ³íèè — ç æèèèè; ³ ìå ñòèè
ìå èèèèèññü æèèèè ò³èè.

Ð³ è à ð ä î
Òìåì åìÿ ÿè ñåì ìå ñå³é
åóå ÿ ìå çç åìðæè³,
³ òìåì, ùì åå÷ó ìèì³,
ìå ììì³èè, ìå ñë³èè.
Òæè, çì³èåññü Òåìåìðì;
Çå³æè æçÿññü ó ììåì ìæ,
Çå³æè èìì³, æè³ìæ
³ ðìçè³ðì³ç óåìðè?
Íååìì, å³í çç èìðåìåü...
Ñĩðååå, åå÷èèññü, ÿñìå.
Ô ä ä ä ð³ è î

Ûì æ, ÷æèàòè, ììè æçìå
èìæåì ìååìèè³òåìåü
ìðì ååìåó ììèåì ðìåó?
Ûì ç ìåå³åèèè çðìåèè,
ÿè ìì-ååèìó?
Ð³ è à ð ä î

Óæèè
³ è³íó³ ñðìåèè å åìåó.
Ô ä ä ä ð³ è î

Öå ììæèèåì?

Ð³ è à ð ä î

Áçóììåìì!
ª òæè³, ùì èè æèåóòü:
ìèåóó çìèìèì ååðòü
³ ååðòüè èðìå'p ñììåìå.

Īīøóèà°īī íàéìàíöŷ,
 â³í éíāī íăðàçó ð³øèòù!
 Ô â ä â ð³ è í
 Òà ŷéáè óæă nêīð³øă!
 Ð³ è à ð ä ī
 Īīæă, ââàñòùñŷ òīāī èàíöŷ
 ùă nūīāīāī³ īðèèīēīòù.
 Ô â ä â ð³ è í
 (īīī³òèâøè Òð³ñòàíà, ùī íàáèèæà°òùñŷ ç òðūīīà
 òīâàðèèøàìè)
 Òī íă ááèâð³?
 Ð³ è à ð ä ī
 Īăāīī, ááèâð³.
 Ô â ä â ð³ è í
 Íà īīăéââēū íă÷ăñòèâð
 çò īðèñèââ ñpæ Āīñīīăü.
 BĀĀ ĀÐÓĀĀ
 Ò ð³ ñ ò à í, ó íīāīīó ááðāíí³; Ô ó ð³ ī, Ā í ò ī í â è è ī,
 Ē³ ð à í ī; ò³, ùī é áóèè.
 — 124 —
 Ô ó ð³ ī
 Nūīāīāī³, äðóæă, ç òâââ īīāīðè÷;
 ìè ñīðèñīāīī íāīīâó òp ÷óāīâó.
 Ā í ò ī í â è è ī
 Çæè÷âéíà ð³÷, òīă³ īèàòèòù, Òð³ñòàíà.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Çà īīīp â³ēī, áðàò÷èèè, íă ñòāíă.
 Ē³ ð à í ī
 Īð æă é ēīñòpì÷èè!
 Ò ð³ ñ ò à í
 Īðââââ, īăñīă³ðøèè.
 Āèă ôă āñă — äóðīèð³ ð³ äð³áíèð³
 īīð³āīŷīī³ç òèì, ùī áóââ īīò³ī:
 ēīèè íă īăðāī³īèòùñŷ ôīðòóíà,
 ŷ çâàòðà — ñăèðâòàð ñăèðâòàðŷ.
 Ē³ ð à í ī
 Āðàðèīŷ, ìâáóòù, äóæă ìèēīñòèââ
 âī òâīāī ìàíà?
 Ò ð³ ñ ò à í
 Òàè, ó íăç â³í
 Çà īðââó ðóéó; ÷ăðăç íūīāī é ŷ
 ôââīðó ñīīāīâéâñŷ âīñòóīèèè.
 Òà āīă³ īðī ôīðòóíó, èðăüă ìèèè.
 Ô ó ð³ ī
 Ó ò³ é ēīð÷ī³ ìæüâàç³ŷ19 ìāīðī÷óă,
 ÷üă é âââīīă³, ŷè èâæóòù, ñè³çèè.
 Ī à è ü â à ç³ ŷ — ñīðò âăñăðòíīāī äðăöüēīāī âèíà.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ā³çüī³īī äðăöüēīāī âèíà; ìāíă
 ùīñü īīòŷâēī ŷèðăç íă äðăöüèó īīâó.
 Ð³ è à ð ä ī
 (òèðī âī Ôâââð³ēī)
 Īòīé ñīóăēŷâèè, âà÷òă, æóéóââòèè,
 ó ìèð ìàéñòàððèè, ìâáóòù, âī òñ³

äi iüiäi ÷äií³, â'pòuñý êiêi iüiäi.
 Ääé, ×äë³i!
 × ä ë³ i
 ß òóò.
 Ð³ é à ð ä i
 Ĩ³äè iîëëè÷
 òiäi æóèà.
 × ä ë³ i
 (äóèà° Òð³ñòàíà)
 Ääíä, äíäðíä³p!
 íä éäàíòäñý òàè äi ñäýòíäi äííó;
 ï³é iäí iäðë³ç ùíñü iäà äàí èàçàòè.
 Ò ð³ ñ ò à í
 (äi ñäí;ð ðëííö³â)
 Òíäàððè³, iäíä ääëüíäæà èèè÷ä,
 iíäëíäí ý ñíèòàòü, ÷íäí ä³í òí÷ä.
 ²ä³òü çàííäòä ñ³í ÷è ä³ñ³í éääðò,
 ³ ñèðó íä çäáóäüòä íä çàèóñèó,
 à ý ñíèòäp ä iüiäi, ä ÷ííó ð³÷.
 Ä í ò í í ä è è í
 Òà íä ääðèñý æ!
 Ò ð³ ñ ò à í
 ß èèø íä ðäèèèéíó.
 Óóð³í, Äíòííäèè òà È³ðäíí äèçíäýòü.
 ßÄÄ ÒÐÄÒß
 Ð³ é à ð ä i, Ô ä ä ä ð³ é í, × ä ë³ i, Ò ð³ ñ ò à í.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ùí ñèàæäòä, ýñííääëüíäæíèé iäíä?
 Ð³ é à ð ä i
 Íä òäää, ï³é iíèíä÷ä, òòí íä äëýíä,
 íäðäçó íäääää°, òòí òè °ñòü.
 Ĩðèçíäèñý, òè, iäáóòü, ³ç òèð èpääé,
 üí èíèàpòü èpääé?
 Ò ð³ ñ ò à í
 (íää³è)
 Ĩöä òàè øòóèà!
 Ç³òðäëüíèèè äðäðè³ òóò óääíð
 ùíñü çàíèèèýpòü. Òðäää ïðèèèääòèñü.
 Ô ä ä ä ð³ é í
 Ä³äííä³ääé!
 Ò ð³ ñ ò à í
 Íäí³ çääëíñý ñíäððó,
 üí iäíñòäí ç ííäí ðäíäñèà æäðòó°;
 æ ää÷ó — í³. Èëýíóñý äñäííäóòí³í,
 ýèèè iíòóäó ñíäðòíííó ääðó°,
 ó äñ³í íääííè³ íäíà° øíääè,
 üí íä òðäíò³èà á íä iíäí³íäíý.
 Íäçáo ñäää — äñ³í Ääèòíðäí ý Ääèòíð,
 èèø íä òðíýíñüèèè, íääííè³ðäíñüèèè.
 — 127 —
 Ô ä ä ä ð³ é í
 Òäëíäí íäí, Ð³èäðäí, ñäíä é òðäää.
 Ìè íä æäðòó°íí, èëýíóñý íäáíí!
 ßèüí òè ñíðäää³ ðóè òäèèð äèääèèä

³ á³çülaðñý óáèòè ÷íëíá³èà —
 òááá ÷áèà° ùááðà íááíðíáà.
 Ò ð³ ñ ò à í
 ×áðá³íö³á áá³ñò³, ýèùí ààí íá øéíáà.
 ß é ÷íðòà áá'p!
 Ð³ é à ð ä í
 Îáððæèø íáá³òù òðèñòà,
 òà ááéé éíáí ö³°; íí÷³.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Äíáðá.
 Ñèæ³òù éíáí³ àèääéòá çáááàòíé.
 Ð³ é à ð ä í
 ×è çíà°ø òè áðàðèíp áá Ááèùðèíð?
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ó íá; á áíí³ àð áíáðèð áðóç³á.
 Ð³ é à ð ä í
 Óá'°ø òè á íá; íáííáí ñèóáo?
 Ò ð³ ñ ò à í
 Óá'p áñ³ð ñèóá, óá'p óñ³ð ñèóæááíé,
 à ñèæáðá, òí é éííáé íáðáá'p.
 Ð³ é à ð ä í
 Í³, òè ííáéíáí ááèòè Òáíáíðí.
 — 128 —
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ñáèðáðàðý? Ñèèääíá òá ð³÷, ñèíüéíðè.
 ßè ý á³çíááñý, á³í áæá íá àèðíáèòù
 áíí÷³ ³ç áííó, íááíá, áíý÷èñù
 ííñèáíö³á áàðèð. Àèá é òòò ° àèð³á:
 íáíá áí íüíáí éèèèàèè íá ñèóæáo.
 Îðí÷á ý çàíðíðáííý íðèéíó
³ òàè æá ùèðí óñèóáo, ùí á³í
 íáíí; íí÷³ á áíç³ ííí÷éíá,
 à ý èèðóñù ááç æíáíèð í³áíçð³íü.
 Íó, ýè çááóíáíí?
 Ô á ä á ð³ é í
 Ó áñüííó í³ñò³
 íááðýä ÷è çíáèääí áðóáííá òàéíáí,
 ùíá ñíðááèá òàè òí³éí òð ðíáíòó.
 Ñòáááè òóàè íá ñèóæáo, óèèääè
 éíáí íá ñííè³é ³ áí íáñ íðèèáè.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Îáí³ ííðð³áíí çàðàç ñòí áñèóáí.
 Ð³ é à ð ä í
 Òèí ÷áñíí íà°ø í'ýòááñýò; ýè ý
 òááá ííáá÷ó á áíí³ ó áðàðèí³,
 òí ààí òíá³ íá ñòí, à é³èüèáñíò.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Îáí³, ñèíüéíðá, çàéáíáí íá òðááà.
 Òà ííèè ùí íðíüàéòá, ýñíá íáíñòáí,
 íáíá ÷áèàðòù áðóç³ — Íóðíèíí,
 Ð³çóí, Ðóèàðèé ³ ×íðòíííèíð;
 ùíá íá ííáóíàèè ÷íáíñü èèðíáí.
 Ð³ é à ð ä í
² íðáááá. Áóäü çáíðíá.

Ô ä ä ä ð³ è í
ßèà óää÷à!
Ð³ è à ð ä í
Äääæéòâ, Ôâîâîðî äæâ íää³æ÷èè.
Ô ä ä ä ð³ è í
À ääðíèé áóâ³ç á³ñà, äðàæèé ñèí!
Ôääâð³èí, Ð³èàðâî é ×âè³í æèðlàÿòü.
Ò ð³ ñ ò à í
Îîæèíâî íâíà ÿ îîîâðâèèè.
Îðîùàéòâ, äðóç³, îðîùàââé, æèíí!
Î³âó âîâîîó, çâ³añè äàèâ÷âíüèí.
Òà ÷è íâ ä³í îðî ñðæè ÷âàèà°?
ßÄÀ ×ÂÔÂÐÔÀ

Ò ä í ä í ð í, Ò ð³ ñ ò à í.
Ò ð³ ñ ò à í
Êóæè òâ æè, ñèíüéíðâ?
Ò ä í ä í ð í
Ñâî íâ çíàð...
Òàèâ ç³ îîîð ä³°òüñÿ, Òð³ñòâíâ,
ùî äñðæè, ñâ³òîî íóâÿ÷è, òîâæó;
çà òîâðàèè äâñü ñîîâ îñ³ÿíâ,
÷è ÿ æ éíâî îðîî³íÿ ñîîâ³æó?
Ûâ â÷îâ íââ ÿ èañéó ó Ä³âèè,
à íèí³ çóñòð³÷àð, îîâ ÷óæó.
Î³ èðèð³èè íâíà° äæâ íââ³ç...
Íó ùî æ, íâðâé îâð÷âèèà çèîðââ³°.

— 130 —

Ò ð³ ñ ò à í
Ôîâ³òü îâðó³é âîâîîó, íâ âîæèòüñÿ,
ùíâ íâñ òóò äà÷èèè óââîð.

Ò ä í ä í ð í
×îîó?
Ò ð³ ñ ò à í
ß çàðâç ââî îæèðè òà°ííèèð:
èîîñü îòð³âíâ äàèà ñîâðòü.
Ò ä í ä í ð í
Êîîó?
Îââ æèâèèè!
Ò ð³ ñ ò à í
Çîâñ³í íâ æèâèèè;
ÿ äà÷ó òóò îíè³èèó îðÿíó.
Äðâð³ îâðè³ç îââ íâíâ çóñòð³èè
³ äæèè äâñ óæâ î³ââîîðèèè.
Ò ä í ä í ð í
Âîèè, íâíâ?

Ò ð³ ñ ò à í
Òâ, îââîî, âîââââèèü
îî èÿíâðð, ùî çî íâ ñâ³èèü øèðâ,
³ îò íâ íâíâ, äà÷èè, íâîæèèü,
ââââð÷è, ùî ç íâíâ äóðîâóâ,
æ ñòî äóâèí³â äàèè íâ³èèèèü;
ÿ äæâ ä³ñòââ çââââðîè çà ââø òðóí.
ß çî ñèâçââ, ùî éâó âî ââñ ñèóæèèè,
ùíâ ââñ ââçíâ÷íî øîââîð îðîèèèè.

Āñā ñēēāēīñū yēīāēēōāūā, òāē īā çāóāē
óīāāīāīī y āāñ īāīōīīp.

— 131 —

Ò ā ī ä ī ð ī

Íāā³ūī oā? Æēōōý īāī³ īā ēpāā,

āīāīē³ āæā īīā³ēūīīāī āīāīp!

ß ōī÷ó āīāōōē.

Ò ð³ ñ ò à í

Îò³ūā ōāōóāā!

Ò ā ī ä ī ð ī

ß áóáó ōāā ñīāōōāēūīīīó āāīīp...

ßēāē īā ñōāī, ūī ā³ēēōū īāñ ñō³īīp,

Ā³āīā á īāōōæēēāñý ç³ īīīp,

à òāē āīā çà ÷āñōū ñāīp āīçōūñý

³ ó ñīā³ āāēāā° īī÷óōōý.

Ò ð³ ñ ò à í

À īīīīāōē āāī ç īāp īāōōæēōūñý?

Ò ā ī ä ī ð ī

Òīā³ ý áóā āē āäý÷īēē āñā æēōōý.

Òā yē?

Ò ð³ ñ ò à í

Ā³āēōēōūñý īīæā òā°īīēōý,

ūī āē — āāēūīīæ³ çāóāēāīā æēōý.

Ēīēē òāēīāī āāōūēā āāī çīāēāó ý,

āōāōēīý, āóīāp, īā īīøēīāó°.

Ò ā ī ä ī ð ī

Āāæāæ ūī òāē!

Ò ð³ ñ ò à í

Ñōāōēē āōāō Ēpāīā³ēī

ōīīó āæā āāāāōýōū ðīē³ā yē īīñēāā

īā īāēūōó ñēīā, āāøīāī òāçēā,

ūī īāāīæāī āīāīāēāñý īāā³ñōōó.

— 132 —

Īīīāāñý ā³ī āī īāāō³ā ó īāāīēp

³ ç ōīāī ÷āñō āāçā³ñōē īōīīāā.

Òāē īò, ōāē āōāō — āāø āāōūēī, íó, à āē

ēīāī ñēīīē. ß ñīōāāó öp āēāōōóp.

Ò ā ī ä ī ð ī

Āēýāē, Òð³ñōāīā, ñīōāāā ōā ñāōēīçīā —

æēōōýī³ ÷āñōp īīīēāōēōēñū īīæīā.

Āēōīāýōū.

ßĀĀ Ī'ßÒĀ

Çāē ó āōāōēīēīīīó īāēāō³.

Ò ā ī ä ī ð ī, Ò ð³ ñ ò à í.

Ò ð³ ñ ò à í

Îò īē³ āīā. Āīæā āāī ūāñōē!

ßē īē ōā ā³ēī āīīōāōē īīōōāōēī,

óæā ñūīāīāī³ çōīāēōāñū āē āōāōīī.

(Āēōīāēōū).

ßĀĀ ØĪÑÒĀ

Ò ā ī ä ī ð ī ñāī.

Ò ā ī ä ī ð ī

Í³, ūīā īāīā īā āāēēā ēpōā íóēā,

īīāāīñý āāñū āī āāēūī³ō āāōāā³ā...

Ēpáíā íā çíà° çē³øēō āīōīā³ā,
ýē çàáóòòý, ýē ā³āāēü³ ōīçēóēā.
Ç í÷āé³ çíēēíā ēpáíù³ā ñīííóēā —
³ æāō, æēāēñü, ó ñāōō³ íāōāòē³ā...
īāíā ōīçēóēā í³ñēý òēō æāē³ā
äóøāāííāī ñīīēīp çàīīōóēā.
Òàì æāā íāíā óò³ōà çàáóòòý,
ýēī; āñýēēē íðēñòðāñíī æāā°,
ōòī, ýē³ ý, ā³ā ēpáíù³ā ñòðāæā°.
īīēēíó æ òóò óñā áāç āīōīòòý;
ñōíāāæøēñý ā ÷óæ³í äāēāē³í ēðā;,
ēpáíā ñāīp³ íóēó īīōīāð.
ßÄÄ NÜîîÄ

Ä³ à í à, Ò ā î ä î ð î.
Ä³ à í à

ßē ñý íà°ø, Òāīāīōī?
Äæā īīēāāøāēī òíā³?
Ò ā î ä î ð î
ß ēīōðñý ā æóðá³
³ ōīçāāæóñý íā ñēīōī.
Íā ēýēðñü ý íāāóāē;
īðēçíàðñý, íāāíāēē:
īōī íāóæāíý äóíēē
Çāāāðòü üā á³ēüøā òóāē.
Î áēāāīñēíāāí³ áíē³,
ùī áāēüçàì ó äóøó ēēpòü!
Íā ñòðāøíā³ ñíāðò³ ēpòü
ó òāē³é çāēāñí³é āíē³.
Èèø īāííāī íāí³ æāēü:
ìóóó ý ā äāēāē³ äāē³
ā³ā íàòōíāííēō³ íā÷āē³
çāāāçòē īīp íā÷āēü.
Ä³ à í à

Ìñēø ;ðāòē? ×īìó öā?
Ò ā î ä î ð î
Äāēòē òòýòü íāíā.

Ä³ à í à
² āā'pòü.
Ò ā î ä î ð î
Ēíāē ñíāðòí³; ēópòü
ò³, ùī çàçäðýòü īīçé ìóö³.
ßē āīçāíēēòā íāí³,
ý ā ²ñíāí³p īīçáo.
Ä³ à í à

² íēíāòüñý āñā áāç ñē³áo...
Öā ōīçóííí óāā³éí³.
Ó äāēāēīíó ēðàp
òē ñāīp ōīçíà°ø òóāó,
ý çōīīp ñēüīçēíēó-äðóāó,
Çàòā ÷āñò³ íā äðīīp.
Äðāò ðāāíó°, í÷āāēāíí,
āæā īðī āñā ä³çíāāñý ā³í...
²ç óñ³ō īòēō īðē÷ēí
íāì ōīçñòàòēñü íāíāð³āíí,

—äü. Ø³ñòù òèñý÷ çîëîèè
òè ä³ñòàíáø íà äîðîáó.
Ò á î ä î ð î
Ûíá çàáóèè àè òðèâîáó,
çáó. Ìàààð äî í³ã.
Ä³ à í à
Íó-áí, äîä³... Áí é îáí³
òâæ íà èââè. Éâè âæâ.
Ò á î ä î ð î
(íàá³è)

Äö!
Ä íâ; ñèüîçè óâ î÷àö...

— 135 —

Ä³ à í à
Ï³ääø òè èîèè ÷è í³?
Ò á î ä î ð î
ß âæâ éâó.
Ä³ à í à
²âè... Çâæâè!
Ñèóðâè...
Ò á î ä î ð î
Ûî âàì?
Ä³ à í à
Í³, í³÷îâî;
éâè.

Ò á î ä î ð î
²âó âæâ.
Ä³ à í à
(íàá³è)
Î òðèâîáî...
×è èîðâîíý òâè çââæâè
ìó÷èòü ñâððâ íàøâ?
(Äâîèñ).
Íó,
òè âæâ éââø?
Ò á î ä î ð î
²âó, Ñèüèèðî.
(Äèðîèèòü).

— 136 —

Ä³ à í à
ß îèèðâîáî ñóâîðî.
×âñòü... Èèýíó òâââ, èèýíó,
âèâââè èðâñòèà òèâðîáî!
Äñâ íâòâñòý ÷âðâç òâââ,
÷âñòü! À îîæâ, òâè³ òðâââ,
îîæâ, é ñîðâââ³ íâñ îâ ñèââðîèè
ò³èèèè òè³ áâðâæâø?
Ò á î ä î ð î ââðòà°.
Ò á î ä î ð î
×è ñüîâîáî³ çòàòü ìàð,
÷è èîèè?
Ä³ à í à
Äö, ý íâ çíàð...
Äèâ òè íâ çíà°ø òâæ,

ùi iái³ ó ö³é æóðá³
 òÿæêi é æëÿíóòè ià òááá.
 Ò á i ä i ð i
 ïái³, ÿ iðèèøîâ iî ñááá;
 ÿ æ iðè ààñ, íá iðè ñíá³.
 ßê áâç ñááá ÿ iî¿áo?
 ïíááðí³òù iái³ iáíá!
 Ä³ à í à
 Äíá³ âæá... Õá ùîñü ñòðàøíá!
 íá àèìèðóé, íá àèâ³áóé,
 íá ááðíó,³ íá áèàáàé!
 Ä ñáðö³, ùi ñèèìà° èðíâ'p,
 ÷âñòù çíàáà°òüñÿ ç èpáíâ'p –
 áíðíòúá³ íá çààâæàé!
 ¿äü! ï³áâèááí³ iî÷óòòÿì,
 iè íá çíàðèìâì ñîìèîp:
 òè èèèèñÿ òóò ç³ iîîp,
 ÿ ç òíáîp áóáó òàì.
 Ò á i ä i ð i
 ß âæá éäó, áâèüîìæíà iái³.
 Á'p ÷ìèì.
 (Äèðíàèòù).
 ßÄÄ ÄÎÑÜÌÄ
 Ä³ à í à ñàìà.
 Ä³ à í à
 ïðíèèÿòòÿ ¿é,
 ò³é áâèüîìæíî³ iî¿é,
 ùi ááèàà iî° èìòáííÿ!
 Äá ò³ ï÷³, ùi ñ³ÿèè
 íà÷â çíð³ ñáðáá íî÷³?
 Ä³í iî¿òáá... ïèà÷òá, ï÷³;
 áà÷èèè, ùi èóíóáàèè.
 Õðááá æ, ï÷³, ààì áóèì
 íá íáð³áîp çààèæèÿòèñü?
 Äè íá çíàèè, ç èèì èìòàòèñü,
 ³ ñíá³, é iái³ íá çèì...
 Õîæ ï³çíàèòá, ÿè íá çíàèè,
 àè òáíáð æàè³ æ³íî÷³:
 áí³³ iî÷³ ièà÷òá, ï÷³;
 áà÷èèè, ùi èóíóáàèè.
 ïîæá, ñèàæáòá, ùi ñííòá
 ñá³òèòù òàèìæ íá áîèìòì,
 ùi éíáì iðíí³ííÿ çèìòì
 íá áðóáíèòüñÿ â iîìèìíö³?
 Äèððááááííÿ òá íáááàèá,
 ÿ³ ñèóðàòè íá òî÷ó...
 – 138 –
 Õî÷ íá òî÷ó – ïèà÷òá, ï÷³;
 áà÷èèè, ùi èóíóáàèè.
 ßÄÄ ÄÄÄ'ßÒÄ
 Ì à ð ÷ á è è à, Ä³ à í à.
 Ì à ð ÷ á è è à
 ßèùì ñèóæáà áíááîð³÷íà,
 ùèðà é á³ðíà, íáèóèáá,

íà á³äiëàòó ìà° iðààî,-
 áóáó äÿëóààòù ààì á³÷íî,
 êîëë âè, ñèíüéíðî ìèëà,
 òà á³äíóñòèòà ñéóæíèöð,
 ùî, ðíáèâøè, ÿè äíäèòüñÿ,
 ìèíî³òù ààñ iðîäí³äèèà.
 Ä³ à í à
 Ä³äíóñòèòù, êíäî? Êóäè?
 ß òááá íá ðîçóí³ð.
 Ì à ð ÷ á è è à
 ß ààì äñá, ÿè °, á³äèðèð.
 Ûíá ìîçáóòèñÿ á³äè,
 Òäíäíðî ì³é ñüíäíäí³
 á³ä'¿ææà° äí ìààð³äà;
 òäé³ç ìèì³ ÿ ìî¿äó.
 Ä³ à í à
 Òè³ç ìèì? Ä á³í æá çäíäíèé?
 Ì à ð ÷ á è è à
 ßè äè ÿ ó ààñ iðîñèèà,
 ùíá íá ìàèà éíäî çäíäè?
 Íá ìààæèèàñü äè çðíäó!
 — 139 —

Ä³ à í à
 Ûî,³ç ìèì òè äíäíðèèà?
 Ì à ð ÷ á è è à
 Ñàì ìäíá á³í ìîðîäà.
 Ä³ à í à
 (íäá³è)
 Òá çóòáäèñüòàî ìááóàèè!
 Ì à ð ÷ á è è à
 Äñá ìè ç ìèì íáí³ðèóáèè
 àæ äí ìäèäð³áí³øèñ ñîðàà,
 ÿè óääíð ìà èíðáäè³
 ìàì çðó÷í³øá äèàøóóàòèñü.
 Ä³ à í à
 (íäá³è)
 Ìóñèòù äííð òóò ñðíäàòèñü —
 ñîðààè äæá çàíääòî çè³!
 Òà èðáíá çóí³° ñèíðî
 á³ääñòè³ òäé óääð,
 ³ ç äóø³ ñíäää òÿääð...
 Ì à ð ÷ á è è à
 Äè äîçäíèèòà, ñèíüéíðî?
 Ä³ à í à
 Í³, ìäð÷äèè, çíäé, ääç òááá
 æèè ìðíñòî ìá ìäèà á ÿ...
 Òà³ ÿè òè èèíäø Òääéí?
 Ä³í æá ìèèèòüñÿ ìà òááá.
 Äàì, ÿ ää÷ó, ñàìä äíðó
 óá³èè ä çä'ÿçîè ìäðóæí³é.
 — 140 —
 Ì à ð ÷ á è è à
 Ìäí³ Òääéí ìñðóæíèé,
 ÿ èíðàð Òäíäíðî!

Ä³ à í à
 (íàá³ê)
 Äî ýêëõ ñòðàøíëõ äóîîê
 òã êîðàííý íàñ äîäîäëèù!
 (Ääîêîñ).
 Òàáéí á³ëüø òíá³ ì³äðîäëèù.
 Ì à ð ÷ á ë ë à
 Ìäí³...
 Ä³ à í à
 Äîä³ áàèà÷îê!
 (Äèðîäëèù).
 БÄÄ ÄÄÑБÖÄ
 Ì à ð ÷ á ë ë à ñàìà.
 Ì à ð ÷ á ë ë à
 Ûî ìîää ää³ýòè ìî° êîðàííý
 ìðîè ò³; òèðàííüêî; ñàääîë³?
 Êîðèòèññ ñèè³ ìóó ìèìäîë³,
 äàðäîì³ äñ³ ìðð÷àííý é ñîäðà÷àííý.
 Ñîä³ääîëèè ðîçä³ýèèññ çàðàííý
 ä³ä ìäèðð äîðîêî; ìääîë³...
 Êðàíä ìý – òäíä³ðèèè òä³ò èðàñîë³,
 ìääîä³ðîì ìðèèèèè ä ÷àñ ñà³ðàííý.

– 141 –

Äò³ðàèè ñàððä é äóó í³æí³ êä³òè,
 ùî ñèèà çèà ìîäèèè ä æàèíäó;
 êðàíä ðîçàèèèññ ìä ÷óó æääîäó.
 Ûî ìîää òäîð äóó ìæàèèè,
 èîèè ìäì° ìèíä ìî òä³ò³íð,
 èîèè êîðàíä ìð³ý ñòàèà ò³íð?
 (Äèðîäëèù).
 БÄÄ ÌÄÊÍÄÄБÖÄ
 Ñà³òèèè ä äîì³ äðàðà Êðàíä³è.
 Ä ð à ò Ê þ ä î ä³ è î, Ê à ì³ è ë î.
 Ê à ì³ è ë î
 Ûîä äàð ð³ä ìä ìäðä³äñý –
 ðàäè ìîì; ìäì°.
 Ê þ ä î ä³ è î
 Ñòàð³ñòü äðæà ìäýää°...
 Ûä á ý, ìîää, é ìæàèèññý,
 òà ýèè æ äîì çíàððý,
 ùî ìäìäîä äóäòòü ä³òè;
 ñòðàøîì, ì³ä ìðääè ä³òè,
 ìäðæèèèññ äàç ìòòòý.
 ×îèä³è ìäì ääää,
 à äèðîäëèù çîäñ³ ìîä;
 ùîä ìä ñòàè ÷àñì ì³ððä...
 Ìè ñòàðîì æ ìèèää –
 ýè ìä èèä³ äóèèè ìèðò,
 ùî³ ç ìîìä ñîèè òýäîä;
 èèä ìäàñîèè ñîðîä, ÷àðîä,
 ìèðò ìèà³òòññ äñä äóæ÷.
 Í³, ìæèèì ðð ðîçîìäó,
 äî äîä³ çîìä ìäì³
 ìääääèè äääî³ äî³,

ðîç'ÿòðèèà ðàíó çíîá.
 Āā æèòÿ îí° êíðàíā,
 ì³é ñèíî÷íê Òāíāíðî?
 Āāāāöÿòü ë³ò éíāî ŷ ç îíðÿ
 æèæÿäàþ...
 ßĀĀ ĀĀĀíĀĀÖßÒĀ
 Ĭ à æ, çāíāîî Ò ð³ ñ ò à í³ Ô ó ð³ î; ò³, ùî é áóèè.
 Ĭ à æ
 Āî āāñ, íāíā,
 ç Āðāö³; ŷèèèñü éóíāöü.
 Ē þ ä î ā³ ê î
 Óíónòè éíāî.
 Ĭæ æèðíæèöü; çà ŷèóñü ðæèþ ç'ÿæÿþòüñÿ Ò ð³ ñ ò à í³
 Ô ó ð³ î ā āðāöüêíî íāðāāāÿç³.
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ĭðè āðíā³
 ìèðó é ùāñòÿ ö³é āîñîíā³
 ŷ áāæàþ. Òæ é òāíðāöü
 íèñîíðèā āàî òā, ÷íāî
 æè æāāā°òā íæéá³ëüøā.
 Ē þ ä î ā³ ê î
 Āÿèóp. Ñèæ³öü, ā³æè³ëü æā
 îðèáóèè æè³ ÷íāî?
 Ò ð³ ñ ò à í
 ß îðè;ðāā³ç Ñòāíáóèā,
 ííáóāāā óæā íā Ē³îð³
 ³ ā Āāíāö³; āāçó ŷ
 éèèèèè é øíāèè íāðñèāñüè³.
 Òā íā ò³ëüèè æÿ òîðā³æè³
 — 143 —
 ó Íāāîíèü ŷ îðè;ðāā —
 ìàþ ùā é ðíæèíî ñîðāāó.
 Íó³ āāðíā æ āāøā ì³ñòî!
 Ĭèèè òàî îî; î³āðó÷í³
 āñ³ îíîðíāàþòü òèāíèèè,
 ŷ ðíāæó ñíā³ é èþáópñü
 íā òāé āíðíā āíðāî-ìèøíèè,
 ùî íā íā° ā ñā³ò³ ð³āí³.
 Ē þ ä î ā³ ê î
 Ĭðāāāā, îðā÷óāíāā ì³ñòî
 íāø Íāāîíèü?
 Ò ð³ ñ ò à í
 Ĭðāāāā. Ĭò ùî,
 íāíā: āāöüêî ì³é îíè³éíèè
 áóā ó Āðāö³; éóíōāî
 ³, èèāíü, íæéá³ëüøā çèñèó
 íāā ā³í³ç ðāāîîîðā³æè³.
 Ðàç ā Āñòāèè³ÿö íā ðèíèó
 ā³í éóíèā íæíāî òèíîÿ;
 òèíîāöü òíè òæèè āðíæèèèè
 áóā³ āîæèè,— íó, çāāāāèñü,
 íāçāííā ŷèāñü ñòāîð³íîÿ.
 Ā³í îðèāāāā éíāî ó òóðè³ā,
 ùî áóèè éíāî ñòíèèè

ðàçîì ç ³íøèìè ðàààìè
 íà ààèãð³ äãñü ìàèüò³éñüè³é,
 â Êãðàèí³ç, çàà°òüñý.
 È þ ä î â ³ è î
 Áíæã! ×ó°ø òè, Êàì³èèì?
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Áàòüèì òèìì÷èèà àììáìáàà
 ³ â ñâìþ óçýà ðìàèíó,
 ùìá ç³ ìììþ ³ ñãñòðìþ
 ð³ñ ýè ð³áìèé.
 È þ ä î â ³ è î
 ×ìèìâ³÷ã!
 Ììñòðèààé... îð, ñãððã á'°òüñý.
 Áíæã ìðààèé!
 Ò ð ³ ñ ò à í
 (ìáá³è)
 Êèþ° ðèáèà!
 È þ ä î â ³ è î
 Òè ñèàæè, ýè çààèè òèììöý?
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Òãììðì.
 È þ ä î â ³ è î
 Áíæã ìèèèé!
 Ñãððã ÷óèì, ùì òì â³í!
 Ñèüìçè ñòðèìàòè ìãñèèà...
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Òàè ³ ð³ñ òìé èþáèé òèìì÷èè,
 ý æ èàæó, ó ìãñ â ðìàèí³;
 Ç ìèì óéóì³ àèðìñòàèà
 ³ ñãñòðà Ò³è³ìèè³ý,
 ³, ýè ÷ãñòì òã áóàà°,
 ä³òè çìàèèó ìèþáèèèñü.
 Èè ìèìóèì çì ø³ñòìààöýòü
 (ààòüèì ñàìà áóà â ìã'ççã³),
 òà èþáìà ä³éøèà àì ñèóðèó:
 ãñ³ ììì³òèèè – ñãñòðè÷èà
 ñòàèà ñìãðããó àìðãààòà.
 Òãììðì, áìý÷èñý
 – 145 –
 ììèàðãììý, àò³è ³ç àììó
 ³ èèøèà Ò³è³ìèè³þ.
 Áàòüèì ì³é, Êàò³áìððàòìñ,
 ìãìøã àììüèìþ æòðèãñý,
 á³èüø çà òèììòàì ììáèàãñý
 ³ ìììãð ³ç àìðý, á³áìèé.
 Èè ñãñòðà àðìàèèà ñèìà,
 ìè àèòèìó ìððãñòèèè
 (â³ðà, áà÷òã, â ìãñ òà ñàìà,
 ò³èüèè òãðèàà ì³áè ³ìà)
 ³ ìãçààèè Òãì³ñòìèèì;
 ìèì³ òã àèòý àðìàèèãã
 ³ç ñãñòðìþ ìðìáóããã
 ó ì³ñòã÷èó Êñãììã³ç.
 Êìèè çòãã ý ñþàè,

ý ç ñíáíþ âçÿâ, ì³æ³íøèì,
 Òâíâíðíâ³ ìðèèíàðè,
 ñìèñàì³ ðâðâèüíí é ìèèüíí.
 ß òíâæó, ìèðàþ âñþàè,
 àæ íâíà ñòàðà ãðâèèÿ,
 ùí â ìîçì çàççä³ ñéóæèòü,
 ðàìòìì èàæâ: "À ììæèèâí,
 Òâíâíðí âàø — òâ ñèí
 ìàíà ãðàðà Èþâíâ³èí?"
 ßè çðââ³â ý ò³é âíâââð³!
 Ñòââ øéèàðè âàø áóâèíèè,
 òà ìâí³ âèàçàèè èþàè
 ììèèèâíâí â³ì ãðàðèí³
 ââ Áâèüðèíð. Çàéøíâ òóâè
 ð³ ìàðèíóâñü ìâðàçó...
 È þ ä î ä³ è î
 ìè³°
 âñÿ áóøà.
 Ò ð³ ñ ò à í
 ...íà Òâíâíðí.
 È þ ä î ä³ è î
 Òâíâíðí!
 Ò ð³ ñ ò à í
 Á³í òìò³â áóâ
 óòâèèè, àèâ íâ çì³â.
 Ñíâððó é ý âââââñÿ, çâ³ñíí,
 â³í çìóæì³â, çì³íèâñÿ òðìðè.
 Ñ³èè ìè, çââíâíðèèè;
 â³í ñìðìèèâñÿ ñíì÷àðèó,
 âñâ ìðìñèâ, ùíâ ý ó ì³ñò³
 íâ ðìçèàçóâââ ì³èìíó,
 ùí â³í áóâ èìèèñü ìââ³èüíèè,
 òâ ììâèí á èìíó ììèèíèèòü
 ð³ ììçâââèèè âíâ³ðè.
 ß é èàæó: "À ùí, ÿè òè .
 ââðíâð ñâ³é çàèìííèè èèòóè,
 ùí òíâ³ ìâèâæèòü çðíâó,—
 áóââð³ òíâ³ ñòèèèèèñü?"
 Òâíâíðí ììñì³ÿñÿ,
 ÿ æ âí ââñ ìòâ ìââ³âââñü,
 ùíâ ñèàçàðè òâ, ùí çíàþ,
 ð³ ÿè ñìðâââ³ ñâíâí ñèíâ
 âè âì³çíâ°òâ ó íüìíó —
 áóâüòâ, ìâíâ, ìèèíñèèâ³
 ð³ âí âíóèâ; òâè ñâñòðà
 ó Íââíèèü ç íèì ìðèçââ,
 íâ æèÿ òíâí, ùíâ ìðè ââñ
 Ç âàøèì ñèííì ìâððæèèèñü;
 ìðìñòì òâè ìàø Òâì³ñòìèè
 òì÷ ðàçìè ìíââ÷èòü ä³ââ.
 È þ ä î ä³ è î
 Àâè ìâí³ òâââ ìâíÿðè!
 Áñÿ áóøà ììÿ ðââ³°
 ð³ âíâíðèèè èìæèè ìâðâíì,

ùi äiãääèà öý iðäääèèà.
 Ñèíó, ñèíéó i³é êiðàíéé,
 çãóáèáíà iíý àèèèíí!
 Îñü êíèè òääå çíàèøíâ ý!
 Íó, Êàì³èèì, ùi ðíàèèè?
 Ìàáóòü, òðääà éèè äi íüíâi?
 Ê à i³ è è i
 Íó, à ýè æå? ßèíàéøâèäøå!
 Âè âíñèðãñíàòå äóøåþ
 â ñèííàèð íàèèèèð íá³éíàð!
 Ê þ ä i â ³ è i
 Áóáó ý ùàñèèèèè, äðóæå,
 ýè ³ òè ç³ iíþ i³ääø;
 à ýè òí÷åð â³äíí÷èèè,
 â íâíâ â äíi³ çàèèèèèñý —
 â³í óääñü òíâ³ äi ííñèóå.
 ß æ íâ ííæó á³èüø òãðí³èè...
 Ò ð ³ ñ ò à í
 ß ñðíâæó íí ä³àíàíðè,
 ùi èèèèà òàì, ó çàçã³,
 à òíâ³ ñþàè äãðíóñý.
 Ìãðèäííi³þ, òíâ³íí!
 Ô ó ð ³ i
 Øíâ³íðíðå, øàíâíàðå.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Øèèíâ³ðå øèððåðèèè!

— 148 —

Ô ó ð ³ i
 Øóãðåíóðå!
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Øíâ³íðíðå.
 Òð³ñòàí ³ Ôóð³í àèðíäýòü.
 Ê à i ³ è è i
 Íó ³ ííâà æ ó íèð àèâíà!
 Ê þ ä i â ³ è i
 Øâèäøå-âí òíâ³í, Êàì³èèì.
 Âèðíäýòü.
 ßÅÀ ØÐÈÍÅÄÖßÒÀ
 Áóèèöý.
 Ò ð ³ ñ ò à í âñãðåèí³ áóäèíéó, äääð³ ýèíâí çà÷èáí³;
 Ô ó ð ³ i çíàääíðó, á³èý äääðåé.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 (íðí÷èíý° äääð³)
 Ðóøèèè?
 Ô ó ð ³ i
 ×óððåþòü i³øèè,
³ èãðåèè íâ ä³æääèèñü!
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Ùi, ýè ñíðåää³ äðåðñüèè ñèííí
 àèýàèòñý Òâíâíðí?
 Ô ó ð ³ i
 Êíèè ñíðåää³ òàè, òí àèéää,
 ùi áðãðíý òâíý íðäääèèè.
 — 149 —

Ò ð ³ ñ ò à í
 Çàááðè íöâ èàðì³òòÿ,
 òðááà ñèèíóòù éíâí ç ñâáâ,
 ùíá íáíá â òàè³í íä³íí³
 òòí çíàéíìèé íâ ìíáà÷èâ.
 Ô ó ð ³ î
 Íó, äääâé.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 ßèà òí ñèèà —
 áàòüè³âñüèà ëpáíâ!
 Ô ó ð ³ î
 À äâ ìè
 çííâ çónòð³íâíñü?
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Â òàòèí³
 ò³é, í³ä áâðâñòìì, òè çíà°ø.
 Áóäü çäíðíâ!
 Ôóð³í àèðíàèòü.
 ßÂÂ ×ÍÒÈÍÍÄÄÖßÒÀ
 Ò ð ³ ñ ò à í ñàì.
 Ò ð ³ ñ ò à í
 ßèâ òí äèâí —
 ëpâñüèèè ðíçòì!
 (Âèðíàèòü íà âóèèèð).
 Áà÷, ó íâíâ
 ìèàù í³ääíðíóòèé áóâ çíèçó,
 ìíâ í³äðÿñíèè òíé ìíí³âñüèèé;
 òòò àè ääüí ìíí³ñòèèíñü
 — 150 —
 òàè, ùíá í³ä ÿ ìðè ììòðáá³
 çà ÿè³ñü âíðìòà èèíóòù
 òíé â³ðíâíñüèèè í³é òpðáâí
 ùâ³ äðâöüèó òó òèàìèáó.
 ßÂÂ Î'ßÒÍÄÄÖßÒÀ
 Ð³ è à ð ä í, Ô ä ä ä ð³ è í, Ò ð ³ ñ ò à í.
 Ô ä ä ä ð³ è í
 Ôâ æ ä³í³°, çââçÿòèé òíé òàððèç,
 ùí íâ³öÿâ çàð³çàòü Òâíâíðí.
 Ð³ è à ð ä í
 Îññüíâíâ! Âè æ èàçàèè, âàø äââ³ç —
 íâââââ é ÷âñòü. Òí ÿè æâ âàì íâ ñíðìì?
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Àèâ æ...
 Ô ä ä ä ð³ è í
 Íâ çâáóââéòâ, â³í ìàðè³ç,
 ÿ äðâð, à àè òòì?
 Ò ð ³ ñ ò à í
 Ñèóðâéòâ, ñèíüéíðè,
 ùí ÿ ñèàæó, à ììò³í âæâ àèí³òü.
 Íâí³ äââèññü íà ñèóæáó ìíñòóíèòü
 âí òíâí Òâíâíðí. Íâíðíâóâíí
 çâñíâ ó íâíâ â³í ó ñèóíèèé ÷âñ.
 ßèùí éíâí çàð³æó ÿ ìðèèpâíí,
 òí òâ èèøâ ñèííðííâòó° ââñ.

Óòò òðááà íáâðáæíîñ³, áí òðóäíí
áóää° äèääðíóðèñü³íøéé ðàç.
Òà ý óæå çíàéøíâ í³äð³ä äí æåððâè;
óæå, áääæàéòå, ààø ìðíðèâíèè íáððâèé.
— 151 —

Â³í òíàèòü-áéóàèòü ò³èèè äáíü ñóííèé,
à íà í³÷ çàíèèè°òüñý â ìíèî;
áóää° ÷àñíì í³áè ñàì íå ñå³é,
òóðáíðòò ìðèäí³÷áíèè òýæèò.
Íáíà èèø ìèòü, íàèí óààð íàðèèè —
³ ý éíâí íàä³èè çàñííèò.
Èèø àè íáíå, ìàííåå, íå íåäè³òü,
ý ñàì í³äñòåððæó òó ñèóðíó ìèòü.
Ô ä ä ä ð³ è í
Íó ùí æ, ìàðè³çå; ÷íèíå³è íàä³éíèè,
óæå ìðíáðååñü, ýè áà÷èòå, ó ä³í.
Éíâí óá'° ä³í.
Ð³ è à ð ä í
ß çà òå ñííèè³éíèè.
Âèèèèè íà í³ñ³.
Ô ä ä ä ð³ è í
Òèòòå áíáíð³í.
Ò ð³ ñ ò à í
Àèå æ íáí³ íà ä÷èíèè áíáðíå³éíèè
ííòð³áí³ äðíð³, ùå äåñýòè³å ñ³í
åñèóáí. Èíèè ìàðèíó ý éí³,
àòå÷ó çà ìèèó äóóó ä³ä ìåíí³.
Ð³ è à ð ä í
Òà çíàèèèòüñý. Â³çüí³òü òåé äàíàíåòü,
à ðåòòà — ýè óíðå°òå ä³èí.
Ò ð³ ñ ò à í
Àèý áèèèè ààèèè áíáèèíèè ñåðåèòü
ý ìàðæåò áèèííó äóóó é ò³èí...
Àèå íà öüííó áíå³ æåå, è³íåòü.
— 152 —

Ðíçñòåíüíñý, ùíå íåñ íå í³äèèè³èè
ç áàèèíå äðåññèèííí.
Ô ä ä ä ð³ è í
Çà òå òåèò.
Ò ð³ ñ ò à í
Ííðåèèèòå, ýè ä³èí ý çðíåò.
(Âèðíèèè).
Ô ä ä ä ð³ è í
Òå àèèèè æèè!
Ð³ è à ð ä í
Â³í ñíðååó ðíçóí³°.
Ô ä ä ä ð³ è í
Óá'° —³ èèèè.
Ð³ è à ð ä í
Ñèèðåòòò, ìíèèñü!
ßÀÀ Ø²ÑÒÍÀÄÒßÒÀ
× ä è³ í, Ô ä ä ä ð³ è í, Ð³ è à ð ä í.
× ä è³ í
Íåèè÷áíå, íå÷íèèè ìíå³ý!

Ô á ä å ð ³ è î
 Ûî ñòàëîñü, ×åëüéî? Íå á³æè, ñîëèèñü.
 — 153 —
 × á ë ³ î
 Õå ñòàëîñü, ùî ïðîíàèè ààø³ ìð³¿...
 Îí ëðàè, áà÷òå, çå³äóñ³ëü ñòýàèèñü
 äî äîî óîäî äðàòà Ëðåíå³.
 Ð ³ è à ð ä î
 Ûî, ä³î ïîäð?
 × á ë ³ î
 Õà í³, íà ñòèè³ ä³éó
 Çàäóáåäîäî ñèà ä³î çèéèä,
 ³ äñ³ ñîøòó ñòàðîäî ìèè³òàòè.
 Ð ³ è à ð ä î
 Íåäè ñèå³! Æ ùî æ è è òàè ìèèä,
 ùî ì è íåäää àà ìà³ æèèèèèèè?
 × á ë ³ î
 Õà äè æ èèè, äîñîäü äàñ ìèèèèè,
 3 Æ³äîð äääèè èðå óçýèè?
 Õåíä ¿, äèèèèèè, ñèèèèèè —
 ñèè äðàòà Ëðåíå³.
 Ô á ä å ð ³ è î
 Æðîî äääð!
 Ð ³ è à ð ä î
 Õòî? Õåíäîð — äðàòíüèèè ñèè? Õà ýè æå
 ìðî äå ä³çèèèñü?
 × á ë ³ î
 Ñòàää äè ñèèèèè;
 èè èè ðèèèèèèè, èè ³èèèè...
 Ô á ä å ð ³ è î
 Ìðîèèè èèèèè, ìð³ ÷àð³è!
 Ð ³ è à ð ä î
 Ìðîèèè äè!
 Ô á ä å ð ³ è î
 ²äó óèè.
 × á ë ³ î
 Æèèè!
 Ô á ä å ð ³ è î
 Æðèèèè ÷àð èè'ð ý äî äèà.
 Ð ³ è à ð ä î
 ² ý ì³äó çà äèè, Õääð³è.
 × á ë ³ î
 Ìèèèèè — ñèè äðàòà Ëðåíå³!
 Æèèèè.
 ÑÀÀ Ñ²ÍÍÀÀÖÖÀÀ
 Çèè äèèèèèèèèèèè.
 Õ á î ä î î, äèèèèèèèèèèèè; Ì à ð ÷ ä è è à.
 Ì à ð ÷ ä è è à
 Õè äè ¿äð?
 Õ á î ä î î
 Õè, ìðè.
 ×äðç äää èä ä èèèèè;
 ³ç ìð³èèè çèèèèè
 íà. äèèèèèè äî äèèèè.

— 155 —

Ì à ð ÷ à è è à
Êèiù! Öý âèääèèà ñòàðà
ïðèèðèèà ïíàó ïìàíó.
Òè èíðàà èèøà Ä³àíó,
à ìáíà òè íà èpáèè,
ìò³ ìà°ø. Çàðíáèè
Çà èíðàííý àíáðó øàíó.
Ò à ì ä ì ð ì
ß, Ä³àíó?
Ì à ð ÷ à è è à
Òè çàãðóç
ó áíèìò³ ááçíàä³ç,
ðíçãóáèèøè àíðä³ ìð³ç...
Îð, çóðààèèèè áíýãóç!
Áíýãóç, áí ìà ñîpç
òè ãðàðè¹³ ìà ñòèèèèà,
³ çóðààèèèè, áí ìíñí³à
àèñíèì ñýáíóòù áàæàííýì...
Ì³æ èíðàííýì³ ìèøàííýì
àíðè çáíàýòùñý ñí³ã³ã.
À ìáíà òò³øèòù ìíñòà;
õì÷ òààà ý³ èpáèp,
òà çàáóáó,— ìà ñòàðíèp
ì³ á³à èíáí á³ðíèìñòàà.
Äí³ ìèíóèíáí çíàèìñòàà
ìðèääàà°ø òè èíèèñù,
áóáàø èèèèàòè: "Äàðíèñù!",
áóáàø èàýòèñù, òà ì³çíí,
ýè ìíàèèèèñý, ùì ð³çíí
ìàø³ ñòàæèè ðíç³éèèñù.
Ò à ì ä ì ð ì
Öp ìðíííàèèèè òèðààó,
àèèääø òè çà Òàáèì çàì³æ?
Ì à ð ÷ à è è à
Îò³ àèèáó! Íà ñèùíçàìè æ
á³äííà³äù áàààòù ìà çðàáó.
ßÄÄ Ä²Ñ²ÍÄÄÖßÒÄ
Ô à á³ ì; ò³, ùì é áóèè.
Ô à á³ ì
Äàé ì÷àì ñáíçì á³ãðàáó
³ ñèùíçàì ìà ìòóðàé!
Íààèàèýèñù, ìàð÷àèèì, çíàé:
àà÷èè ìèèíáí àíñòàíí°.
Ò à ì ä ì ð ì
Íà ðàáíóé õì÷ ìà ìðíìàííý
çáó ý á ààèèèèè èðàé.
Ô à á³ ì
Ñíðààä³ çäàø?
Ò à ì ä ì ð ì
Òà çé-áíáó!
Ô à á³ ì
Òóò áí òàáà éàà ñèíüéíðà.
ßÄÄ ÄÄÄ'ßÒÍÄÄÖßÒÄ

Ä³àíà, Ä î õ î ò ä ý, Ä í à õ ä à; ò³, ùî é áóèè.

Ä³ à í à

Äæå ç³áðääñý, Òáíäíðí?

— 157 —

Ò ä î ä î õ î

ß õîò³â áè íâ ïñòðíäè —

éðèèà ïî÷âíèòü äí í³ä.

Ä³ à í à

Äè, ä³â÷àòà, äñå óèèàèè?

Ä í à õ ä à

Çðíáéâíî, ýè äè èàçàèè.

Ô à á³ î

(òèõî ìàð÷âèè³)

Ñîðäää³ çää?

Î à ð ÷ ä è è à

Í³, íà ñî³ð.

Ä³ à í à

(òèõî äí Òáíäíðí)

Ñèóðäè...

Ò ä î ä î õ î

Ñèóðàð.

Ä³ à í à

Î ìèèèè,

ý èðáèð òääâ, èðáèð,

à òè çääø áâç æàèð.

Ò ä î ä î õ î

Äè ñàì³ òíäí òîò³èè.

Ä³ à í à

×añòü...

Ò ä î ä î õ î

Äè ìèà÷àòà?

Ä³ à í à

Í³, í³;

ùîñü çàíððíèèè ìèî.

Ò ä î ä î õ î

Íâ èðáíâ, áóää?

Ä³ à í à

²çáíèó

âèäíî èðàüâ, í³æ ìäí³.

ßè äíä³ ñîðäää³ òàì —

³ç ñèüîçîð âèèèè ìà°.

Ò ä î ä î õ î

ß, ñèíüéíðí, â³â'çææàð,

òà èèøàð äóðó ààì.

Ñàì ìîçäó ý, áâç íâç,

õîî çíà, ýè òàì áóäó æèòü?

Äíðä³é èðañîò³ ñèóæèòü

ìóóó â³ðíîð äóøàð.

ß çà äañ æèòüý â³ääàì,

èèø ñèàæ³òü!

Ä³ à í à

Î ääü â³â÷àð!

Ò ä î ä î õ î

ß, ñèíüéíðí, â³â'çææàð,

òà èèøàþ äóóó âàì.

Ä³ à í à

Î, òè iëà÷ãø?

— 159 —

Ò á î ä î õ î

Òà é iái³ æ

ùîñü çàîîðîèèî iêî.

Ä³ à í à

Íâ iâ÷àëü iîý æîðñòîëà?

Ò á î ä î õ î

Îîæâ áóðè. Âàì àèáí³ø.

Ä³ à í à

Òàì ý ääýê³ äð³áíèð³

iðèiàñèà òíá³ â áàóè³;

çíàéäãø ääüî³ â øèàòóè³ —

iîæâ, äãñü òíá³ çãîäèòüñý.

—ò íà ñîîîèí òè â³çüìè

³ çãäãäé èîèèñü, èîðàíèé:

"Òâ ààðóíîè â³â Ä³áíè,

ñèðîîèäíèé ¿¿ ñè³çüìè".

À í à õ ä à

(òèðîí, Äîðîðâ¿)

Îò á³àà! ² â³í îðîîàùèé,

³ âîíà.

Ä î õ î ò á ý

×óáíâ èîðàííý!

À í à õ ä à

Ðóèè òèñíóòü íà îðîîàííý...

Íó é áóðíèé! Èèøàãñý á èðàùâ.

Ä î õ î ò á ý

Â³í òî üî... Îò iái³ ñòðàì —

iîâ ñíáàèà òà íà ñ³í³.

— 160 —

À í à õ ä à

Äîðäü³ ó äñüîó àèíí³!

Ä î õ î ò á ý

Ñàì íâ äàì³ äàì íâ äàì.

ßÀÀ ÄÄÄÄÕÐÒÀ

Ë þ ä î á³ è î, Ê à î³ è è î; ò³, üî é áóèè.

Ë þ ä î á³ è î

Äðàòèíâ èþáà, òàé ääèèèà ðàâ³ñòü

iái³, ñòàðîîó, áóãâ àèðàäãäíýì

çà íãñîíâ³âáíèé îðáé â³çèò.

Ä³ à í à

Â ÷³î ñîðàãã, äðàòâ?

Ë þ ä î á³ è î

ßè? Èèø àè íáíà

òíãî íâ çíà°òâ, üî çíà° äãñü íáàíîü?

Äìèòü ðîç³éøèãñü îî ì³ñóó ííâèíà,

³ èãããã ý èð³çü òèñè èþááé îðíáðàãñý

âî äãñ îðâ, üíá ñèíà íá³éíýòü.

Ä³ à í à

ßèíãî ñèíà? ß íâ ðîçóí³þ.

Ë þ ä î á³ è î

Ō³áà òàèè ì³éîèè àè íà ÷óèè,
 ùì áààäöÿòù ðîè³â òîîó ÿ îîñèàà
 ñèíèà ñâîâî âî ðîäè÷³â íà ìàèüòó
 ³ ùì éíâî â îîèîî âçÿèè ì³ðàðè
 Äè³-Äàø³?
 Ä³ à í à
 Îðèäääóp, ìâí³
 îðî òâ ðîçîîâ³àèèè.
 È þ ä î â³ è î
 Äæ òâîâð,
 ì³ñèÿ ñò³èüèî îðèâîâ, ùì ìâðâæèâ â³í,
 ìâí³ ìâðâðò³ ñèíà îîââðîóè
 èàñèèââ ìââî.
 Ä³ à í à
 ß ðââ³þ ç âàèè,
 ì³é èþàèè äðàòâ.
 È þ ä î â³ è î
 Èîèè òàè, ñèíüèîðî,
 îðîó ìâí³ âçàì³ çà îîâèó
 â³ääàòè îîâî ñèíà; â³í-âî ñèóæèòù
 ó ââñ, ñâîâî ìâ â³ââ÷è ðîâó.
 øèââ, ùì ìàòâð³ âæâ ìâ çàñòâîâ...
 Ä³ à í à
 Äàø ñèí ó ìâîâ ñèóæèòù? Õòî æ òâ? Õââéí?
 È þ ä î â³ è î
 Í³, ìâí³, Õâîâîðî.
 Ä³ à í à
 Õâîâîðî?
 È þ ä î â³ è î
 Ä³í.
 Ä³ à í à
 Äîñîîâè! ßèè æâ ÷èîî...
 Îæèèâ... Õâîâîðî, òè ñèæè ìâ:
 òè ñîðââ³ äðàòâ ñèí?
 È þ ä î â³ è î
 Õâ â³³³ °?
 Õ â î ä î ð î
 Îîâîèèòâ, ñèíüèðâ...
 È þ ä î â³ è î
 Õè îî°
 àèöÿ, ì³é ñèí, îîÿ òè þîâ ìâð³ñòù!
 Õè îîââðîâñü îþ óò³øèòù ñòâð³ñòù...
 Îðî ùì óóò äîèàòè? Ä òâîç îâ³éìâ
 îîðó ñîèè³éîî.
 Ä³ à í à
 ×óâî!
 Ä í à ð ä à
 Î ñèíüèîðî!
 Äæüîîæèè ðîâî â³í, âàø Õâîâîðî!
 Õ â î ä î ð î
 ñèíüèðâ, ÿ çâîòâæèèè áâç ì³ðè...
 Õî ÿ âàø ñèí?
 È þ ä î â³ è î
 Èîèè á ìâ éíâ ÿ â³ðè,

òì àîñèòù ò³èüèè ãëýíóòè íà òááá –
³ ñóìí³àè çíèèàþòù. Òàèèè ñàìèé
ý â ìëìäîñ³ áóâ.

– 163 –

Ò â î ä î ð î

Ö³éóp íîæ

³ àañ áèääàþ...

Ë þ ä î â³ è î

Íâ èàèè í³÷îäî...

ß ç òääîù³â ñááâ íâ òýìèþ. Áîæâ!

ßéó îîñòääó, ýéó òàðñüéó äðîäó

ää³èèà òè ñîääèî³ìþ îîäî ðîäó!

Õîä³îì, ñèíó, â ìðääè³añüèèè ìàø ä³ì,

îæýüü ñâì; ìà°òîîñ³. Õîä³ì!

Ðîç÷èýòüñý îäðää òîäîþ áðàìè,

ñèääðòìèèè òâ³ì÷àí³ ääðààìè.

Ò â î ä î ð î

Ñèüéîðä, ý â ²ñîäî³þ çàèðàañý...

Ë þ ä î â³ è î

Â ²ñîäî³þ? ×óäîäî! Òòò äîäà añý,

â ìì;ð îä³éìàð!

Ä³ à í à

ß îðîó àañ, äðàðä,

ðàè Òäîäîðî òðîèè òòò îîäóää,

ìòýìèòüñý, â ìò³ì äæâ äî àañ

â îîä³ì îä³î³ ìðèèää, ùîä ñîèàðèèè

ñèîäî³é áîðä. Íâ òî÷ó ý, ùîä çâ³añè

àèðîäèä ä³ì ìðè ìàðîäî³ ò³èääèè.

Ë þ ä î â³ è î

Àè äîäðä èàæàðä; â îîä³áìè ñîðàääð

îîðð³ääî òàèè. ß òòò éîäî èèèþ,

òà àañ, ñèüéîðî äîðîäà, áèääàþ

ìäî³ éîäî äî ìì÷³ îîääðîðè –

ääç îüîäî ý îä çîìæó äæâ çàñîðè.

– 164 –

Ä³ à í à

Äàþ ààî ñèîäî.

Ë þ ä î â³ è î

Áóäü çäîðîä, ì³é ñèíó

Ò â î ä î ð î

Ö³éóp ààø³ îîæ.

Ë þ ä î â³ è î

Î Èàî³èè,

òäîäð³ äîäðèè ìîäîä!

Ê à ì³ è è î

Íó é èðàñóü

ààø Òäîäîðî!

Ë þ ä î â³ è î

Îäîäî äîþñü –

ùî ý³ç òääîù³â òîä ð³øñü.

Ëþäîä³è è Èàî³èè àèðîäýòù.

ßÀÀ ÄÀÀÄÖÓÜ ÎÄØÀ

Ä³ à í à, Ò â î ä î ð î, Ì à ð ÷ à è è à, Ä î ð î ò à ý,

À í à ð ä à òà Ò à á³ î.

Ä î õ î ò ä ý
 Èañéó, ìàíî÷éó, ýâ³òü ìàì...
 Ä í à õ ä à
 Ààéòâ, õóèè ìîõ³éó°ì.
 Ä î õ î ò ä ý
 Ìè àañ èpàèîî é øàíó°ì.
 — 165 —
 Ì à õ ÷ ä è è à
 Çíà°òâ, ìàíàì ìðèâ³òíèì
 èpàè â³ääàí³ äóøâp.
 Êðàùâ añ³õ ìàn ìáí³ì³òü!
 Ä³ à í à
 Äâòüòâ, âìâ³ âàì äóõ³òü.
 Íó... Ìàõ÷âèè, Äìõìòâ°!
 Èpàèè äðàðâ Ôâìâìðì,
 ààéòâ õóéó. ìàì ìáìì
 íèì³ ýñìì...
 Ò ä î ä î õ î
 Ûî ðàáìì
 ààøèì áóáó ý, ñèíüéìðì.
 Ä³ à í à
 Ñèóðàéòâ... Äñ³ âèéâ³òü çâ³añè,
 ìè òòò òâèèüéó äââìò ìíáóââì.
 Ì à õ ÷ ä è è à
 (òèõì âì Ôââ³ì)
 Íó?
 Ô à á³ î
 Õâ âñâ çàà°òüñý ÷óâìì.
 Ä î õ î ò ä ý
 (òèõì Äìâðâ³)
 Ûî òè ñèâæâø?
 Ä í à õ ä à
 Ìðèìâ³äö³
 ìðì ñíáàéó, ùì ìà ñ³ì³,
 âæâ è³íäöü.
 Ä î õ î ò ä ý
 ²ç'çñòü ñàìà?
 Ä í à õ ä à
 Ä öüììó ñóìì³áo ìàìà.
 Ä î õ î ò ä ý
 Èañèé øìàò ìðèìââ äðàðè³.
 Ìàõ÷âèèâ, Ôââ³ì, Äìõìòâý³ Äìâðââ âèõìäýòü.
 ÐÄÄ ÄÄÄÄÕÐÕ ÆÐÕÄÄ
 Ä³ à í à, Ò ä î ä î õ î.
 Ä³ à í à
 Àè ìâ çââòâ?
 Ò ä î ä î õ î
 Ð é ñàì
 ùâ ìâ çìâp.
 Ä³ à í à
 Íâââââp:
 "Ð, ñèíüéìðì, â³â'çææâp,
 òà èèøâp äóóó âàì".
 Ò ä î ä î õ î

Ñì³°òǎñý ç iǎðǎì³iè
 â iî¿é ǎiè³?
 Ä³ à í à
 Çì³iè æèǎí³.
 — 167 —
 Ò ǎ î ä î ð î
 ìè òǎiǎð³ç ǎàìè ð³ǎí³,
 ³ iǎǎiǎǎ ǎàì iǎ èièiè
 ì³ǎ³éiàòü iǎíǎ.
 Ä³ à í à
 Òà í³,
 ý èǎæó èèø — àè çì³ièèèñü.
 Ò ǎ î ä î ð î
 ² öüiǎi á ǎàì iǎ òìò³èiñü?
 Àè èpǎèèè ó iǎí³
 ièæ÷ó, áà÷èòüñý, ³nòìòó
 ³ òǎiǎð ǎàì æèü, iǎáóòü,
 Çǎǎððì³ñòü òó ñǎip çǎáóòü.
 Ä³ à í à
 Íǎ iîiǎiðǎèà é iǎ éiòó
 â ñǎðð³ iî°iò èpǎiǎ.
 ìè çǎ³i÷ǎ°iîñü ñüiǎiǎí³,
 ýèüi àè, çǎè÷ǎéiî, çǎiǎí³.
 Ò ǎ î ä î ð î
 Îð, iîiǎððè ý ǎiòîiǎ...
 Ùǎñòý, ñò³é!
 Ä³ à í à
 Î ièòü æǎǎǎiǎ!
 Ò ǎ î ä î ð î
 ß ì³ǎó ǎi iîǎi ǎiìó
 ÷ǎñòü iǎǎǎòü iòòp ñòàðîiìó,
 üi çiaèøiǎ iǎíǎ iǎǎǎiî
 ³ iðèçiaǎ çà ñǎiǎi ñèiǎ
 ì³ñèý òì¿ iǎèüòè é Èàòè.
 — 168 —
 Ä³ à í à
 Äi iîǎǎ÷ǎíý, ì³é ǎðàòǎ.
 Ò ǎ î ä î ð î
 Äi iîǎǎ÷ǎíý, ǎðàòèiǎ.
 Ä³ à í à
 Ñèóðǎé...
 Ò ǎ î ä î ð î
 Ùî?
 Ä³ à í à
 Ñèàæè ùǎ: "ǎà?"
 Ùî çà òîi? À ǎǎ "ñèiüéiðîi"?
 Ò ǎ î ä î ð î
 Àè çǎáóèè iǎàòî ñèiðîi,
 üi ý iǎi, à iǎ ñèóǎǎ.
 Ä³ à í à
 Ñè³ǎ ǎiîiǎèèèñü çàðǎí³,
 üiǎ ì³ýèèð á³èüø ìàð÷ǎèè
 iǎ áóèi, üiǎ çiaǎ iðǎè
 èèø iðèèòp.

Ò á î ä î ð î
 Ó éíðáíí³
 íá îðéíèçèòüñý ëpăëíà
 ìíăî ñòàíó âî ñëóæíèö³.
 Ä³ à í à
 Ûî öă, íàòýê?
 Ò á î ä î ð î
 Íá âí³ă³òüñý.
 — 169 —
 Ä³ à í à
 Õòî ý ààì?
 Ò á î ä î ð î
 Îîý äðóæéíà.
 (Ăèðíăèòü).
 Ä³ à í à
 ×íăî æ³ùă áàæàòè? Ñò³é, Ôîðòóíî,
 ýê èàăă Òáíăîðî; ùàñòý, ñò³é!
 ßĂĂ ÄĂĂĂÖßÖÛ ÖÐĂÖß
 Ô á ä á ð³ é î, Ð³ é à ð ä î, Ä³ à í à.
 Ð³ é à ð ä î
 Ó ààñ òàèà òòò ðàă³ñòü, âîí³í, ààèàñ,
 ùî àè çàáóèè äðóç³ă ñííă³ñòèòè?
 Ä³ à í à
 Ûî ààñ ò³èààèòü? Ăñă ý ààì ñèàæó.
 Ô á ä á ð³ é î
 ×è îðàăăă, ùî ñëóăă ààø — ñèí àăèüíîæ³?
 Ä³ à í à
 Öă ñíðàăă³ òàê, øàííăí³; ñèíüéíðè,
 ³ ý â³ă ààñ òà;òè íă çăèðăþñü,
 ùî ç äðàòîî Òáíăîðî ý â³í÷àþñü.
 (Ăèðíăèòü).
 Ð³ é à ð ä î
 Íó, ýê ààì öă?
 Ô á ä á ð³ é î
 ß ç ëðò³ øàèáí³p.
 — 170 —
 Ð³ é à ð ä î
 ×ííó éíăî íă áàèà òíé ðàèàìèăíèè?
 Ô á ä á ð³ é î
 Îñü â³í³ăă.
 ßĂĂ ÄĂĂĂÖßÖÛ ×ĂÖĂĂÐÖĂ
 Òð³ñòàí, Ôăăăð³éî, Ð³èàðăí.
 Ò ð³ ñ ò à í
 (íàá³ê)
 Óñă î³øéî íà èàă.
 Õòî á í³ă ííăóíàòü — àèăăăèà èàèăéñüèà
 íààèàìòèèà óàññü Íààíîü!
 Ð³ é à ð ä î
 Ăăé, Ăăèòíðă, ÷è ýê òăăă òàì çààòè!
 Ò ð³ ñ ò à í
 Îî-ñíðàăăæíüííó ý çăóñý Ăóøíðààòîî.
 Ô á ä á ð³ é î
 ×ííó æ äóøà íà íăăî íă çèăò³èà?
 Ò ð³ ñ ò à í

Áî îăđăéøèà âîîà ó ãđăônũêă ò³êî.

Đ³ ê à đ ä î

ßèà đ³çìèöý?

Ò đ³ ñ ò à í

ßê³ç âàìè ý

îđî ä³êî âîîîâëýâñý, éøëîñü îđî òă,

ùîá ý çà òðèñòà âîîđăă Òăîăîđî,-

- 171 -

ñéóăó, íă ãđăòà, îàéòă îà óăàç³,

à áàéòè ãđăòà - ñîđăăă ñêèàăîóăăòà;

òóò, çîà°òă, îîòđ³áîà á³ëüòà îèàòà.

Ăîđîæ÷ă îăîîăî óàèòü âăëüîîæó,

î³æ âăñýòü ñéóă, ùî é òàè óăă âîđîäýòü,

òîé ç âîëîăó, òîé ç êëîîîòó òýæîîăî,

à òîé³ç çàçăđîù³ă...

Ô â ä ä đ³ ê î

Êîđîòøă, ñê³ëüèè?

Ăèă ùîá ñþ í³÷!

Ò đ³ ñ ò à í

Òèñý÷ó âñéóăî.

Đ³ ê à đ ä î

Çàìèàòèîî.

Ò đ³ ñ ò à í

Çăăăàòî÷îê, îàîîăă.

Đ³ ê à đ ä î

Ôăé èàîðæîê.

Ò đ³ ñ ò à í

²ăđîøèèè âîòîă³.

Ô â ä ä đ³ ê î

²ăó îî âđîø³.

Ò đ³ ñ ò à í

ß³ăó îî äóóó.

Èèø...

Đ³ ê à đ ä î

Ûî?

Ò đ³ ñ ò à í

Îîă÷îê! ß îîòăé ä³ýòü îóóó

Đ³èăđăî³ Ôăăăđ³êî âèđîäýòü.

ßĂĂ ĂĂĂĂÖßÒÛ Ĩ'ßÒĂ

Ò â î ä î đ î, Ò đ³ ñ ò à í.

Ò â î ä î đ î

ß âăă àà÷ó, ç íèèè òè

Çîîăó đîçîîâëýâ îđî âàéâñòăî?

Ò đ³ ñ ò à í

Íà âñă îàøă êîđîê³ăñòăî

á³ëüøèð äóđî³ă îă çîàéòè.

Èàîðæèè ààèè îăî³

é òèñý÷ó àăăóòü âñéóăî,

ùîá ý áàèà âăñ.

Ò â î ä î đ î

Ûî æ öă áóăă?

Íàòăîđèă òè ÷îđò³ăî³,

ùî àæ ñòđăøîî!

Ò đ³ ñ ò à í

Òà éîèè á
 ÷óèè àè, ýè îîëîääöüèè
 äæåðëîàâ ý òàî îî-ãðåöüèè,
 îääîá, àè îáí³ äàèè á
 çíà÷îî á³ëüøå, í³æ ò³ äóðí³.
 Åðåà - ä³ëî íåèääîá,
 éîèè òî÷à, îñîîáî -
 ³îáîà òàè³ éóëüóóðí³
 òòî àèääåóääòè àî³°:
 Òàî³ñòîèè, Èàò³áîððàòîñ,
 Ìàðèàîî³îñ, Èñ³ìàòîñ,
 - 173 -
 Î³ò³ÿ, Õ³ë³îèè³ÿ...
 Èîèè òòî íà çíà° äðåèè,
 òî òàè³ ñèîà - òîààð
 îððèè ñîðð.
 Ò á î á î ò î
 Òà òè òòèèè...
 Àèå ñè³ëüèè îääçîèè
 òåè îáîá á ñîá³ òàçü!
 Ùî, ýè àèèèèèè îáèèè?
 ² ääç òèñ³÷³ àñèèîáî
 àîèîà ç îèå÷åè çèàòèè.
 Ò ò³ ñ ò à í
 Íà æðð³òñ³ îððîî àñîî.
 Ò á î á î ò î
 Òè, Òð³òòîáî, îðîñòî àîîî!
 Ò ò³ ñ ò à í
 Õ³ ñòðàèè îè îððææîî -
 àñà çàè³÷èèèè îðèèèè.
 Ò á î á î ò î
 Îî³å ñåè àðàèèè.
 Ò ò³ ñ ò à í
 Ñ î³åó á ñîîè èèèæèè.
 (Õîàà°òñ³).
 ÑÀÀ ÀÀÀÀÕÒÒ ÕÎÎÒÀ
 Ä³ à í à, Ò á î á î ò î; Ò ò³ ñ ò à í (ó ñîîààî³)
 Ä³ à í à
 ×îî àè îá î³èè àî ààòèè?
 - 174 -
 Ò á î á î ò î
 Îîð áóó îñòèèè
 ñòîî³àè òÿæ³ é àääàîî;
 ÿ, îääòò, òàèè îîçåó
 á òó²ñîáî³, éîèè
 ààèà èàèè.
 Ä³ à í à
 Çðîçîî³è.
 Äî Ìàð÷èèè òÿîá áóó?
 Ùî æ, îîààæîá òà îðè÷èè.
 Ò á î á î ò î
 Åò, Ìàð÷èèè...
 Ä³ à í à
 Íó, à ùî æ?

Ò á î ä î ð î
 ß íá çíàþ, ÷è äîäèòüñý
 äîäîðèèè ààì îðî òä.
 Ä³ à í à
 Äîäîð³òü, òî÷ òä îðèèèçèèü,
 îîæä, ÷äñòü îîþ³ äîðä³ñòü.
 Ò á î ä î ð î
 Î³é Òð³ñòàí, ýèîíó òèèð³ñòü
 îîæä îàì'ýòèèè äîçääèäîóü,
 à íäèóää ñèèäñòè ä³ííè,
 à äîðäîí³ñòü îðèñäýðèèè
 _ èää³ðèèðè20, çàðîð³äèè
 20 È à á³ ð é í ò è.— Çà îäðäèàçàèè, íà î-ä³ Èð³ò çîä÷èè Ääääè çáóäóäää
 èää³ðèèð, èóäè òàð Î³íîñ îíí³ñòèä ÷óäîäèññüèî Î³íîääðä. Ñèîäî "èää³ðèèð",
 ùî îçíà÷äè ääèèèó áóäîäó ç ääääòüüà òèîäðîî ðîçòàðîääèèè è³ííàòàèè,
 ääîðäèè³ îäðäðîääèè, äæääèññý äèý îçíà÷äíý äñüüäî òèèðîðäðî
 çàèèèðäîäîäî.
 äðýðòääòü îäîä ä³ä îóèè
 é çíàþ÷è, ùî Èðäîä³èî
 äòðäðèä ñèîä, ñèèää òó èàçèó
 îðî î³é ð³ä. Ä ý æ ääçð³äíèè
 ñèðîä, ääòüèè ó îäîä —
 äèäñíèè ðîçóî, òà îñä³òà,
 òà îäðî. Òî÷ äðäð³ ä³ðèèü,
 ùî ý ñèî èîíó, òî÷ î³ä äè
 ý³ç ääèè îäðæèèèññü
³ äîä³èó æèü ùäñèèäî,—
 òà áóðääîä äèääîðäñòäîä
 íä äîçäèèèü îäðèèè
 ääñ îäî³, îîý ñèîüèðîðî,
 äî ý çðîäó áóä îðäääèäèè.
 Îääòü, ñîðäää³ áóää èðäüä,
 ýè ä²ñîäî³þ îîçäó;
 ääð³é èðîä³ ð èðäîä³
 íä çðîäèþ òîä³ ý èðèääè.
 Ä³ à í à
 Ä÷èíèè îäðèè —³ áóðèèè.
 Îðäðèè òèè, ùî äè ýäèèè
 òèè îðèçíäîíýî äèääîðäñòäîä,
³ áóðèèè, äî íä îäñò³èüèè
 ý áóðîä, ùîä ääñ îíèèíóü,
 èèè çíäèääîä îîæèèä³ñòü
 3 ääèè èðäá óçýüü ýè ç ð³äíèè.
 Ùäñòý îäðä íä ä ääèè÷÷³,
 à ó òîíó, ùîä áóðä
 ä³èüíó é ùèðó îäèä äò³ðó.
 ß³ç ääèè îäðæèññý,
 à ùîä ääð Òð³ñòàí íä äèäää
 îð³ç òà³ííèèð³,
 ý ääèþ èîäî ñðîíèèèè
 ñîííîäî³ óóííèèè
 ó èèèäýç³.
 Ò ð³ ñ ò à í
 (äèðîäèèü³ ç-çà îðòüðèè)

Îââà!
 Ä³ à í à
 Õòî òóò?
 Ò õ³ ñ ò à í
 Õòî? Õâ ý, Õõ³ñòàí.
 ß íáóõáíèé áâç ì³ðè
 òèì, ùì ° òàè³ íââäý÷í³
 ëþàè ùâ íà á³è³ì ñâ³ò³.
 ß òàèâ ä³ñòàâ ¿ì ùàñòý,
 ùì çà çèìòì íâ éóìèèè,
 à âììè ìâìâ — òììèèè!
 Ä³ à í à
 Õè ì³añéóóóâââ?
 Ò õ³ ñ ò à í
 Íâ âèéââ!
 Õàè ý ààì ó õóèè é ààñý!
 (Õì÷â éèè).
 Ä³ à í à
 Êâè ñþàè.
 Ò õ³ ñ ò à í
 ×íâì?
 Ä³ à í à
 Íâ á³éñý.
 Çà òâìþ âìòâìíó ââééó
 íâ³öýþ, ùì â³õí³øèõ
 äõóç³â òè íâ çíàéââø â ñâ³ò³,
 áì³æ ý; èèø òà°ììèö³
 òè íâ â³æèðèââé ì³èììó.
 Ò õ³ ñ ò à í
 Íàùì ìââ áè ý äçâììèèè?
 ß ñíâ³ íâ âìõíâ.
 Ò â ì ä ì õ ì
 Ùì öâ?
 Â âìñò³ éââ þõââ øóìèèââ?
 ßÂÂ ÂÂÂÂÕÕÒÒ ÑÕÌÌÀ
 Ê þ ä ì â³ è ì, Õ â ä ä õ³ è ì, Ê à ì³ è è ì,
 Õ à á³ ì, Ì à õ ÷ â è è à, Â í à õ ä à, Ä ì õ ì ò â ý;
 ò³, ùì é áóèè.
 Ð³ è à õ ä ì
 (çà ñõâììþ)
 Õì÷âìì³ ìè, ñèìüéìõâ,
 âàøìâì ìõìââñòè ñèìâ.
 Óâ³õìäýòù Ê þ ä ì â³ è ì, Õ â ä ä õ³ è ì, Ð³ è à õ ä ì,
 ì ì è ì ¿ â è è ò à ñ è ó ã è.
 Õ â ä ä õ³ è ì
 (âì Êþâìâ³èì)
 Ââñù Íââììèù óóò ç³áõââñý
 âì èìõòâæó ìðèèó÷èèñù.
 Ê þ ä ì â³ è ì
 (âì Õâìâìõì)
 Ç âìçâìèó Â³àìè, ñèìó,
 âæâ ìì òâââ ý ìðè¿òââ;
 æââ âìèçó òâââ èàõâòà
³ øýõâòñòââ ìì÷âò è³ììèè.

— 178 —

Ī³ñēy āīāāī; ōīçēóēē
āā³éāāø òè ó ä³i ñā³é ō³äīēē
ñīāāīē iōāāē³āñūēēē iōēēīyòè.

Ä³ à í à

Īāōø í³æ çā³āñē ā³í īī;āā,
iāp ùīñū ñēāçàòù āàì, āōāōā.
Çīāéòā, ý éīāī āōōæīā.

Ē p ä ī ā³ ē ī

Ùāñòy ièòù! Ñīēīē, Ōīōòóīī21,
ēīēāñī ñāī° iōēiōēēāā!
ß çīāéøīā çàì³ñòù īāīīāī
āāī° ä³òīē.

Ō ā ä ā ō³ ē ī

Ūī, iāōē³çā,
īīāāæà°īī ;i ùāñòy?

Ð³ ē à ō ä ī

Ōāīāīōī, āē ùāñēēā³,
òà īā āā³÷³ — òōē÷³. Çīāéòā:
ōāāīóāāāøē āī āōāōēī³
³ ōì³āøē āāñ óāēòè,
ý iāēīyā öüīāī òāōōēçā,
(Īīēāçó° iā Ōō³ñòāīā).

ùī çà òēñy÷ó āñēóāī
é oāé ēāiōpā āāñ iāā çàō³çàòù.
Ó ēāēāāīē øāōōāy!

Ò ā ī ä ī ō ī

Í³, òīē īā øāōōāé, òòī ā³ōīī
— ñāīāī iāīā çàōēù°.

21 Ō ī ō ò ó í à — āīāēīy āēīāāēó³ āīē³ (āiò. i³ò.), āīēy, āēīāāīē,
óāā÷ā.

Ñēīāīēīī Ōīōòóīē áóēī ēīēāñī, ùī ā³÷īī ēōóòèòüñy. Ā ñāī;é ōāīē³ö³ āōāō
Ēpāīā³ēī, ūīā iōīāīāæèòè ñīā³ ùāñòy, iōīñēòù Ōīōòóíó çóīēīēòè ēīēāñī
āīē³.

Ð³ ē à ō ä ī

Ōòī æ ā³í, oāé òà°īīēē āāēāöy?

Ò ā ī ä ī ō ī

Ī³é ñēóāā. 3à oā, ùī ā³í
áoā āī iāīā çāāæē ùēōēī
³ æèòòy iāī³ çāāō³ā,
éīāī, ç āīçāīēó āōāōēī³,
ý æāīp iā Āīōīòā;,
yē Ā³āīā īīæāīēēā
Ōāā³ī é Īāō÷āēēó.

Ð³ ē à ō ä ī

ß āàī Īāō÷āēē³ āīāōā ā³īī.

Ō ā ä ā ō³ ē ī

ß āàī īīñāā Āīōīòā;.

Ē p ä ī ā³ ē ī

Íó, à ý óæā āōāōēī³.

Ōāé çà iāp ñēī i³é ī³āā

³ īī; āñ³ āīēīā³īīy.

Ò ā ī ä ī ō ī

² iā öüīiό, ñā³òēēē çāīōā

âãñ ïðïðàþ÷è óêë³ííí
ía ðïçíîñèòè ïî ëþăÿõ
ìîãî ðîäó òà°ìíèö³,
ìè êîîää³þ ê³í÷à°ì
ïðî ñîáàèó, ùî íà ñ³í³.